

• TRZY WYWIADY: WOLNA EUROPA ROZMAWIA Z WAŁĘSĄ, ECHO Z HERBSTEM,
PIETRUS Z KRYSZAKIEM

• KANADA: BROŃMY SIĘ SAMI, EMBRION POLSKI, CZY MATKA POLKA

• PODRÓŻE: CZY KUBA NADAL GORĄCA

PISMO NIEZALEŻNE WYDAWANE PRZEZ GRAŻYNĘ I ZBIGNIEWA FARMUSÓW

ECHO - TYGODNIK POLSKI

No. 16 • 4 - 10 STYCZNIA • TORONTO • PUBLISHED WEEKLY • CENA: \$ 1.25

Second Class Registration Number 7631 Postage Paid At Toronto

CZARNY PONIEDZIAŁEK - PODWYŻKI !

- PROTESTY W WARSZAWIE, GDANSKU
- GOTOWOŚĆ STRAJKOWA W ZAKŁADACH?
- OŚWIADCZENIE "SOLIDARNOŚCI"
- WYWIAD Z LECHEM WAŁĘSĄ

Mimo społecznych protestów z dniem 1 lutego weszły w Polsce w życie podwyżki cen. Zgodnie z komunikatem podpisanym przez ministra finansów oraz ministra pracy, płac i spraw socjalnych ogłoszonym w sobotę, 30 stycznia w radiu i telewizji i opublikowanym w całości w poniedziałkowych gazetach, ceny podstawowych artykułów żywnościowych rosły średnio o 40%, opłat pocztowych o 50%, opłat telekomunikacyjnych o 45%, benzyny o 60%, oleju napędowego o 100%, czynszów w mieszkaniach kwaterunkowych o 50%, alkoholu o 46%, wyrobów tytoniowych średnio o 40%.

Po tej pierwszej podwyżce przyjdą następne 1 marca podrożeją przedszkola i żłobki 1 kwietnia wzrosną ceny węgla opałowego o 200%, gazu, energii elektrycznej oraz opłaty za ciepłą wodę i ogrzewanie mieszkań o 100%.

Jako cel obecnych podwyżek komunikat oficjalny podaje wymuszenie oszczędności, zwłaszcza energii i paliw, pobudzenie produkcji i zwiększenie podaży, ograniczenie dotacji, zrównowazenie rynku, zlikwidowanie inflacji.

Rekompensaty, zmieniane sześciokrotnie w trakcie przygotowań do ogłoszenia podwyżek, ostatecznie wynoszą 6000 zł dla zatrudnionych w pełnym wymiarze godzin, 3200 zł dla emerytów i rencistów w miastach i 1800 zł dla emerytów i rencistów na wsi. Ceny skupu wzrosły o 48%. Dopuszczalny jest, jak się wyrażono, większy wzrost płac w zależności od wyników ekonomicznych przedsiębiorstwa i wydajności pracy. Przeciążone są wyższe dodatki do rent nie objętych rewaloryzacją, zasiłków rodzinnych, diet służbowych, zasiłków i stypendiów.

Juz w niedzielę miały miejsce pierwsze protesty społeczne. W Warszawie, po mszy za Ojczyznę w kościele św. Stanisława Kostki uformował się pochód złożony z 1500 osób, niosący transparenty "Solidarność". Jeden z transparentów głosił "Mamy dość podwyżek! Gotowość strajkowa, 1 lutego 1988, Huta Warszawa". Pochód został zatrzymany przez kordon milicji, która, nacierając tarczami, rozproszyła ludzi.

W Gdańsku w podobnym pochodzie wzięło udział od 3 do 4 tysięcy osób. Pochód uformował się po uroczystym nabożeństwie w Bazylice Mariackiej, celebrowanym przez Prymasa Polski, kardynała Józefa Glempa z okazji przybycia do Gdańska wędrującego po Polsce obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej. W nabożeństwie wzięło udział Lech Wałęsa, ale nie dołączył do protestujących.

Pochód ruszył w kierunku Komitetu Wojewódzkiego PZPR niosąc transparenty "Solidarność zwycięży", "Rząd się sam wyzywi, a co z nami?", skandując okrzyki "Precz z podwyżkami" i "Precz z komunizmem". Pod Komitetem manifestacja, podczas której wznoszono okrzyki "Nigdy więcej podwyżek", "Jutro strajk" i "Nie ma wolności bez Solidarności" trwała około 15 minut, po czym demonstranci udali się w kierunku dworca kolejowego, gdzie pochód się rozwiązał. Siły milicji i ZOMO, skon-

centrowane w mieście nie interweniowały. Ogólnie oceniając, ogłoszenie podwyżek przebiegło spokojnie i niepotrzebnie premier Zbigniew Messner - jak zwierzył się członkom ZSL, z którymi spotkał się w Rzeszowie w piątek, 29 stycznia - siał na myśl o reakcjach ludzi. Osiwienie w trosce o związanie końca z koncem czeka raczej emerytów i rencistów, zwłaszcza tych na wsi, którym jako rekompensatę 40-200% podwyżek rzucono 1800 zł miesięcznie.

Lech Wałęsa natychmiast po mszy wziął udział w posiedzeniu Krajowej Komisji Wykonawczej "Solidarności", która następnie wydała oświadczenie w sprawie podwyżek. Oświadczenie to cytujemy w całości.

Patrz str 4

- Stopa inflacji 42-80%
- Dla partyjnych rekompensata 70% uposażeń
- Węgiel 200%

RUSZA FUNDACJA ROLNICZA!

Wizyta Jonna Whiteheada w Polsce

W sobotę, 30 stycznia, do Polski przybył zastępca amerykańskiego sekretarza stanu, John Whitehead z pięciodniową wizytą oficjalną. Do Polski Whitehead przybył z Paryża, gdzie wziął udział w konferencji dotyczącej przepływu z Zachodu na Wschód technologii, które mogłyby znaleźć zastosowanie w przemyśle zbrojeniowym. Wizytę zastępca sekretarza stanu rozpoczął od Krakowa. Odwiedził on Oświęcim i złożył wieńiec pod pomnikiem ofiar Holocaustu, następnie był w Krakowie-Prokocimiu, gdzie zwiedzał ośrodek pediatryczny, przeprowadził rozmowy z krakowskimi naukowcami, był w Nowej Hucie. Niedzielnym przedpołudniem gościł zwiedzał zabytki Krakowa.

W niedzielę, 31 stycznia amerykański gość przybył do Warszawy, a w poniedziałek rozpoczął rozmowy z przedstawicielami władz. Spotkał się najpierw z wiceministrem spraw zagranicznych, Tadeuszem Olechowskim, a następnie z ministrem Marianem Orzechowskim. Efektem tych rozmów było podpisanie dwustronnej umowy polsko-amerykańskiej w sprawie lotnictwa cywilnego. Podpisał ją John Whitehead i Tadeusz Olechowski. Umowa zwiększa możliwości zakupu i wypożyczania przez Polskę amerykańskich samolotów pasażerskich.

Tego samego dnia w ambasadzie amerykańskiej w Warszawie John Whitehead odbył rozmowę z przewodniczącym Kościelnej Fundacji Wodnej, prof. Witoldem Trzeciakowskim.

Tego samego dnia John Whitehead ogłosił zawarcie porozumienia z Kościołem ka-

tolickim w sprawie stworzenia funduszu wspomagającego rolnictwo indywidualne. Fundusz liczyć ma 10 milionów dolarów i ma być zarządzany wspólnie przez Kościelny Komitet Rolniczy i amerykańskie prywatne Ugrupowanie Katolickiej Pomocy Charytatywnej. W roku bieżącym, dostawy dla Kościelnej Fundacji Wodnej w ramach nowego funduszu wyniosą 6 milionów dolarów. Będzie to sprzęt rolniczy i urządzenia niezbędne do budowy systemów melioracyjnych. Władze PRL zgodziły się zwolnić fundusz z podatków i opłat celnych. Tym samym długoletnie zmagania o zaaprobowanie przez władze funduszu na polskie rolnictwo indywidualne stało się faktem.

Podczas poniedziałkowego spotkania w ambasadzie amerykańskiej w Warszawie przewodniczący Kościelnej Fundacji Wodnej, prof. Witold Trzeciakowski nakreślił trudną historię stosunków między Kościołem a państwem poczynając od 1945 roku. O obecnej zgodzie na utworzenie funduszu Trzeciakowski powiedział, że tego rodzaju fakt mógł się zdarzyć tylko w Polsce, "albowiem nieodłącznym elementem polskiej historii są cuda".

We wtorek John Whitehead odbył rozmowy z generałem Wojciechem Jaruzelskim i Prymasem Polski, kardynałem Józefem Glempem. Spotkał się też z przedstawicielami środowisk niezależnych, w tym "Solidarności".

10 - 12 lutego obradować będzie w Warszawie polsko-amerykańska komisja handlowa.

Twarze opozycji. LOTHAR HERBST (rozmowa str. 6) Foto. Grafa

STARA BETONIARA

O NAJNOWSZYM ARTYKULE
PROFESORA ADAMA BROMKE

Adam Bromke, profesor nauk politycznych na Uniwersytecie McMaster w Hamilton, dał się poznać już nieraz jako wielbiciel generała Jaruzelskiego i dowodzonego przez niego reżymu komunistycznego w Polsce

Nic nie było w stanie zachwiać uczucia podziwu i zachwytu u profesora ani stan wojenny, ani kolejne niewykonywane etapy reformy gospodarczej, ani rosnąca pauperyzacja społeczeństwa, ani katastrofalne zadłużenie zagraniczne, ani nowe ofiary polityczne bezpieczeństwa. Czy był to rok 1982, czy 1983, 4, 5, 6 i 7 profesor zawsze pisał tak, jakby był profesorem generała i tak, jakby ten ostatni używał mu swych zadymionych okularów, by mógł zobaczyć w Polsce tylko to, co widział w niej generał i tylko z jego perspektywy. Nic więc dziwnego, że posługując się taką okaleczoną perspektywą Jaruzelski jawił się mu jako mąż opatrznosciowy ojczyzny (w tragicznej sytuacji dziejowej)

Generał i spółka umieli się rzecz jasna odwdziżyć. Profesor bywał i bywa na pokojach, a nie tak dawno udzielił mu obszernego wywiadu, na dworze, sam "spawacz"

Niestety rok 1988 nasz profesor - bywalec rozpoczął z tą samą melodią "Na czesc", a nawet posunął się w *serwilizmie*.

Widac to wyraźnie w najnowszym produkcie profesora "Warsaw awash in reforms Jaruzelski regime pushes for far-reaching internal changes", opublikowanym w "Toronto Star" w dniu 30 stycznia, a więc w dniu - co za zbieżność - kiedy w Polsce generał zapowiedział niezmiernie drastyczną podwyżkę cen

Profesor stwierdza na początku, że tzw beton (przeciwny tradycyjnie wszelkim reformom ekonomicznym) obecnie kruszeje, co czyni z Warszawy ekscytujące miejsce wizyty. Rozumie, że beton nie mógłby kruszeć bez zgody sąsiada ze Wschodu, mamy więc ukłon pod właściwym adresem

pieriestrojka w Polsce nie byłaby możliwa bez Gorbaczowa i zainicjowanych przez niego "zasadniczych reform w Związku Sowieckim". Ale po oddaniu cesarzowi co cesarskie resztę oddaje Bromke "antybetonowemu" generałowi, słowem nie wspominając o waz - koscici nacisków społecznych artykułowanych przez Kościół i Solidarności. To dzięki temu, że jest on właściwym człowiekiem na właściwym miejscu z entuzjazmem skorzystał z zielonego światła pieriestrojki i pieriestrojka w Polsce jest tak samo "smiała - a pod pewnymi względami nawet dalej idąca - niż w Związku Sowieckim". W rezultacie Jaruzelski wyrosł na czołowego pieriestrojkowego sojusznika Gorbaczowa we Wschodniej Europie, a w nagrodę wyraznie poprawiła się w ostatnich latach międzynarodowa pozycja rządu polskiego na czele z generałem

Polsce, a raczej rządowi PRL - bo profesor zresztą zastępuje jeden termin drugim - pomógł także zyczliwy klimat w stosunkach Wschód - Zachód, a więc uwaga i tu mamy już bezpośrednią robotę do Kanady przybędzie wkrótce polski minister spraw zagranicznych Marian Orzechowski. Tego już profesor nie pisze, ale nasuwa się samo przyjmijmy go również zyczliwie

Bromke nie zapominał o swym znajomym Rakowskim, nazywając go *uznanym przywódcą liberalnego skrzydła w partii komunistycznej* w kontekście mianowania go do biura politycznego i w kontekście spekulacji, że to on ma szansę zostać następnym premierem. Wniosek nasuwa się więc sam partia się liberalizuje i gdyby nie ten beton (na szczęście kruszejący)

W ogóle w Polsce rząd działa dobrze. Zmniejsza liczbę ministerstw "przekazując ich uprawnienia indywidualnym przedsiębiorstwom" (sic!) i w nowej fazie reform ekonomicznych ogranicza centralne planowanie na rzecz "wolnej gry sił rynkowych" (sic!)

A co było z listopadowym referendum, w którym według pro-

fesora rząd "przyrzekał nie tylko zasadnicze reformy ekonomiczne, ale i polityczne, w zamian, prosząc Polaków, by zgodzili się zaciśnąć pasa przez następne kilka lat". Otoż, "głosowanie było nie tylko", pierwsza sensacja, "całkowicie wolne, ale", druga sensacja, "rząd przyznał, że nieznacznie przegrał". W efekcie, pisze profesor rząd zdecydował kontynuować reformy, ale nie w drastycznym tempie. Nieprawdą jakimi demokratami są komunisty?

Nie dowiadujemy się, jakie tempo reform uważa Bromke za drastyczne, ale to nic, że podniesiono ceny, bo gdyby nie referendum, to wtedy dopiero by dołożono może 500%, może 1000%, a tak tylko 200% w tempie "nieodrastycznym"

Oczywiście, że Polacy mają wiele problemów - podkreśla Bromke. Wiadomo, pisze, że 1/3 społeczeństwa przeciwstawia się reżymowi generała, gdyż nie wybaczyła mu wprowadzenia stanu wojennego i nadal ma nadzieję na restaurację Solidarności

Ale ostrzega Bromke, ta niezadowolona politycznie część społeczeństwa plus rosnące ciężary ekonomiczne mogą dać "społeczną mieszkankę wybuchową". Przerzuciwszy lekko odpowiedzialność za ewentualny wybuch na niezadowoloną politycznie część społeczeństwa (no, dlaczego jesteście niezadowoleni, przecież dowodzi rządem generał o wybitnie poprawionej pozycji międzynarodowej) profesor słowem nie upomina się o naród, przemilczając, że gdy dojdzie do wybuchu, będzie on pałowany i zamykany, że grozi mu najazd

Jest to skądinąd w świetle całokształtu twórczości politycznej profesora całkowicie normalne. W koncu pałki nie spadną na grzbiety Jaruzelskiego, Rakowskiego i Urbana

Profesor upomina się natomiast o gorbaczowską pieriestrojkę i o detente. Nowy wybuch w Polsce mógłby narazić na szwank gorbaczowską pieriestrojkę, mógłby także cofnąć wstecz poprawione

stosunki wschodnio-zachodnie

"Na szczęście - akcentuje Bromke - Polacy - zarówno w rządzie jak i w opozycji - wydają się być świadomi tych niebezpieczeństw. Rozumieją ponadto, że pogorszenie międzynarodowej atmosfery nie sprzyjałoby sprawie zreformowania kraju"

Obrazek więc sielski. Nareszcie i na szczęście "Polacy zarówno w rządzie, jak i w opozycji" rozumieją coś razem i tak samo. Jeszcze trochę, a profesor napisze, że rząd i opozycja to to samo, a czerpiąc dalej ze swych niezmierzonych zasobów logicznej ekwilibrystyki wyciągnie wniosek, że wobec tego opozycji w ogóle nie ma

Na razie jednak tak daleko nie dobiegł, chociaż strzał już padł i profesor biegnie

No więc rząd generała opracuje nową ustawę wyborczą do rad narodowych i do Sejmu, ustawę, która zakłada "autentyczny wybór pomiędzy kilkoma kandydatami", ale że nie zakłada, iż pomiędzy zasadniczo różnymi politycznie kandydatami to już dla profesora szczęśliwość nieistotny

Ponadto Sejm - wiadomo że za aprobatą generała - powołał urząd społecznego kontrolera z zadaniem zapobiegania łamaniu praw człowieka, mianując nań wybitnego profesora prawa E. Letowską, która co Bromke oczywiście przemilcza, będzie całkowicie bezradna we wszystkich przypadkach, które wskaże generał i spółka

Ale profesorowi nie zależy na tym by pokazać ograniczenia urzędu Letowskiej, zależy mu na czymś innym. Chce by Zachód i zachodnia opinia publiczna uznała Polskę za kraj normalny, za kraj może jeszcze nie tak demokratyczny jak Kanada, ale nie totalitarny

W tym kontekście pada uwaga o szansie "poszerzenia rządzącej koalicji" o partię chrześcijańsko-demokratyczną. Tymczasem już samo posłużenie się terminem "rządząca koalicja" wobec polskiej rzeczywistości politycznej jest wypaczeniem obrazu Polski

Faktycznie w kraju nie ma żadnej koalicji rządowej, gdyż to, co można tak określić jest koalicją na

papierze, jest złudzeniem konstytucyjnym. Realnie przecież mamy grupę agentów wykonujących polecenia Kremla

Koncząc ten wyrażnie stronniczy artykuł, Bromke akcentuje raz jeszcze dobrą wolę generała. Oto powołał Radę Konsultacyjną, która będzie mu doradzać jak rządzić. Podkreśla, że w jej skład "weszło kilku wybitnych katolików świeckich". To, że opozycja, że podziemie, uznały Radę za ciało kadłubkowe, jeden z mechanizmów oszukania społeczeństwa co do rzeczywistych celów komunistów oraz jeden z zaworów redukowania społecznego napięcia, tego Zachód wiedzieć nie powinien

Rzadko komu się udaje, nie licząc rzecz jasna Urbana i innych komunistycznych propagoli, nagromadzić w jednym, krótkim tekście tylu naraz bzdur, blagi i przemilczeń. Chyba nikt pisząc na Zachodzie o obecnej sytuacji Polski tak jej nie zniekształcił, nie skreślił, jak Bromke, lekką ręką, Kościół i Wałęsy, Solidarności i opozycji, podziemia i niezależnego ruchu kulturalnego, nowych partii politycznych i nowych form społecznego oporu. W całym tekście trąbi profesor pochwały demokratyzacji z góry, pod wodzą generała, za zgodą Gorbaczowa, ale nie starczyło miejsca na choćby jedno zdanie o nowych formach represyjności systemu o nowych ciarach politycznych bezpieczeństwa

Beton, jak zauważa Bromke,

kruszeje. **Nie kruszeje jednakże proreżymowe tworzenie pana profesora**

ZBIGNIEW FARMUS

**CZYTAJ
ECHO
JEST CO
CZYTAĆ**

TURYSTA W KANADZIE Zasady wjazdu

Począwszy od października 1986 r. kanadyjski Urząd Imigracyjny nie wymaga już, by krewny lub znajomy turysty przyjeżdżającego z Polski do Kanady składał w tutejszym urzędzie odpowiednie podanie

Osoba, która chce przyjechać z Polski do Kanady w celu odwiedzenia rodziny lub przyjaciół, sama składa w ambasadzie kanadyjskiej w Warszawie podanie o wizę wjazdową (Visitors Visa), podając cel wizyty i określając czas jej trwania

Osoba zapraszająca jest jednak w dalszym ciągu zobligowana do wypełnienia formularza - Declaration of Invitation and Support, który można otrzymać za pośrednictwem Konsulatu Generalnego PRL w Toronto lub niemal każdym biurze podróży

Kopię tego formularza wysyła się do osoby zapraszanej, aby ta mogła ow dokument dołączyć do podania o paszport

Jeśli ambasada Kanadyjska w Warszawie zaaprobuje podanie o wizę, wysyła do osoby zaproszonej promesę wizową informującą o konieczności zgłoszenia się do ambasady z ważnym paszportem w celu wstemplowania wizy

Osoba przyjeżdżająca do Kanady (Vancouver, Montreal lub Toronto) spotyka się najpierw z pracownikami Canada Custom, którzy dokonują odpowiedniego wpisu do paszportu, określającego czas trwania wizyty i wstemplowują datę przyjazdu. Canada Custom może skierować gościa do Immigration Office, którego pracownicy są upoważnieni do zadania pytań odnosnie celu wizyty, osoby zapraszającej i czasu trwania pobytu

Zależnie od decyzji Immigration Office paszport zostaje ostemplowany lub dołączony zostaje do niego Visitor Document, ściśle określający termin wyjazdu

Należy pamiętać, że czas trwania pobytu określona przez pracowników w/w Urzę-

dów w miejscu wylądowania nie musi odpowiadać terminom wyaganym przez osobę zapraszającą w podaniu składanym na ręce ambasady kanadyjskiej w Warszawie

W celu uzyskania dodatkowych informacji na temat zasad wjazdu do Kanady lub w sprawach dotyczących wszelkich aspektów imigracji proszę się skontaktować z

DLB Immigration Consultants
Robert or Linda
971 - 9914

W kolejnych odcinkach m.in. sprawa przedłużenia wiz turystycznych

ANDREW WITER

POSEŁ DO PARLAMENTU FEDERALNEGO
BIURO OKRĘGU WYBORCZEGO

1673 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A6

Tel 535-6593

Biuro otwarte poniedziałek - sobota
od 9 00 a.m. do 5 00 p.m. lub telefonicznie

WASZ POSEŁ DO PARLAMENTU FEDERALNEGO
Z OKRĘGU PARKDALE - HIGH PARK

• KRONIKA •

• 10 i 11 LUTEGO odbędą się posiedzenia Sejmu PRL dotyczące reformy Premier Zbigniew Messner złoży na nich sprawozdanie z działalności i planów rządu. Zapowiedziano powołanie dwóch komisji sejmowych: jednej kontrolującej realizowanie drugiego etapu reformy gospodarczej i drugiej mającej dokonać przeglądu proponowanych zmian do ordynacji wyborczej.

• KORESPONDENCI zachodni donieśli z Warszawy w poniedziałek, 1 lutego, że przed ambasadą rumunską zgromadziła się grupa osób, pragnąca wyrazić swoją solidarność z narodem rumunskim. Zatrzymano kilkanaście osób.

• W ŚRODĘ, 3 lutego, do Brukseli przybędzie szesnastoosobowa delegacja Sejmu PRL w celu przeprowadzenia rozmów z posłami do Parlamentu Europejskiego. Delegacją przybywa na zaproszenie posłów socjalistycznych. Na czele delegacji stoją członkowie Biura Politycznego: Tadeusz Porębski i Mieczysław Rakowski.

• MIĘDZYNARODÓWKA Oporu (Resistance International) wystąpiła energicznie w obronie Kornela Morawieckiego. W szeroko rozpowszechnionym liście otwartym wzywa zachodnią opinię publiczną do stawiania w jego obronie i oskarża władze PRL, że nie są zdolne do dialogu z narodem, a tylko do policyjnej dyktatury. Międzynarodówka powtarza też pogłoskę, że w sprawie Morawieckiego przybyła z ZSRR specjalna ekipa KGB.

• Z KOLEI Force Ouvriere, francuska centrala związkowa, donosząc, że Jana Andrzeja Gornego, członka Krajowej Komisji Wykonawczej "Solidarności", skazano na 18 miesięcy więzienia za niezapłacenie alimentów, zaprotestowała przeciw temu wyrokowi, stwierdzając, że uwięzienie Gornego ma na celu odebranie głosu czołowym działaczom "Solidarności".

• PISMO wydawane przez centralę związkową Force Ouvriere nawiązało ścisłą współpracę z periodykiem "Most" wydawanym w Polsce poza zasięgiem cenzury. We Francji ukazał się już pierwszy numer, w którym przetłumaczono niektóre artykuły z "Mostu".

• W STYCZNIU 1988 roku z pokładów promów zawiązujących do zachodniemieckich portów zeszło 1031 Polaków, pozostając w RFN. Jest to liczba trzykrotnie wyższa od tej z analogicznego okresu ubiegłego roku. Jako powód podaje się w prasie niemieckiej trudności ekonomiczne Polski.

• O AZYL w RFN poprosili również trzej młodzi ludzie z Świętochłowic i Mikołowa, którzy uciekli z Polski, ukrywając się w wagonie towarowym, transportowanym promem do Skandynawii.

KWIATKI z referendowej łączki w Warszawie, w obwodzie przy ulicy Bełskiej, gdzie było 1011 uprawnionych do głosowania w ciągu dnia Komisja Rejonowa nakazała obniżenie ich liczby do 802. Wczoraj, gdy okazało się, że głosowało tylko 340 osób, czyli 34% uprawnionych, zazała ponownego obniżenia do 700. Kilku członków Komisji Obwodowej odmówiło wówczas podpisania protokołu, krakowskim targiem zgodzono się na kompromis,

ze str. 1 Tymczasem rzecznik reaktywowanej Polskiej Partii Socjalistycznej, Jerzy Kolarowski, podał, że Huta Warszawa i Zakłady Mechaniczne Ursus ogłosiły gotowość strajkową. Podobne doniesienia napłynęły z Nowej Huty i Wrocławia.

Władza postawiła w stan pogotowia siły bezpieczeństwa. Szczegółowej kontroli poddano wielkie zakłady pracy. Agencje zachodnie podają o silnej koncentracji ZOMO we wrocławskich zakładach pracy, o pojawieniu się agentów SB na halach produkcyjnych i wzmożonej kontroli przy wejściu do Huty Warszawa. PAP zaprzeczył, co prawda doniesieniom o gotowości strajkowej w zakładach Warszawy i Gdanska, ale nie wymienił Nowej Huty i Wrocławia. Radio polskie ogłasza co godzinę w jakim zakładzie rozpoczęto rozdział rekompensat. Ma to uspokoić nastroje społeczne i obniżyć napięcie.

Czy ta podwyżka, którą społeczeństwo polskie odczuwa jako olbrzymią, a którą władza uparcie nazywa "małą", jest w stanie poprawić sytuację w Polsce? O to oceny są więcej niż niepokojące. Przede wszystkim już w pierwszym dniu po wprowadzeniu podwyżek władze PRL zaczęły mówić o tym, że jest ona za mała, żeby można było wprowadzać skutecznie postanowienia reformy gospodarczej. Wygląda więc na to, że po raz kolejny w historii Polski, w sytuacji niezwykle z punktu widzenia politycznego i społecznego niebezpiecznej, władze postanowiły zamknąć reformę podwyżką cen.

Ogłoszono także stopę inflacji. Oficjalnie wynosi ona 42%. W rzeczywistości, jak ocenia Frankfurter Allgemeine Zeitung, może osiągnąć 60, a nawet 80%. Władza o tym wie, ponieważ, jak donosi z kraju Polska Partia Socjalistyczna, działacze partyjni jeszcze przed oficjalnym ogłoszeniem podwyżek otrzymali rekompensaty w wysokości 70% uposażeń. W wielu zakładach, dla złagodzenia nastrojów negocjuje się z załogami rekompensaty w wysokości 10,500 zł. Wiadomo więc z góry, że rekompensaty są zaniżone, a ich rozdział, choćby to dzielenie emerytów i rencistów na dwie kategorie - wysoce niesprawiedliwy. Niskie rekompensaty może przez pół roku wystarczą, ale co potem?

Podwyżki odczuje silnie wies. Ceny skupu poszły w górę 48%, podczas gdy maszyny rolnicze drożały cały ubiegły rok i teraz drożeją ponownie. Ciągnik "Ursus" jest już droższy o 50%. Ze środków produkcji, tych niezbędnych, pasze drożeją o kilkadziesiąt procent, węgiel o 200%, olej napędowy i energia elektryczna o 100%.

Bez podwyżek reforma gospodarcza udać się nie może, ale bez jakich podwyżek? Jak mówi Waldemar Kuczynski, ekonomista, były doradca "Solidarności", w Polsce rozszły się dramatyczne prawda życia i prawda ekonomii. Reforma, w której przedsiębiorstwa otrzymują konieczną samodzielność, prowadzi do zmian cen, bowiem cena jest dla producenta najistotniejszym źródłem informacji rynkowej. Niemniej sama cena reformy nie tworzy. Więcej, w Polsce już nawet same zmiany gospodarcze nie wystarczą. Kryzys poszedł zbyt daleko, by bez zmian politycznych udało się z niego wybrnąć. Tak więc odpowiedź na pytanie, czy ta podwyżka zbliży Polaków do wyjścia z kryzysu brzmi - NIE. Podwyżka nie uzdrowi systemu.

"Solidarność" nie nawołuje jednak do protestów społecznych i nie wystąpi z apelem o akcje protestacyjne w skali krajowej. Udzieli natomiast poparcia wszelkim robotniczym protestom, domagającym się zwiększenia rekompensat. Rzecznik "Solidarności", Janusz Onyszkiewicz, który udzielił tej wiadomości, dodał też, że nie posiada żadnych informacji na temat akcji strajkowych w zakładach pracy.

Powtórzmy za Onyszkiewiczem: Rozgoryczenie w Polsce rośnie, ale nie osiągnęło jeszcze stanu wrzenia.

AZYL DLA WICEKONSULA

Szwedzkie ministerstwo spraw zagranicznych podało, że wicekonsul PRL w Sztokholmie, Witold Grabiec, wraz z żoną, dziećmi i szwagrem żony poprosił władze szwedzkie o azyl polityczny. Powodów, dla których polski dyplomata podjął taką decyzję nie podano, wiadomo natomiast, że posunięcie to zostało przez niego starannie przygotowane.

Witold Grabiec jest o tyle cenny dla szwedzkiej Policji Bezpieczeństwa, że posiada informacje na temat działalności szpiegowskiej polskich placówek dyplomatycznych na terenie Szwecji. Szczególnie interesujące są jego wiadomości na temat konsulatów polskiego w Malmö, uważanego dotąd za centralę polskiego wywiadu w Szwecji. Przypuszcza się też, że Grabiec posiada informacje na temat Berlinga, Szweda, pracującego na rzecz wywiadu sowieckiego. Berlingowi udało się zbiec ze Szwecji i istnieje przypuszczenie, że przebywa on na terenie jednego z państw bloku wschodniego.

TRYBUNAŁ ZBRODNI STALINOWSKICH

Polska Liga Praw Człowieka, kierowana ze Szczecina przez niezależnego działacza, Jana Kosteckiego, wezwała w liście skierowanym do ONZ oraz szesnastu przywódców państwowych, między innymi USA, ZSRR, Wielkiej Brytanii i Polski, do utworzenia na wzór Komisji do Badania Zbrodni Hitlerowskich i Trybunału Norymberskiego międzynarodowego trybunału do zbadania zbrodni stalinowskich.

Liga powstała w październiku 1986 roku i ma oddziały w kilku miastach Polski. Jej przywódcą, Jan Kostecki, za swoją działalność, którą w PRL chętnie nazywa się "szkalowaniem władz" został już skazany na 2 lata więzienia.

ELEMENTY STANU WYJĄTKOWEGO WE WROCŁAWIU

Jak wynika z kolejnego oświadczenia Regionalnej Komisji Wykonawczej NSZZ "Solidarność Dolnego Śląska" - Od dnia 4 stycznia do 21 maja 1988 na terenie miasta i województwa wrocławskiego obowiązują wobec obywateli przepisy specjalne określone jako "postępowanie przyspieszone przed kolegiami d/s wykroczeń".

Protestując przeciwko wprowadzaniu elementów stanu wyjątkowego, RKW zwraca uwagę, że stwarza to groźbę nasilenia się represji i stoi w jaskrawej sprzeczności z deklaracjami władz o porozumieniu narodowym i demokratyzacji. Dodac tu trzeba, że właśnie znana działaczka "Solidarności" Hanna Łukowska-Karniej została niesłusznie przed takim kolegium postawiona i skazana na 3 miesiące bezwzględnej aresztu 9 stycznia, a wyrok ten został 29 stycznia podtrzymany, mimo iż adwokaci podawali zarówno sam tryb postępowania wobec aresztowanej jeszcze w ubiegłym roku działaczki, jak i fałszywość wysuwanych oskarżeń. Być może władze już wcześniej znają scenariusz działań, jakie mają nastąpić po drastycznej podwyżce cen, być może z góry liczą już na swoje własne działania prowokacyjne.

Córka Morawieckiego do Amnesty International

Córka Kornela Morawieckiego, Anna, wystosowała do Amnesty International list, datowany 3 stycznia. W liście, który został opublikowany przez Komitet na Rzecz Uwolnienia Kornela Morawieckiego, czytamy:

"Oficjalna propaganda państwowa uzasadnia aresztowanie Kornela Morawieckiego rzekomo prowadzoną przez niego działalnością terrorystyczną i związanym z nią przemytem sprzętu technicznego. Zarzuty formalne ograniczono jednak do przemytu i posługiwania się fałszywym dowodem tożsamości. Władze komunistyczne, decydując się na wizerunek PRL jako państwa bez więźniów politycznych, miały zasadę oskarżania swoich przeciwników politycznych o przestępstwa kryminalne. Te samą zasadę zastosowano również wobec mojego ojca, znanego polityka i działacza związkowego. Swą niezależną aktywność Kornel Morawiecki rozpoczął na długo przed powstaniem "Solidarności". Stojąc na gruncie podmiotowości społeczeństwa w państwie od początku brał udział w budowie "Solidarności". Był delegatem na I Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ "Solidarność" oraz członkiem regionalnych władz związku. Od początku stanu wojennego ukrywał się, uczestnicząc w podziemnym kierownictwie "Solidarności", a później kierując założoną przez siebie organizacją niepodległościową pod nazwą "Solidarność Walcząca". Ojciec mój jest cenionym politykiem. W jego obronie wystąpiło szereg działaczy niezależnych. Proszę o wpisanie Kornela Morawieckiego na listę Amnesty International więźniów politycznych i występowanie w jego obronie".

Pod listem widnieje podpis Anna Morawiecka-Kowal, rzecznik Komisji Interwencji i Praworządności NSZZ "Solidarność".

UTRZYMANIE WYROKU SŁAWOMIRA DUTKIEWICZA

Najwyższy Sąd Wojskowy PRL utrzymał w mocy wyrok 2 lat i 3 miesięcy wydany na Sławomira Dutkiewicza za odmowę obowiązkowej służby wojskowej. Dutkiewicz od listopada prowadził w więzieniu głodówkę, domagając się zezwolenia na pełnienie służby zastępczej. Rodzina skazanego podała, że w czasie głodówki był on bity przez strażników więziennych i przymusowo odżywiany. Ojciec Dutkiewicza podał, że jest on przetrzymywany w izolacie więziennym.

Podczas piątkowej rozprawy sądowej, 29 stycznia, na salę wpuszczono tylko ojca Sławomira Dutkiewicza i jego obrońcę. Działaczom ruchu Wolność i Pokój, którego Dutkiewicz jest członkiem, nie zezwolono na śledzenie rozprawy.

Wywiad Radia Wolna Europa z Lechem Wałęsą PRZYSPIESZONY KURS EKONOMII

W.E Jak w obecnej sytuacji związek zamierza kontrolować i zbierać informacje o stopie inflacji i drożyznie, aby informować społeczeństwo i w ten sposób przeciwdziałać zagrożeniom związanym z tak wielką podwyżką cen?

L.W Mamy możliwości, żeby to robić. Jednocześnie trzeba pamiętać, że społeczeństwo nasze nie reaguje tak emocjonalnie, bardziej roztropnie. Ja się z tego bardzo cieszę. Ono teraz wymaga, aby decyzje, czy kierunki były dobrze przemyślane i jednocześnie, aby były kierowane. My przyzwyczailismy się do tego, że Polacy zawsze emocjonalnie odbierali bodźce, czy to korzystne, czy niekorzystne i bez zastanowienia szli do przodu. Jak dzisiaj widać, nie robią tego. My też od wielu miesięcy, nawet lat nie proponujemy takich akcji, które by prowadziły społeczeństwo w białą. Dlatego tego nie robimy, bo musimy się dopracować rozwiązań społecznych, ekonomicznych i politycznych, nie tyle widocznych, ile dotyczących dogadania się, wyrownania poziomu sposobu myślenia. Tego wszystkiego nie robi się, nie uzyskuje się na ulicy, ani nie dzieje się to tak szybko. Trzeba lat, aby skończyć w tym kraju przyspieszony kurs ekonomii. 40 lat zrobiło wielkie spustoszenie w tych tematach i trzeba to spokojnie, bardzo spokojnie odrabiać.

W.E Czy w związku z nową sytuacją Związek zamierza wydać dokument, przypominający zeszłoroczny dokument wyrażający stanowisko w sprawie reformy gospodarczej?

L.W Przyglądamy się i robimy to, co przez lata było skuteczne. Jest na przykład dużo gazet, broszur i książek i to jest świetne, ale nie na dzisiejsze czasy. Dzisiaj społeczeństwo jest czytane, już dużo wie i choć publi-

kacje, które przedstawiają punkt widzenia różnych autorów są bardzo fajne, już na co innego się czeka. A czeka się na proste rzeczy, komputery, maszyny elektonowe, czeka się, krótko mówiąc na pluralizm, bo właśnie te maszyny nam spokojnie mówią najlepsze rozwiązania, najbardziej ekonomiczne, najszybsze w danych warunkach. Społeczeństwo do tego dorosło. Dramat polega na tym, że nasza władza, nasz system jest wsteczny, i do tych rzeczy, które maszyny mówią - już nie grupy, już nie ludzie - ma stosunek niewłaściwy.

W.E W tej chwili po nowych, wielkich podwyżkach cen, kiedy są różne zagrożenia - przednówek jeszcze przed nami - nie ma wiele miejsca na optymizm, ale chciałbym zadać panu takie pytanie - czy w tej sytuacji widzi pan elementy optymizmu na dłuższą metę, a jeśli tak, to gdzie?

L.W Proszę pana, powiem krótko - co się odwlecze, to nie uciesze. Sytuacja jest zła. W tej sytuacji jest jasne, że społeczeństwo musi powiedzieć nie, że musi dojść do reform. Ale nie w styczniu, nie w zimie - nie nieprzygotowane. Ja się spodziewam, że jednak wiosną, latem jeśli nie wejdziemy na drogę reform proponowaną przez społeczeństwo - logikę i komputery to naprawdę będzie bardzo trudno i trzeba będzie ruszyć tymi strukturami, które się bronią, hamują i ściągają nas w dół.

W.E Jakie pańskim zdaniem są najważniejsze elementy reformy społeczno-polityczno-gospodarczej, od których będzie zależne to, czy ta reforma zaskoczy i czy gospodarka ruszy?

L.W Ja na to pytanie już wielokrotnie odpowiadałem. Potrzeba nam trzech pluralizmów - ekonomicznego, społecznego i politycznego. My nie chcemy żadnych prezen-

tów od władzy, my chcemy, żeby władza nam nie przeszkadzała. W temacie pluralizmu ekonomicznego mówimy krótko wszystko, co gdziekolwiek w świecie się sprawdziło, jest dobre i u nas. Nie przeszkadzać, jeśli są chętni we wprowadzaniu tego w Polsce. Niech procenty, rynek, chętni załatwiają resztę. Zacząć od normalnych sznurówek i śrubek, postępować logicznie, uczyć się, aż się dojdzie do skomplikowanych rzeczy, jak stocznia. O tych sprawach, które są bardzo skomplikowane nie zapomnieć, ale nie forsować. Natomiast jeśli idzie o sprawy pluralizmu społecznego, to będzie potrzebna obrona interesów tych, którzy będą wprowadzać nowe rozwiązania. A więc pluralizm obronno-związkowy, społeczny. W pluralizmie politycznym domagamy się znowu rzeczy oczywistych - nie chcemy po 40 latach dowiadywać się, że Stalin to bandyta, Chruszczow to skonczonego idiota, Breżniew zniszczył nas i sprowadził na nas kryzys.

Abysmy nie byli mordowani i prowadzeni głupio, potrzebny jest pluralizm, który nie pozwoli za 40 lat powiedzieć, że Gorbaczow też nie był w porządku.

OŚWIADCZENIE "SOLIDARNOŚCI" WOBEC PODWYŻEK CEN

Ogłoszono znowu drastyczną podwyżkę cen. Po niej mają przyjść następne. Protestujemy przeciw tej decyzji. Jest ona w swej bezsensowności naturalną konsekwencją polityki zapoczątkowanej 13 grudnia 1981 roku. Jest to polityka blokująca konieczną reformę gospodarczą, zwiększająca wbrew deklarowanym intencjom, skalę dotacji, zakreślającą spiralę inflacyjną zwiększającą napięcia społeczne. Nieuchronność jej załamania jest oczywista - nie jest bowiem odpowiednią na problemy, z jakimi się borykamy, nie zapewnia społeczeństwu żadnej perspektywy. Domagamy się wycofania tej podwyżki, której skutki są ciężkie dla każdej rodziny, ale niektóre grupy stawia w sytuacji tragicznej. Utrzymanie podwyżki cen wywoła spiralę żądań płacowych i kolejnych podwyżek. Podstawowa suma rekompensaty tej podwyżki jest obecnie 12 tys. złotych. My, członkowie "Solidarności" nie możemy się godzić na niesprawiedliwe traktowanie tych grup, które nie będą w stanie zrównoważyć sobie zwiększonych kosztów utrzymania. NSZZ "Solidarność" odrzuca tezę rządu, że obniżenie poziomu życia jest drogą rozwiązania polskich problemów. To już było. Polska potrzebuje głębokiej reformy życia publicznego, poszerzenia sfery obywatelskich swobód, a w tym wolności gospodarowania. Tylko na takiej drodze będziemy mogli przełamać kryzys, który degraduje Polskę, a ludzi czyni nieszczęśliwymi.

Gdańsk, 31 stycznia,
Krajowa Komisja Wykonawcza
NSZZ Solidarność

PPS PRZECIW PODWYŻKOM

Powołana w kraju na nowo do życia Polska Partia Socjalistyczna ostro skrytykowała rządowy projekt podwyżek cen, stwierdzając, że przyczynią się one do dalszego wyzyskiwania ludzi pracy. W oświadczeniu podpisanym przez przewodniczącego PPS, Jana Józefa Lipskiego wyrażono obawę, że podwyżki spowodują zwiększenie inflacji i gwałtowne pogorszenie warunków życia w kraju. Rząd PRL podawał uprzednio, że podwyżki cen będą się utrzymywać w granicach 27%. Jeszcze przed ich ogłoszeniem działacze PPS podawali tę cyfrę w wątpliwosc - i słusznie. Robotnicy polscy - stwierdziła PPS - mają prawo do protestu.

ów a liczbę 802. W punkcie 383 przy ulicy Księcia Janusza dorzucono 100 głosów na "tak", by przekroczyć magiczną cyfrę 50%. Uzyskano 52,9%. W Komisji Obwodowej przy Zwycięzcow 5-7, aby przekroczyć 50% dołożono 600 kopert. Z kolei w Gdańsku związkowa kontrola frekwencji przyniosła wyniki o 20% niższe od oficjalnych 56%.

• **WYDAWCA** polskiego miesięcznika emigracyjnego Kontakt Mirostaw Chojacki, zwrócił się do krajów Wspólnoty Europejskiej o rozpatrzenie propozycji stworzenia polskojęzycznego programu telewizyjnego dla Polaków zamieszkałych w krajach Wspólnoty, nadawanego za pośrednictwem telewizji satelitarnej. Program ułatwiłby Polakom aktywne włączenie się w życie w krajach zamieszkania. • **W WYDAWNICTWIE** podziemnym "Chłopi" ukazuje się w formie książkowej reportaż Józefa Kusmierka "Jak rządzi się gminą". Znany dziennikarz wyjechał na zlecenie jednego z pism do województwa zamojskiego, gdzie obserwował procesy władzy na najniższym szczeblu. Po powrocie okazało się, że tekstu nie może zaaprobować żadna oficjalna redakcja. • **"ANEKS"**, wydawnictwo w języku polskim, mające swoją siedzibę w Londynie, zostało oficjalnie objęte zakazem rozpowszechniania w Polsce. Dołączyło ono w ten sposób do innych pism emigracyjnych, które zakaz taki obejmuje. • **31 STYCZNIA**, w niedzielę, rozpoczęło się w Tel Avivie, w Izraelu, kolejne sympozjum poświęcone stosunkom polsko-żydowskim. Bierze w nim udział wielu Polaków z kraju i emigracji.

• **SZWEDZKA** Polonia wydała oficjalne oświadczenie, oceniające istniejącą sytuację w Polsce. Bardzo krytycznie Kongres Polonii ustosunkował się do faktu braku pluralizmu, nieprzestrzegania umów społecznych, zawartych w 1980 roku, przetrzymywania w więzieniach ludzi za ich przekonania polityczne oraz skrócenia kary dla morderców księdza Jerzego Popiełuszki wbrew zasadom prawnym obowiązującym w PRL. Oświadczenie wzywa do udzielania społeczeństwu polskiemu pomocy. • **W ANGLII** ukazała się książka autorstwa Mariana Skoczka, byłego żołnierza AK, uczestnika Powstania Warszawskiego, odznaczonego orderem Virtuti Militari. Książka, napisana z myślą o przekazie historycznym, nie może być sklasyfikowana tylko jako literatura wspominkowa, zawiera bowiem bezcenne szczegóły, dotyczące, na przykład, konspiracyjnej produkcji materiałów wybuchowych, itp. • **W CZWARTEK**, 28 stycznia, premier Francji, Francois Mitterand odwiedził zagłębie węglowe w północnej Francji, gdzie, między innymi, spotkał się z górnikiem polskiego pochodzenia, Jeanem Adamczykiem Adamczyk, w wyniku wypadku 27 lat temu, stracił obie nogi. • **POLONISTYKA** istnieje nawet w Chinach. Przed 1957 rokiem była popularna, zapisywało się na nią rocznie około 20 studentów. Po porozumieniu się Chin z ZSRR, gdy studentom oświadczone, że po studiach nie będzie dla nich pracy, liczba ich zmalała, ale studia przetrwały. Zmieniła je dopiero Rewolucja Kulturalna, podczas której zniszczono też książki i materiały naukowe.

Obecnie studentów polonistyki jest około 15 w roku akademickim. Profesorów Chinczyków, którzy przetrwali najcięższe lata jest trzech. Istnieje wymiana z uczelniami polskimi. Ukazują się po chińsku polskie książki, skrupulatnie poprzedzane wyczerpującymi przedmowami. Historia i szczególne położenie geopolityczne Polski zdaje się fascynować odległych miłośników polskiej literatury. • **UCHWAŁĄ** Rady Ministrów można w Polsce przejąć w agencję już nie tylko sklep, czy kiosk, ale dom towarowy, hurtownię, zakład produkcyjny, czy hotel, pod warunkiem, że liczba zatrudnionych nie przekracza 50 osób. W przygotowaniu są zmiany dokumentacji i opodatkowania.

BEZDOMNI W POLSCE

Liczbę bezdomnych w Polsce, mimo kategoriicznych stwierdzeń rzecznika rządu PRL, Jerzego Urbana, że zjawisko takie nie istnieje, ocenia się obecnie na kilkadziesiąt tysięcy, a wraz z "zimującymi" w więzieniach i szpitalach psychiatrycznych na tysiące kilkaset. Sytuacja ich ani prawnie, ani administracyjnie nie jest unormowana, bowiem oficjalnie nie istnieją. W roku jednak, który ONZ ogłosiła rokiem bezdomnych, i o nich należałoby się upomnieć.

Jedyną w Polsce schroniskiem dla bezdomnych jest prowadzone przez Towarzystwo Pomocy im. A. Chmielowskiego, które powstało jeszcze w okresie legalnego działania "Solidarności" w 1981 roku. Jest to otwarte w Wigilię 1981 roku Schronisko-Dom Noclegowy im. Brata Alberta. Schronisko utrzymuje się głównie ze składek społecznych i darów, bowiem zapomogi Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej wobec braku ofi-

cialnego statusu bezdomnego w Polsce są znikome. Brakuje pieniędzy na wszystko. W drewnianym baraku, dawno przeznaczonym do rozbioru upycha się jesienią i zimą do 120 bezdomnych. Tylko mężczyźni, bowiem próby stworzenia analogicznego ośrodka dla kobiet rozbijają się o bariery administracyjne.

Dla tych, którzy chcieliby pomóc bezdomnym w Polsce, podajemy adres Schroniska, którego komunisty nie chcą wydrukować w żadnym ze swoich pism: Schronisko Brata Alberta ul. Lotnicza 103, Wrocław. Numer konta PKO, IV O/Wrocław, nr 93549-67351-132.

• **Aquino przekazała swą planację bezrolnym** Prezydent Filipin, C. Aquino powtórzyła swe zobowiązania do jak najszybszego przeprowadzenia reformy agrarnej i zachęcając innych do podążenia jej śladem przekazała swą rodzinną plantację trzciny cukrowej, zatrudniającą 7 tysięcy pracowników, do podziału między bezrolnych chłopów

Podpisana przez Quino, w lipcu ub roku reforma, obejmuje plan podziału wszystkich ziem uprawnych. Decyzje dotyczące maksymalnej ilości ziemi jaka może pozostać przy właścicielu, pozostawiła do rozstrzygnięcia Kongresowi. Ustawodawcy dotychczas nie opracowali ostatecznej formy ustawy. Wielu uważa, że wprowadzenie reformy w życie stanowi klucz do rozwiązania problemu niezwykle aktywnych rebeliantów komu-

nistycznych, których idee przemawiają głównie do najuboższej, a tym samym najbardziej zdesperowanej ludności

Danie im ziemi, a więc i chleba, pozbawiłoby komunistów ich głównego argumentu, obietnicę lepszego życia. W ub roku w Manili doszło do tragicznych wypadków, gdy żołnierze zabili piętnastu bezrolnych chłopów biorących udział w demonstracji na rzecz szybkiego wprowadzenia reformy

Rząd informuje, że na Filipinach znajduje się około 13,3 milionów akrów uprawnej ziemi, która może być rozparcelowana między 2,5 miliona chłopów. Zwolennicy reformy obawiają się, że nie ma ona szans na zatwierdzenie przez Kongres, w którym zasiada wielu bogatych i wpływowych posiadaczy ziemskich

• **Pierwsza potyczka w kosmosie?** Amerykańskie agencje wywiadowcze uważają, iż to Związek Sowiecki zniszczył urządzenia optyczne na amerykańskim satelicie szpiegowskim, posługując się bronią laserową stacjonującą na ziemi. Zadaniem satelity było obserwowanie startów sowieckich rakiet z głowicami nuklearnymi w bazie Tiuratom. Administracja wyraziła obawę, że wkrótce mogą być zniszczone przez sowiecką broń laserową kolejne amerykańskie satelity, gdyż ZSSR prowadzi obecnie budowę 6 następnych stacji laserowych w górach Kaukazu. Zniszczenie urządzeń optycznych na satelicie USA uchodzi za pierwszą amerykańsko-sowiecką potyczkę w kosmosie

W ostatnim czasie by zapobiec sowieckiemu zagrożeniu w kosmosie, Stany Zjednoczone rozpoczęły instalowanie czujników na satelitach najnowszej generacji. Ich zadaniem jest przekazywanie do baz naziemnych informacji o rodzaju broni zastosowanej wobec satelity

• **Zaostrzenie istniejących sankcji gospodarczych wobec RPA** Na spotkaniu w Zambii ministrów spraw zagranicznych 8 państw należących do Brytyjskiej Wspólnoty Gospodarczej postanowiono zaostrzyć istniejące sankcje gospodarcze wobec RPA, lecz nie wprowadzać nowych. W spotkaniu wzięli udział ministrowie spraw zagranicznych z Australii, Indii, Nigerii, Gwiny, Zimbabw, Zambii, Tanzanii i Kanady

• **Związek Sowiecki zgodził się sprawdzić to, czy szwedzki dyplomata R. Wallenberg nadal żyje** W roku 1945 został on zaaresztowany przez NKWD w Budapeszcie i ślad po nim zaginął. Sowieci utrzymują, że zmarł w więzieniu koło Moskwy w roku 1947. Co jakiś czas pojawiają się sygnały, iż jest możliwe, że Wallenberg żyje

• **W wieku 86 lat zmarł w Związku Sowieckim G. Malenkov** Od początku lat 30-tych aż do śmierci Stalina był jednym z nielicznych zaufanych dyktatora. Miał prawo sporządzać listy osób przeznaczonych do czystki, łagrow, bądź na śmierć. Wielokrotnie on mianował zastępców na miejsce osób przez niego ukaranych. W dwa dni po śmierci Stalina Malenkov objął urząd premiera Związku Sowieckiego, pełniąc go przez 2 lata. W 1955 roku N. Kruszcnow wyprawił Malenkowa na zesłanie. Nigdy nie wrócił do łask, ale ostatnie lata życia partia pozwoliła mu spędzić w Moskwie. Sowieckie środki masowego przekazu nie podały informacji o śmierci Malenkowa

• **Po okresie względnego spokoju w Strefie Gazy i na Zachodnim Brzegu doszło do nowych antyżydowskich demonstracji i wystąpień Palestyńczyków** Żołnierze izraelscy zastrzelili 2 Palestyńczyków, raniąc 8. Od 9 grudnia ub r zabitych zostało około 40 demonstrantów. Izraelski minister obrony Rabin zapowiedział kontynuowanie polityki żelaznej pięści. Polityka ta spotkała się z potępieniem wielu żydowskich środowisk na świecie

DOKTORAT HONORIS CAUSA DLA LADY COX

W Londynie doktorat honoris causa Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie nadano lady Cox, członkini Izby Lordów i zastępczyni przewodniczącego tej izby. Lady Cox jest patronem instytucji Medical Aid for Poland, powstałej latem 1981 w odpowiedzi na dramatyczny apel Lecha Wałęsy, że co najmniej 700 tysięcy chorych w Polsce narazonych jest na utratę życia wskutek braku lekarstw i sprzętu medycznego. Jest ona też przewodniczącą Jagiellonian Trust, instytucji umożliwiającej stypendia naukowe polskim uczynom. Medical Aid od chwili powstania wysłała do Polski 1070 ciężarówek z lekarstwami i sprzętem wartości ponad 11 milionów funtów

Na posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa ONZ Stany Zjednoczone zastosowały prawo weta, uniemożliwiając przyjęcie rezolucji, potępiającej politykę Izraela na okupowanych terenach

• **Książę Edward aktorem** Pałac Buckingham oznajmił, że najmłodszy syn królowej Elżbiety II, książę Edward, jako pierwszy w historii brytyjskiej rodziny królewskiej, podejmie pracę zawodową w teatrze. Jego decyzja spotkała się z pełnym poparciem obojga rodziców, królowej Elżbiety i księcia Filipa

• **Prezydent Reagan wystąpił z ogólnonarodowym apelem o przyznanie kontras dodatkowo 36 mln dol. pomocy humanitarnej** Trzy największe stacje telewizyjne - ABC, NBC i CBS - odmówiły transmisji apelu. Przypuszcza się, że Kongres będzie głosował za nieprzyznaniem pomocy

• **Grecja i Turcja zgodziły się zainstalować linię telefoniczną łączącą bezpośrednio najwyższe władze obydwu państw w celu uniknięcia kryzysów i ewentualnej wojny** Premier Grecji Papandreu i premier Turcji Özal zgodzili się także na co najmniej jedno spotkanie rocznie w celu przedyskutowania spornych problemów i redukcji napięć. Obydwu państwa należą do NATO, znalazły się jednak w ubiegłym roku na krawędzi wojny

• **Francja będzie spieszyć na pomoc każdemu statkowi wzywającemu pomocy w Zatoce Perskiej** Dowódca floty francuskiej na Oceanie Indyjskim, odpowiedzialny także za operacje loty na wodach Zatoki Perskiej, admirał G. Labonerie oznajmił, że jednostki marynarki wojennej Francji będą spieszyły na pomoc każdemu statkowi handlowemu, wzywającemu pomocy w Zatoce Perskiej, bez względu na to pod jaką banderą płył. Podkreślił on, że "atakowanie bezbronných, niezaangażowanych jednostek handlowych - jest nie do przyjęcia zwłaszcza w specyficznych warunkach morskich i w świetle ogólnie przyjętych międzynarodowych przepisów o bezpieczeństwie żeglugi handlowej i pasazerskiej"

• **Sowiecki tygodnik "Ogoniok" opublikował artykuł, w którym autor wysuwa propozycję zamknięcia Muzeum Józefa Stalina w Gorki** Dziennikarz W. Sofromy

stwierdza, że czczenie postaci Stalina jest bezczeszczeniem historii i pamięci o tych, którzy będąc wielkimi patriotami stali się ofiarami krwawej ery stalinizmu. Każdego roku tysiące turystów z zagranicy i z innych republik związkowych odwiedza Muzeum, które jeszcze teraz jest dla wielu Gruzynów miejscem kultu i pielgrzymek

• **Sowiecki wahadłowiec?** A. Dunajew, dyrektor "Gławkosmosu" - sowieckiej agencji do nadzorowania programu lotów kosmicznych powiedział zachodnim dziennikarzom, że pierwszy sowiecki wahadłowiec wkrótce wystartuje w kosmos

• **Jak zginął Gagarin?** Organ komunistów sowieckich dziennik "Prawda" dał do zrozumienia, że za tragiczny wypadek lotniczy, w którym zginął pierwszy kosmonauta świata, Jurij Gagarin, trzeba w znacznej mierze winić naziemną obsługę lotów

Otóż pamiętnego dnia 1968 r. Gagarin wraz ze swym instruktorem odbywali ćwiczebny lot odrzutowcem typu MIG-15. Trzy inne samoloty bojowe otrzymały w krótkim odstępie czasu pozwolenie na start. Wg "Prawdy", w pewnym momencie znalazły się w niebezpiecznej odległości od samolotu Gagarina. Odrzutowiec pierwszego kosmonauty świata dostał się w masę rozrzedzonego powietrza, zaczął kręcić "korkociąg" i mimo zdecydowanych wysiłków obydwu pilotów maszyny nie udało się wyprowadzić z niekontrolowanego lotu. W kilkanaście sekund później myśliwiec MIG-15 uderzył o ziemię. Wraz z Jurijem Gagarinem śmierć poniosł instruktor, Władimir Seriożyn

Wczesniejsze dochodzenie w sprawie katastrofy sugerowało, że mogła być ona spowodowana zderzeniem samolotu z ptakiem lub balonem meteorologicznym

"Nie ma żadnych dowodów na potwierdzenie podejrzeń, iż wypadek był skutkiem sabotażu (eksplozji lub otrucia pilotów), pożaru maszyny czy też utraty przytomności członków załogi MIG-15" - konkluduje "Prawda"

Dotychczasowy brak szczegółowych relacji na temat przyczyn katastrofy i śmierci Gagarina był powodem powstania wielu domysłów i plotek, m.in. że pierwszy kosmonauta świata mógł być nietrzeźwy w czasie fatalnego lotu

ECHO-TYGODNIK POLSKI

wydają:

Grazyna i Zbigniew FARMUS

adres pocztowy:

**51A Thistle Down Blvd.
REXDALE, Ont. M9V 4A6
tel. 743-5706**

Redaktor naczelny Grazyna Farmus
Dyrektor działu reklamy i dystrybucji inż. Zdzisław Wójcik

REDAKTORZY DZIAŁÓW
Świat, Kanada Zbigniew Farmus
Polska Katarzyna Banachowska
Czytane między wierszami & Lektury nieobojętne Karolina Jankowska

Korespondencje z dalekiego kraju Bolesław Ślesinski

Polityka kanadyjska

dr Tadeusz Pruss

Dział popularno-naukowy:

Stanisław Skonieczny

Anglelski: Andrzej Klimaszewski

Teatr Darek Barecki

Sport Adam Polański

Poradnia Zaufanie dr Zofia Bończa

Pokończy kapitalizm

dr Krzysztof Ostaszewski

Prawo Mec. Kwiatek

Radlestezja Bogusław Rzepecki

Apteka Natury dr Zofia Górnicka

Poczytaj mi Echo Adela Dymka

Piękna Polka Barbara Raczyńska

POGŁOS (miesiąc)

Magda, Marek i Kot Czyżycy

Pobyty stały (powieść)

Marek Majewski

Horoskop, Kalendarium, korekta

Ewa Rewkowska

WSPÓŁPRACUJĄ

prof. dr Ewa Brantley, Wacław Liebert,

Lech Jamka, Janusz Pietrus,

Wojciech M. Wojnarowicz

zdjęcia

Independent Polish Agency,

Andrzej Stawicki

konsultacja graficzna i rysunki

Marek Majewski, Patryk Halkiewicz,

tłumaczenia z niemieckiego

S. Cech

skład drukarski

Olimpia Orlewicz

druk

Polish Alliance Press

dystrybucja torontońska

Michał Galusza

ADVERTISING RATES

**DISPLAY ADS \$ 7 00 per col. inch, FULL PAGE \$ 700,
HALF PAGE \$ 350 00**

Classified Ads \$ 4 (up to 25 words) Job Ads FREE
Special minimum 3 months' advertising (12 issues)
1 col 1 1/2 inch \$ 65.00, 2 cols - 1 1/2 inches \$ 130 00
2 x 3 inches \$ 260 00 photo extra \$ 5 00
3 x 3 inches \$ 390 00

SUBSCRIPTION/ PRENUMERATA
POŁROČNA \$ 25 00, ROCZNA \$ 50 00
dla nowo przybyłych, wg kolejności zgłoszeń (12 numerów) bezpłatna

JAWNA I TAJNA WALCZĄCA

Rozmowa z Lotharem Herbstem
o wrocławskiej Solidarności Walczącej

Z Lotharem Herbstem, wybitnym twórcą niezależnej kultury polskiej rozmawiałam na różne tematy. Od tak ogólnych jak inność Polski z perspektywy destalinizacji, czy jej ostatniego okresu kilku lat, po ocenę obecnej sytuacji politycznej i przeżycia więziennego.

Z rozmów tych można zbudować kilka różnych wywiadów. Ale wśród nich najważniejsza dziś jest rozmowa podyktowana niepokojem o los człowieka i sympatią dla ruchu, który stworzył we Wrocławiu, naszym mieście

Dlatego dziś, gdy nie wiadomo, gdzie przebywa i czy jeszcze żyje Kornel Morawiecki rozmawiamy o Solidarności Walczącej, która potrzebuje naszej pomocy. Naszej, to znaczy emigracji

G.F. Dlaczego jako naukowiec, poeta, tłumacz, redaktor, publicysta, podróżując po świecie nie uciekasz do akademickiej wieży, a tak otwarcie na różnych spotkaniach angażujesz się na rzecz Solidarności Walczącej?

L.H. Ja bym powiedział coś więcej. Ja się angażuję po stronie tych ruchów, które są mi bliższe światopoglądowo, przy tym widzę, że moja pomoc i uczestnictwo może przyspieszyć, przybliżyć proces, w którym i ja jestem. Mianowicie stworzenie trwałych wartości kulturowych.

Byłem ogromnym sympatykiem KOR-u od 1976 roku. Mam tam wielu przyjaciół i się tych przyjaźni nigdy nie wyrzeknę. Ale zauważyłem z biegiem lat, szczególnie po doświadczeniach Solidarności, kiedy mówiono trzeba prowadzić do rozmów, wspólnot, a od 13 grudnia, nawet wcześniej, zauważyłem, że z tych wspólnot nic nie wynika. Stoimy z tą ręką wyciągniętą i nic z tego nie wynika. Dla mnie bardzo ważne były doświadczenia klubów samorządnej Rzeczypospolitej. Ich doświadczenia też przeniesiono do SW. Solidarność Walcząca to jest pewna propozycja polityczna, społeczna. Zasad ideowych i programu, który został sformułowany w czerwcu 1987 roku wynika, że jest to organizacja społeczno-polityczna zmierzająca do odzyskania niepodległości, mająca wiele idei samorządnej, wziętej z ruchu solidarnościowego. Organizacja ma najwięcej zwolenników we Wrocławiu, ale także w wielu innych miastach w Polsce - w Warszawie, w Gdansk, w Toruniu, itp. Istnieje wielu jej sympatyków poza krajem. Organizacja Kornela Morawieckiego ma o wiele radykalniejszy charakter w swych da-

zeniach niż Solidarność. A trzeba pamiętać, że Solidarność Walcząca wyrosła z Solidarności. Jeżeli ta organizacja jest bardziej podziemna niż inne, to tylko pozornie, ponieważ większość ludzi przyznaje się zupełnie jawnie do swoich poglądów i że są sympatykami Solidarności Walczącej tylko ze Kornel się ukrywał od 13 grudnia 81 roku. Ukrywa się drukarnie, kolportaż, to wszystko co może być skonfiskowane, ale ludzie głoszą swoje poglądy publicznie i jawnie. Stąd na przykład ubecja nie ma najmniejszych kłopotów z aresztowaniem i wyłowieniem działaczy Solidarności Walczącej, bo oni są wszędzie wśród robotników, studentów, inteligencji.

G.F. Jako wrocławiak i od wielu lat działacz kultury niezależnej, musiałeś się zetknąć z Kornelą Morawiecką. Co możesz o nim powiedzieć?

L.H. Kornel był zawsze bardzo aktywnym człowiekiem. Już od 68 roku brał udział w wydarzeniach studenckich na Politechnice Wrocławskiej. Nie znałem go osobiście, ale zawsze coś o nim słyszałem. Zetknięcie osobiste z tym, co Kornel robił, w co wierzył, to był 79 rok, kiedy to wraz z Janem Waszkiewiczem założył Biuletyn Dolnośląski. To jest zresztą pismo, które ukazuje się do dziś w podziemiu. Mówiło się wtedy o nim jako o bardzo zdolnym organizatorze, o człowieku, który ma sprecyzowane poglądy, który może nie jest wielkim wizjonerem, ale jest kims kto wie, jaką drogą powinny pójść przemiany. W okresie Solidarności był bardzo aktywny na Politechnice. W Zarządzie Rejonu zajmował się propagandą i informacją. Potem zaczął organizować kluby samorządnej Rzeczypospolitej. Pierwsze zebranie odbyło się przed stanem wojennym 13 grudnia miało się odbyć następne, na którym Kornel miał wygłosić referat o sytuacji w kraju. Wydaje mi się, że później, gdy się ukrywał musiał mieć świadomość całego czasu, że te kroki proponowane zarówno przez podziemie, jak i TKK są za łagodne, zbyt kompromisowe i to się nie podobało. W tym momencie Kornel zdecydował się na założenie własnej organizacji o nazwie - Solidarność Walcząca. To zostało przyjęte nie zawsze z pełnym zrozumieniem, ponieważ wielu ludziom wydawało się, że mają do czynienia z organizacją konkurencyjną wobec Solidarności. A faktycznie Kornel i jego koledzy zdecydowali się mówić tylko, że wywodzą się z Solidarności, jej nurtu radykalnego, który tak się dał za-
znaczyć na zjeździe w Oliwie

G.F. Czy pomiędzy tą klasyczną już dziś grupą radykałów a SW nadal zachodzi ideologiczne pokrewieństwo?

L.H. SW działa konspiracyjnie i nie jestem w stanie powiedzieć kto z tych ludzi, którzy mieli wówczas dosyć radykalne poglądy sprzyja SW, jest sympatykiem ruchu, a kto się z daleka temu przygląda.

G.F. Jakiego typu przywódcą jest Kornel Morawiecki. Na ile przypadkowym, na ile charyzmatycznym i wreszcie na ile jego nieobecność w SW spowoduje, że ruch ten ulegnie przyhamowaniu?

L.H. Myślę, że to jest typ przywódcy, który doskonale potrafi realizować cele. Ludzie mają do niego zaufanie. Stworzył organizację bardzo prężną. Organizacja postawiła na propagandę. Wydaje mnóstwo czasopism, nie tylko informacyjnych ale i poważniejszych, jak "ARKA", "Europa". Dba, by radio było rzeczą stałą w życiu wrocławskim. Kornela nie ma, ale jego pomysły sprawy, które tak wyraźnie realizował są dalej kontynuowane.

Ostatnio we Wrocławiu audycję radiową nadano kilka razy dziennie.

G.F. Jako obserwator efektów pracy SW zauważyłeś jej cykl rozwoju?

L.H. Myślę, że były dwie fale. Pierwsza w okresie ujawniania się, kiedy solidarnościowcy próbowali działać jawnie. Inni bali się, że posypią się struktury. Wtedy właśnie bardzo wielu ludzi wstąpiło do Solidarności Walczącej, uważając ten program za optymalny, realny. Teraz znowu, gdy Kornel jest aresztowany, Hanka siedzi, gdy złapano Kołodzieję, organizacja się nie tylko nie rozsypane, czy ludzie przestaną współpracować, lecz przeciwnie - do organizacji wstąpi jeszcze więcej osób, mając moralne poczucie, że teraz jest ich czas. Mam intuicyjne przekonanie, że SW bardzo się wzmocni. Oczywiście to, że przywódcy siedzą to wielka strata i trzeba pamiętać, żeby ich stamtąd wydostać, ale ten fakt w żaden sposób nie powstrzyma rozwoju tej organizacji.

G.F. Kornel ze względu na głoszony program stanowi niezły kłasek dla nie tylko polskiej, ale i sowieckiej bezpieki. Prawdę mówiąc, boję się o niego. Jego aresztowanie i przetrzymywanie gdzieś w ukryciu, żadnych dowodów, że jeszcze

istnieje, nasuwa bardzo przykrą analogię ze zniknięciem księdza Popiełuszki.

L.H. Sytuacja jest wyjątkowa. Zawsze były w SB grupy osób do specjalnym zadaniom, jak grupa Pietruszki. Jeżeli Kornel jest na Rakowieckiej, to tam istnieje możliwość totalnej izolacji wśród zaufanych członków resortu. Nawet o zwyczajnych klawiszach, tych co czasami sprzyjają podziemiu. Może jakieś już informacje o Kornelu są, ja o nich nie wiem. Natomiast na dłuższą metę, gdzie przebywa ukryć się nie da. Myślę tu o miesiącach, gdy napor społeczny będzie większy, zarówno w kraju, jak i za granicą, monitów będzie coraz więcej, władza będzie musiała go pokazać. Cały czas trwają akcje demonstracyjne. Dojdziemy, co się z nim dzieje.

Oczywiście, jeżeli Kornelowi, by się coś stało, byłoby to wielki dramat, ale po śmierci ks. Popiełuszki nie byłoby to już zaskoczeniem.

Każdy z nas, co był w więzieniu, przesłuchiwanym przez SB wie, że to są ludzie, którzy mogą się posunąć do każdego sposobu, nawet do pozbawienia człowieka życia.

Nie jesteśmy w stanie powiedzieć, czy Kornel jest w Warszawie, czy nie. Na ten temat krążą różne wersje. Sam fakt, że władza nie mówi prawdy, że nie dopuszcza rodziny, adwokatów jest dla mnie bardzo niepokojący. Uważam, że każdy człowiek, każdy patriota powinien zrobić wszystko, żeby władzę zmusić do ujawnienia nie tylko miejsca pobytu Kornela, ale dopuszczenia do niego członków najbliższej rodziny i adwokatów. Będziemy mieli wtedy jasność. Miałem obawy o Kornela cały czas. Moc akcji ubeckich z jaką go szukano. Jak gwałtownie próbowano wydrzeć kontakty na niego. Wielu ludzi szantazowano. Widać było ogromny napor SB nie tylko polskiej, na złapanie Kornela. Każdy z nas miał świadomość tego, że jak go złapią zapłaci najwyższą cenę - utratę wolności, a kto wie może spotka go większe nieszczęście. Akcje na niego cechowała patologiczna nienawiść.

Kornel jest w ich rękach i wiemy, że są to różne niestety ręce. To że ludzie się niepokoją o los Kornela to jest naturalne, ponieważ nie mamy już zaufania do jakiegokolwiek rządu, a tym bardziej do ministerstwa spraw wewnętrznych.

G.F. Co wyróżnia Solidarność Walcząca - jej sposób działania, czy program. W koncu obecnie mamy kilka organizacji wysuwających hasła niepodległościowe o zbliżonych programach

L.H. Bardzo ważna jest specyfika wyznaczona przez ogólne przekonania. Oni uważają, że tego systemu nie da się zmienić i nie warto wchodzić w jego struktury. Uważają, że ten system po prostu trzeba obalić, najlepiej drogą ewolucyjną. Jednym ze sloganów jest: Przejdźmy od komunizmu do demokracji.

Istnieje taka możliwość, ale w tym musi brać udział większość przygotowanego społeczeństwa, które zrozumie, że jest u siebie gospodarzem własnego domu i że zbędne śmiecie jest w stanie usunąć sama.

Dlatego bardzo dużo miejsca w tym programie zajmuje kwestia samorządności, kwestie społeczne, czy gospodarcze.

To nie jest organizacja typu partii politycznej, ale jest to organizacja, która chce odgrywać rolę nie tylko związkową, nie tylko samorządową, ale również polityczną.

Różnica między Solidarnością a Solidarnością Walcząca, bo tutaj jest ten podział zasadniczy, bo większość członków Solidarności, jeżeli przeszła do SW traktuje to oddzielnie, tu jest związek zawodowy i będą o niego walczyć w ramach swojego zakładu pracy, ale w ramach szerszego układu są polityczne obecność SW jest wręcz

niezbędna. Faktem jest, że SW posługuje się przysięgą wobec Boga i Ojczyzny

Jesli się czyta program i zasady ideowe SW można powiedzieć - tam jest tyle pięknych słów. Ale ja nie czytałem jeszcze programu politycznego, w którym byłyby zapowiedzi, że to wszystko się stanie

G.F Członkowie SW składając wspomnianą przysięgę wierności organizacji deklarują gotowość oddania życia. Jaki jest praktyczny sens tej przysięgi, zwłaszcza w dobie, gdy gotowość oddania życia za kraj deklarują także terroryści? Czy chodzi tu o gotowość na męczeństwo?

L.H Nie można dopuścić do swojej świadomości, szczególnie teraz, kiedy Kornel jest aresztowany, że SW jest organizacją terrorystyczną, tą, która chciałaby terroru, przemocy, broni, uzyskać miejsce dla siebie, dla kraju. Tego tam nie ma. Jedyne, co jest w programie Solidarności Walczącej to to, że jeśli społeczeństwo zostanie zaatakowane zbrojnie, to nie ma zamiaru czekać aż się ich dokładnie wyrznie. Będą stosowali samobronę. To nie ma nic wspólnego z terroryzmem. Dlatego ostro protestuję przeciwko zarzutom ze strony rządu i Urbana, ale także tych organizacji, które z braku rozeznania bawiły się w nieuczciwe walki polityczne z SW. Na szczście rozeznanie to rośnie i następuje ostatnio zbliżenie niepodległościowego podziemia

G.F Andrzej Kołodziej był ostatnim, który podpisał dokument SW z nazwiska. Po jego aresztowaniu, pod nowym dokumentem widzimy dwa pseudonimy. Czy nie uważasz, że mamy tu do czynienia jeśli nie z zastraszaniem SW, to ze zmianą taktyki w organizacji przyjmującą by nie ujawniać więcej prawdziwych przywódców?

L.H Tak sądzę, -e jest to zmiana taktyczna. Pseudonimy Lesowskiego i Lubicza są jednak bardzo znane we Wrocławiu. Podpisywali wszak różne dokumenty SW. Nie ma potrzeby ujawniać ich prawdziwych nazwisk. Musieliby zejść w podziemie i w ten sposób straciliby możliwość swobodnego działania. Trzeba bowiem, jak sądzę, pobyć im siatkę nowych łączników, a tak są wśród ludzi i mogą swoją działalność prowadzić. To nie jest tak ścisła konspiracja, jak w wypadku Kornela, gdy on jako osoba fizyczna był poszukiwany przez 6 lat

G.F Polska była przez pewien czas krajem bez więźniów politycznych. Obecny najazd na SW zmienia obraz władzy, czy nie sądzisz, że nastąpiły jakieś zasadnicze zmiany w koncepcjach rządzącej ekipy? Czy też może znów nastąpił okres walki o władzę wewnątrz partii?

L.H Ja myślę, że jest totalny chaos. Grupy rządzących żyją też w potwornym chaosie. Wystarczy rzucić okiem na ich referaty, wywiady, przemówienia. Z tego niewiele wynika. Te grupy, które rozpoznajemy nie sprawdzają się w praktyce. Np. niespodzianka z Rakowskim. Są tam pewno też różne koncepcje jak w podziemiu - rozwiązania spraw na dziś i na jutro, może i są tam ludzie, co chcą się dogadać. Są i tacy, co twierdzą, że absolutnie nie. Więźniowie są kartą przetargową. Można nimi handlować na zasadzie "złagodzim kurs lub zaostriżymy". Jeśli istnieje szansa dogadania się, to wypuszczając więźniów politycznych ma się znowu otwarte konto. Z drugiej strony, jak się sytuacja zaostriże, więźniów będzie więcej

G.F. Jeżeli więźniowie są kartą przetargową to znaczy, że obie strony chcą roz-

mawiać. Niedawno jeszcze władza wypuszczała więźniów, a gadać nie miała z kim. Żeby prowadzić targ musi być targowisko.

L.H Jest wyraźna koncepcja dogadywania się Solidarności z władzą. Dowodem jest list Jerzego Holzera, zaliczonego do ludzi związanych z opozycją, autora pierwszej książki o Solidarności. Napisał on list do Jaruzelskiego i Wałęsy jednocześnie. Naciski płyną z różnych stron. Z Kościoła, z konserwatywnych kręgów

G.F Solidarność Walcząca jest poza tym targiem?

L.H : Tak, uważa, że jest inna droga i kompromisy do niczego nie prowadzą. Trzeba tę władzę odsunąć od decydowania o gospodarce, polityce. Nawet jeśli w końcu dojdzie do spotkania Jaruzelskiego i Wałęsy, ludzie będą na to patrzeć ze sceptycyzmem

G.F Czy SW i inne organizacje podziemne są w tych rozmowach taktycznym sprzymierzeńcem czy przeszkodą? Jak reaguje wobec rysującej się szansy rozmów NSZ na SW i innych

L.H To się bardzo zmieniało w czasie. W pierwszym okresie Solidarność poczuła się zagrożona obawiając się konkurencji. Przez pewien czas była nawet totalna blokada informacji na Zachod i blokada finansów. Praktycznie przez wiele lat SW nie miała pomocy finansowej i technicznej. Teraz to się przełamało, linia podziału przebiega inaczej. Raczej pomiędzy grupami, które dążą do dogadania się z władzą,

kompromisu, wejściem w struktury oficjalne, by uniknąć katastrofy, a tą drugą stroną, która uważa, że to są pośrodku. Najlepiej to widac na przykładzie Wrocławia. Od czasu amnestii, jesienią 86 roku były dyskusje nad pełną jawnością, ale widać było wyraźnie, że Władek Frasyniuk nie ma na nią ochoty. Od momentu powstania Krajowej Komisji Wykonawczej, coraz więcej regionów próbuje prowadzić działalność jawną

We Wrocławiu powstała w grudniu jawna Komisja Wykonawcza na czele z Frasyniukiem. Ujawniono cały skład tej Rady. Odpowiedzią na to była druga strona. Regionalny Komitet Strajkowy NZZ Solidarność podpisał umowę o współpracy z Solidarnością Walczącą. Podpisały z nimi też umowę Niezależne Zrzeszenie Studentów, struktury podziemne nauki, działacze kultury i zdrowia. Z jednej strony jest jawna działalność, prezentowana przez KKW, z drugiej strony działalność podziemna, ale nagle rozszerzona. SW działa razem z RKS, czego nigdy wcześniej nie było. Sam fakt, że to się podaje do wiadomości publicznej, ustala się pola na jakich współpraca się będzie odbywać, to jest coś nowego. To oznacza, że w najbliższym czasie dwie tendencje jawności i tajności będą się umacniać. Po stronie jawności wiele jest niejasnego. Kto i jakie będą te formy dogadania się z rządem. Po drugiej stronie jest jasniej. Wiemy jaki jest program PPS, SW, KMW, ZS - te skupiska bardziej ostatnio współpracują widząc szansę na stworzenie wspólnej platformy. SW wyszła z izolacji i to się rozszerzy na inne regiony kraju

G.F No dobrze, a co się stanie, gdy w ramach dogadania NZZ Solidarność

będzie musiała ujawnić swe podziemne struktury, a one już są powiązane z innymi organizacjami? Jeżeli wyjście z podziemia będzie warunkiem legalizacji?

L.H Wciąż jestem członkiem, działaczem NZZ Solidarność, Wałęsa już raz powiedział, że nie wyrzeka się podziemia i współpracy z zagranicą i powiedział, że będzie rozmawiał wyłącznie bez warunków wstępnych. Teoretycznie rzecz biorąc, gdyby NZZ Solidarność została uznana i mogłaby działać oficjalnie i legalnie, podziemie musiałoby się rozwiązać samo. Ale ludzie którzy byliby niezadowoleni przeszliby do innych podziemnych struktur. Dopóki istnieje podziemie Krajowej Komisji Wykonawczej łatwiej jest wykonywać pewne ruchy. Nawet gdyby doszło do legalizacji Związku, trzy czwarte roboty byłoby wykonywane w podziemiu. Nie mogę uwierzyć, że byśmy popełnili ten sam błąd i wszystkie rzeczy ujawnili. Przykład prosty, KKW deklaruje, że działa jawnie, ale przecież wszystkie ich ulotki, ich czasopisma drukowane są i kolportowane tajnie. Wiadomo np. że jest siedmiu, czy 12 członków KKW i że można ich w każdej chwili zwinąć, ale gdzie, jak i co robią, kto wie?

G.F Poznaję! To jest ta stara jawność KOR-owska. Kilkanaście znanych nazwisk na wierzchu - tysiące ludzi w zanadru.

L.H Zgadza się. Jawność KOR-owska jest też odnośnikiem, bo KOR-owcy działali jawnie, a drukowali tajnie. A jeśli nawet dojdzie do tego, że NZZ Solidarność będzie mogła działać jawnie, musimy się jej dokładnie wtedy przyjrzeć. Jaki będzie miała program i możliwość działania

ROZMAWIAŁA GRAŻYNA FARMUS

Wrocław - Most Grundwaldzki - grafika

KOMUNIKAT ORGANIZACJI SOLIDARNOŚĆ WALCZĄCA

Od 11 listopada 1987 pracami Solidarności Walczącej kierował Andrzej Kołodziej, został on aresztowany 22 stycznia 1988 w Gdansk

W sierpniu 1980 był przewodniczącym MKZ - (Międzyzakładowy Komitet Założycielski) w Gdansk, zastępcą Lecha Wałęsy, jest sygnatariuszem Porozumień Gdanskich

W tej chwili organizacją Solidarność Walcząca kieruje Komitet Wykonawczy. Komitet zaleca wszystkim strukturalom i członkom realizację dotychczasowych zadań. Nowe zadania mogą być realizowane po uzgodnieniu z Komitetem

Przewodniczącym Solidarności Walczącej jest Kornel Morawiecki

Za Solidarność Walczącą
ANDRZEJ LESOWSKI
JERZY LUBICZ
Wrocław 25 stycznia 1988

BIURO INFORMACYJNE SOLIDARNOŚCI WALCZĄCEJ - Toronto

Informacja własna. Jak dowiadujemy się ze źródeł własnych Andrzej Kołodziej został zaarrestowany w Gdansk dnia 22 stycznia w mieszkaniu prywatnym. SB dostało się do mieszkania wyważając drzwi! Zaarrestowano Andrzeja i jego dziewczynę Ewę. Ewę wypuszczono po 48 godzinach. Po wyjściu z aresztu została ciężko pobita przez nieznaną sprawcę. Andrzej Kołodziej jest oskarżony o posługiwanie się fałszywym dowodem osobistym oraz o przemyt - czyli tak jak Kornel Morawiecki - będzie wystę-

pował przed sądem jako kryminalista (!) a nie jako polityczny

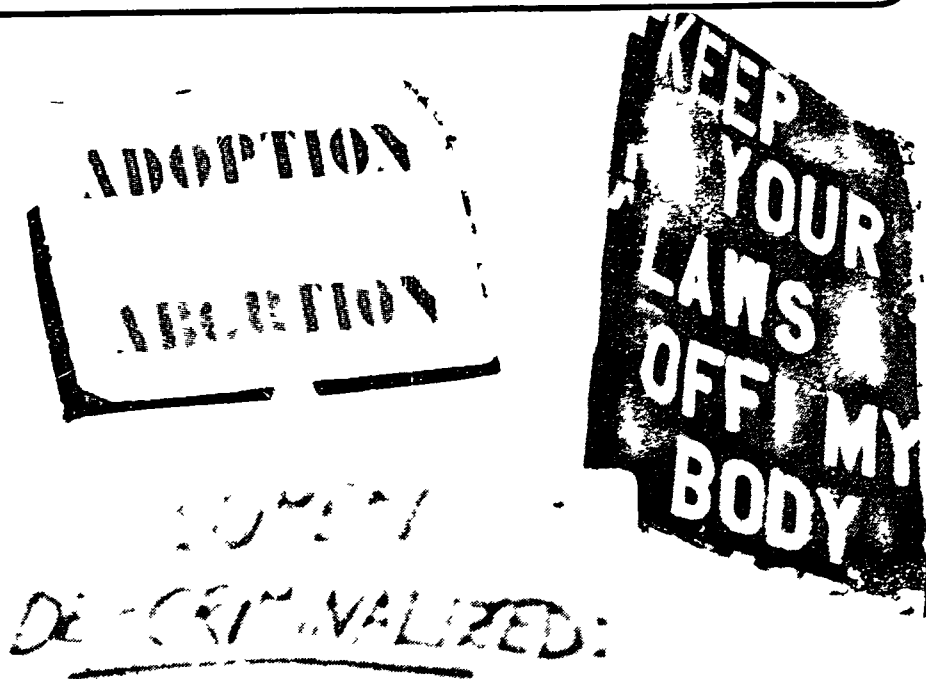
Hannie Łukowskiej-Karniej nie uchylono wyroku niższej instancji! W dniu 28 stycznia odbyła się we Wrocławiu rozprawa apelacyjna przeciwko wyrokowi trzech miesięcy więzienia dla Łukowskiej-Karniej za posiadanie błony graficznej pisma wychodzącego w podziemiu. Pomimo obrony mecenasa Afendy wykazującej bezzasadność wyroku Hanke pozostawiono w więzieniu!

Do tego czasu nie ma żadnych wiadomości określających miejsce pobytu Morawieckiego. Nie dopuszcza się do niego ani rodziny, ani prawników! Oficjalnie podano, że została powołana komisja ekspertów do ustalenia tożsamości Kornela Morawieckiego. Nasuwa to wiele pytań. Nie zapomnijmy, że do walki z SW wydelegowano fachowców z KGB

B I SW Toronto

W ubiegłym tygodniu Sąd Najwyższy Kanady wydał wyrok, w którym ogłosił obecne prawo, zakazujące dokonywanie zabiegów przerywania ciąży bez aprobaty komitetów szpitalnych, za niezgodne z Konstytucją Kanady.

Minister Zdrowia prowincji Ontario Elinor Caplan zapowiedziała, że zabiegi wykonywane w szpitalach, klinikach, czy gabinetach będą pokrywane przez OHIP do 100 dolarów.

To już trzecia para policjantów znika za rogiem Harbord. Jeszcze wcześniej, ludzie z pracy nie wyszli. Za godzinę, za dwie zaczęli się pod kliniką Morgentalera na dobre. Teraz słychać tylko klaskanie kopyt o asfalt. Umundurowani wąsaci mężczyźni na

konikach wyglądają tak samo. Bezosobowe ramie prawa. Mają jednak strzec porządku, mienia, zdrowia i życia ludzkiego. Niezależnie od racji, którymi kieruje się tłum. Niezależnie od własnego wyznania, przekonania politycznych, sympatii, poczucia wspólnoty, muszą egzekwować wyroki są-

dziów i parlamentów. Nawet jeśli nie wierzą, iż bronią życia i zdrowia. David Packer, policjant - katolik nie chciał chronić budynku "Nie pójde - mówił bronić kliniki, gdzie morduje się nienarodzone dzieci". Bo w budynku na Harbord doktor Morgentaler wykonywał zabiegi. Do dziś nielegalnie.

Packer musi złożyć rezygnację, bo w policji liczy się subordynacja. Do obrony przekonali są sądy, parlamenty i zwykli ulicy. Co wyjdzie z tej wypadkowej będą strzec następny Packer.

Zanim cokolwiek wyjdzie, są pełne strony gazet, demonstracje, niepokój polityków i sędziów i próżnia, w której choć krótko wiele się może zdarzyć.

.....

Pod kliniką rzeczywiście tłum. Emocje jakich Kanada nie pamięta. Kobiety, mężczyźni, dzieci. Jedni płaczą z radości, inni z bezsilności i oburzenia.

Oto głośny teatr sumień, jakiego nie zaznałam. Decyzja, że przerywanie ciąży jest legalne zapadła w postalinowskim ogłuszeniu, wierze w postęp społeczny. Nie było głośnej argumentacji. Pustoszały kościoły. Jeden z najbardziej katolickich narodów świata nie cierpiał na ciężkie dylematy moralne przez wiele lat.

Cierpiał z przemęczenia odbudowy bez końca, braku wszystkiego. W powszechnej świadomości przerywanie ciąży było jednym ze środków regulacji urodzeń. Przyносяcym ulgę częściej, niż wyrzuty sumienia. Nie mówię tego gołosłownie. Hanna Malewska - socjolog opisała wyniki badań nad psychospołecznymi determinantami zachowań seksualnych. Badania były jak sądzę rzetelne, temat nie zaciągał cenzorskiej interwencji.

W Polsce dokonano milionów zabiegów. W ostatnich latach liczba ich zmalała, bo nastąpił odwrót do tradycyjnych wartości rodzinnych.

Interesujące jest jak reagują na zmiany prawodawstwa w tej dziedzinie emigranci, jak oceniają z nowej perspektywy swoje dawne poglądy i decyzje.

Po obejrzeniu kanadyjskich demonstracji, zapytałam kilka kobiet, co sądzą o tym wszystkim. Ich wypowiedzi różnią się zasadniczo od argumentów używanych przez Kanadyjki feministki pro i anti. Wszystkie rozmowczynie, z wyjątkiem jednej, deklarowały, że są wierzące.

Teresa 36 lat

2 dzieci przywiezionych z kraju, wykształcenie średnie, urzędniczka.

"Na mieszkanie czekałam bez końca, to przez to wyjechałam z kraju, przerwałam 3 ciąży. Jakby tu była w takiej samej sytuacji zrobiłabym to samo. Moja matka słała się na nogach. Miałam ją wykonać następną trójkę? Nie starczało z dwóch pensji. Czy załuję? Spowiadałam się z tego. A te kobiety to wariatki. Mają z czego żyć i wyżywić dziecko. O co im chodzi?"

Anna - nauczycielka, 28 lat

Dziecko urodziłam niesłubne. Rodzice wyrzucili mnie z domu. Do pracy nie było po co wracać, to był romans. Jest teraz u znajomych pod Rzeszowem. Wysyłam dolary. Nie, nie tęsknię za nim. Uparłam się, że powinno żyć. Może to dobrze. Nigdy bym "tego" nie zrobiła, ale serca nie mam. Niech mi Bóg wybaczy.

Zyta, 35

Mąż bił mnie z okazji każdej ciąży ze strachu. Nie mówił, że będzie musiał więcej pracować. Czepiał się drobiazgów. Nawet nie zastanawiałam się co robić, nic mu nie

POWSTANIE STYCZNIOWE

125 rocznica wybuchu

Najdłuższe z polskich powstań narodowych wybuchło 22 stycznia 1863 r. Termin wybuchu wyznaczył CKN - Centralny Komitet Narodowy. Towarzyszyło temu przekształcenie się CKN w Tymczasowy Rząd Narodowy i ogłoszenie dekretu o uwłaszczeniu chłopów. Chłopi stanowili przytłaczającą większość społeczeństwa. Pozyskanie ich, co najmniej jako siły wspomagającej, było zadaniem na miarę zwycięstwa kolejnych powstań narodowych. Tym bardziej w powstaniu z 1863, które nie mogło oprzeć się na wojsku polskim rozwiązanym w 1832 przez Mikołaja I. Walkę przeciwko 100-tysięcznej armii rosyjskiej stacjonującej w Królestwie rozpoczęło 6 tysięcy ludzi uzbrojonych w 600 strzelb myśliwskich, kosy, drągi i piki. Niestety, emisariusze wysłani do Paryża po zakup broni zostali aresztowani przez policję francuską współdziałającą z policją carską. Procz tego intryga hrabiego Wielopolskiego zmusiła konspiratorów do przyspieszenia powstania, które planowano na wiosnę 1863. Hrabia Wielopolski był przeciwny wszelkim ruchom powstanczym i tylko w lojalnej współpracy z Rosją upatrywał szansy na

zwiększenie autonomii narodu polskiego w ramach carstwa rosyjskiego. Chcąc przeciwdziałać zamiarom powstanczym wykorzystał pobór do wojska rosyjskiego, który normalnie odbywał się według reguł losowych. Tym razem miał być to pobór wg imiennych list zawierających nazwiska młodzieży podejrzanej o konspirowanie. Branka w Warszawie rozpoczęła się w połowie stycznia. Zagrożona młodzież zbiegła do lasu, a chcąc przeciwdziałać podobnej brance na prowincji CKN ogłosił wybuch powstania. Słabość militarną, CKN równoważył powiązaniami z konspiracją oficerską złożoną w większości z Polaków i współdziałaniem z demokratami rosyjskimi i ich militarnymi organizacjami. We Włoszech w Cuneo, u podnóża Alp Nadmorskich, działała od 1862 r. szkoła wojskowa przygotowująca kadrę oficerską dla Powstania. Największym sukcesem CKN było zorganizowanie konspiracji, która w końcu 1862 r. objęła 20 tysięcy osób i była w stanie wypełniać część funkcji państwowych: struktura terytorialna, policja, poczta, ściąganie podatku na cele narodowe. Patriotyczne ożywienie datujące się od 1859 r. i kolejne manifestacje, aż do

manifestacji z 7 i 8 kwietnia 1861 zakończonoj masakrą 100 osób, w tym wielu kobiet, przechyliły sympatie społeczne na rzecz oporu wobec caratu. Lojalisci znaleźli się w izolacji. Odzyskali wpływy w maju 1862, kiedy rząd carski ogłosił liberalizację swej polityki wobec Królestwa, a jej wykonawcą ponownie mianował Wielopolskiego. Osobistym sukcesem Wielopolskiego była nominacja Zygmunta Felńskiego na arcybiskupa warszawskiego. Wznowiono msze w kościołach, lecz bez nabożeństw patriotycznych. Poprawiły się stosunki między Rosją i Watykanem.

Powstancom nie sprzyjała sytuacja międzynarodowa. Po wojnie krymskiej zakończonej traktatem paryskim z 1856 r. osłabiona Rosja nie budziła większego niepokoju w Europie. Mocarstwa europejskie intrygowały i szachowały się wzajemnie. Watykan był skutecznie sparalizowany przez dwór carski i austriacki. Powstancy walczyli w osamotnieniu. W sobotę 17 października 1863 roku o godz. 10.00 władzę dyktatorską nad Powstaniem przejął Romuald Traugutt - polski szlachcic z Białorusi, zawodowy wojskowy, patriota, głęboko

wierzący katolik. Był on jednoosobowym Rządem Narodowym aż do 10 kwietnia 1864 roku. Tej nocy aresztowany, został powieszony w piątek 5 sierpnia 1864 wraz z 4 współpracownikami.

Na zakończenie zacytujmy wypowiedź Romualda Traugutta: "Rząd Narodowy patrzy na wojsko nie tylko jako na obronę kraju, ale zarazem jako na najpierwszych i najważniejszych obrońców i wykonawców praw nadanych ludowi polskiemu z dnia 22 stycznia br. Powstanie bez ludu jest tylko wojskową demonstracją w większych lub mniejszych rozmiarach, z ludem dopiero zgnieść wroga możemy, nie troszcząc się o żadną interwencję, bez której oby Bóg miłosierny pozwolił się nam obejść".

SW

Cytat zaczerpnęliśmy z pięknej książki o

Władysławie Kluza OCD "Dyktator" z podtytułem "Romuald Traugutt" wydanej przez Karmelitów Bosych i dostępnej we wrocławskiej Księgarni Archidiecezjalnej obok Katedry. Polecamy.

mówiłam, tylko od razu szłam do lekarza. Po co miałam słuchać "Ty kurwo zabiłaś moje dziecko?" Dobry mechanik, zarabiał nieźle. Tu też. To lepiej, że teraz tutaj w Kanadzie to nie jest przestępstwo. Jak się o tym dowiedziałam, gdzie ja przyjechałam, płakałam całą noc, że nie będzie już sposobu, że muszę urodzić.

Marta, 30 - lekarka

Urodziłam troje dzieci. Niechcianych, z zaskoczenia. Mówisz lekarz i taka niewiedza. Wiesz, różne metody zawodziły. Na studiach mieliśmy embriologię. Nie mogłam tego zrobić po tym co widziałam. Życie mam ciężkie, ale chyba szczęśliwe, że dzieci kocham i cieszę się, że tak się stało. Dyplomu nie nostryfikowałam.

Urszula - 19

Co ma prawo do mojego ciała? To moja decyzja. Moj grzech. Moja pomyłka. Oni tu są zapóźnieni w rozwoju. Dlaczego ja mam płacić całym życiem za błąd chłopaka, który zniknął?

Hanna, 40 lat

To było już tutaj, wreszcie po którymś tam kursie zaczęłam normalne życie. Dostałam awans. Spadło jak grom z jasnego nieba. Zalałam się całkiem. Poszłam do lekarza. Komitet szpitalny powiedział, że to zagraża mojemu zdrowiu psychicznemu. Dostałam pozytywną decyzję. Teraz jestem już samodzielna. Jeszcze nie jestem za stara, żeby urodzić wymarzoną córeczkę.

Gienia, 46

Przyjęłam to jak doprost Boży. Po tylu latach. Jeszcze w Kanadzie, zdrowe jest chowa się, dzieci starsze bawią. Kto mówi, że życie ma być łatwe? Tam w kraju miałam skrobaną panną. Byle tylko nie więcej.

Krystyna, 32, psycholog po KULu

To nie jest człowiek. To jest projekt człowieka. Pewnie boski projekt. Ale i teraz występujemy przeciw boskiemu projektowi. Gdzie pokora Marii, gdzie pokora człowieka wobec losu i boskich wyroków. Nie żyjemy według tych miar. Naszych ludzkich. Nie wiem, co bym zrobiła, gdybym zaszła w ciążę. Myślę, że poddałabym się tym wyrokom.

Powiecie, że to nieautentyczne. Że moje rozmowczynie były całkowicie nietypowe. Prośbę statystycznych nie pobierałam. Wydaje mi się, że były to wypowiedzi szczere. Są argumentem, że wbrew powszechnej pogardzie, jaką otaczamy kulturę polityczną i społeczną Kanadyjczyków, wykazują, jak łatwo to odnaleźć w prasie, zdolność argumentacji rzadko spotykaną u tych Polek. Trafiają owe Kanadyjki trafnie w istotę problemu, w jego filozoficzny sens. Nawet te z ulicy. Myślę, że to ich poszukiwanie moralnego sensu czyni ich ciekawszymi od Polek przygnięcionych codziennością.

• • • • •

Łatwo wyluskać punkty zwrotne w sporze czy legalne i moralne jest przerywanie ciąży. Są nimi przyjmowane założenia często nieuswiadomione.

- Życie jest darem
- Życie jest naszą własnością

- Człowiek realizuje plan boski
- Człowiek realizuje siebie

- Ciało jest narzędziem innych wartości
- Ciało należy wyłącznie do nas

- Matka i płód to jedno
- Płód jest odrębną istotą

- Życie zaczyna się w chwili poczęcia. Embryon jest człowiekiem

- O ludzkim życiu mówimy na pewnym etapie jego rozwoju (embryon człowiekiem nie jest)

- Człowiek powinien być wolny w decyzjach dotyczących własnego ciała

- Powinien być ograniczony w nich przez prawo itd

Nie ma co się dziwić uczoności kanadyjskiej ulicy, gdy obok silnej grupy proaborcjonistów ma też wyraźnie skryształizowaną grupę antyaborcjonistów w postaci Borowskiego, czy Mc Arthur.

Ponieważ argumenty proaborcjonistów są nam znane, kończę ten tekst okolicznościową prezentacją filozofii p. Mc Arthur.

Pani MC ARTHUR jest prezesem stowarzyszenia broniącego prawa nienarodzonych do życia (Right to Life Association). Pani Mc Arthur jest przekonana, że obecny

stan prawny i ożywienie dyskusji wokół przerywania ciąży nie musi zakończyć się niepowodzeniem dla zwolenników jej punktu widzenia. Może doprowadzić do sformułowania nowego prawa, które lepiej będzie bronić praw płodu.

Oczywiście wszystko zależy od mocy z jaką przemówi opinia publiczna, kościoły, organizacje społeczne.

Filozofia pani Mc Arthur przyjmuje, że życie ludzkie rozpoczyna się z chwilą poczęcia. Nie ma powodu, by ktorekolwiek ze stadiów rozwoju człowieka uważać za bardziej wartościowe. Płód jest istotą odrębną duchowo i biologicznie. Posiada odrębną od matki genetykę. Nie ma powodu by uważać człowieka dorosłego, starego, czy dziecko za istoty wyższe, czy niższe, podobnie jak na życie nie zasługuje bardziej płód kilkumiesięczny w przeciwieństwie do kilkutygodniowego. Argumenty w obronie tych założeń koncentrują się na biologicznych i moralnych aspektach życia ludzkiego, ale także pokazują, że podobne założenia filozoficzne przyjmuje prawodawstwo kanadyjskie, gdy w kilku bezprecedensowych wyrokach uznało prawa płodu do zachowania życia i zdrowia.

• • • • •

Zapytacie, co myślę o tym osobście. Wierzę, że płód jest istotą ludzką. Nieswiadoma, totalnie od nas zależną. Odbieramy mu życie w imię oceny naszych i jego szans, naszych wartości i potrzeb. Zabijamy. Ludzkość zawsze dla zaboju znajdowała jakieś usprawiedliwienie. Zabijano uzbrojonych i bezbronnych, mocarnych i słabych. W majestacie prawa i za błogosławieństwem. Oczywiście w sprzyjających okolicznościach wojen i rewolucji. Zwycięzcy otrzymywali nagrody. Jaką nagrodę społeczną otrzymuje matka wielu dzieci. Jakie są jej szanse na wojnie o pozycję społeczną, w dobie szalonych przemian, w których utraciła już godność matki, a nie zyskała rekompensaty? A to co wybierze, musi wziąć na własne sumienie. W tym sensie jest to jej osobista sprawa i społeczna klęska.

GRAŻYNA FARMUS

DALEKIE OKROPNOŚCI

Kuloodporną kamizelkę i ochronny hełm leżą już przygotowane, członek obrony osobistej, składającej się z ochotników, jest gotowy do wykonania zadania. Opiekun 48-letniego Ernesta Zundel cieszy się z góry, twierdzi, że "takiego procesu jeszcze nie było".

Zundel, imigrant z Wildbad w Schwarzwaldzie, zamieszkały w Toronto, stanął po raz drugi przed kanadyjskim sądem. Niemcy opuścił w 1958 r., ponieważ nie chciał służyć "w narzuconej przez USA armii okupacyjnej". Od tego czasu stara się pomagać swoim rodakom z nowej ojczyzny, czyni wszystko, żeby ich wybielić. Zaprzecza on jakoby rząd Trzeciej Rzeszy przygotowywał jakiegokolwiek "plan ludobójstwa w odniesieniu do Żydów, Cyganów, czy innych narodowości".

Jego wydawnictwo w Toronto rozprawiało do 40 krajów pisma takie jak "Hitler, jak myślimy go kochać i dlaczego", lub "Czy faktycznie zginęło sześć milionów?". Policja śledcza uważa, że Zundel jest największym na świecie kolporterem literatury antysemitycznej.

Już przed trzema laty kanadyjski wymiar sprawiedliwości usiłował powstrzymać aktywność tego imigranta. W obronie tego prawicowo-radikalnego wydawcy stanęli wszyscy neonazisci, antysemita i antysyjonista, przecząc jakoby stosowano holocaust. W czasie tego procesu Zundel odniósł wielki sukces propagandowy. Wyrok skazujący go na 15 miesięcy więzienia został uchylony na skutek błędów w śledztwie - dla Kanadyjczyków, czujących się od dawna wolnymi od bakcyla nazizmu, była to przykra kompromitacja.

Kiedy po 1945 r. Kanada przyjmowała niemieckich i austriackich imigrantów, opierała się na informacjach brytyjskiej i amerykańskiej służby bezpieczeństwa.

Ten duży kraj na północy Ameryki czuł się tak oddalony od okropności tego świata, że w swoim kodeksie karnym nie uwzględnił takich przestępstw jak przestępstwa wojenne" czy "zbrodnie przeciwko ludzkości".

Ostrzeżenia organizacji żydowskich, że starzy nazisci ukrywają się w Kanadzie, były przez długi okres niedostrzegane. Dopiero w 1983 r. ujęła policja, na żądanie RFN, członka SS Alberta Helmuta Ranca, winnego

zamordowania 11 584 litewskich Żydów. Ranca zmarł w więzieniu śledczym w RFN.

Nowej nerwowości w 1985 r. towarzyszyło podejrzenie, że Józef Mengele - lekarz obozowy, ma zamiar swój schyłek życia spędzić w Kanadzie. Krótko po tym, instytut Wieserdhala w Los Angeles stwierdził, że w Kanadzie mieszka 6 tys. przestępców wojennych, w tym setki członków ukraińskiej dywizji SS "Galizien".

Rządowa komisja pod kierunkiem sędziego Julesa Dechanes potwierdziła w ubiegłym roku, że posiada materiał dowodowy w stosunku do 20 podejrzanych, w 218 dalszych przypadkach prowadzone są poszukiwania. W czasie poszukiwań komisji, uczona Alli Rodal ujawniła, że tuż po wojnie Amerykanie traktowali Kanadę jako "miejsce wyładunku" byłych nazistów, którzy w jakiś sposób byli swego czasu pomocni CIA - głównie w szpiegostwie przeciwko Sowietaom.

Ujawnienie w 1949 r. kulis wyrażenia zgody na osiedlenie się szefa paramilitarnej organizacji słowackiej Hlinki, skłoniło rząd kanadyjski do zmian w kodeksie karnym. Przestępcy wojenni mogą być sądzeni także w Kanadzie.

W połowie grudnia został aresztowany 76-letni Imre Finta. Został on zatrzymany w Toronto, kiedy wsiadał do autobusu jadącego do USA. W 1944 r. brał on udział jako kapitan węgierskiej policji, w deportacji 8615 Żydów. Oczekuje więc Finta na pierwszy, na ziemi kanadyjskiej, proces przeciwko zbrodniarzom wojennym.

Najpierw jednak kanadyjski wymiar sprawiedliwości musi się uporać z neonazistą Zundelem. Niektórzy, jak na przykład laureat nagrody Nobla Elie Wiesel, radzą tego człowieka po prostu zignorować. Prokurator Generalny prowincji Ontario postanowił jednak śledztwo prowadzić od początku.

Zundel chce ponownie wykorzystać salę sądową jako trybunę propagandową, nawołując do zrewidowania historii. Chce także wykazać, że zarówno Oświęcim, jak i Brzezinka "nie służyły jako miejsce gazowania - jak twierdzą Żydzi".

Wiernym pomocnikiem Zundela jest Austriaczka Eleonore Kien z Grazu. W Kanadzie zbiera ona u Kanadyjczyków

pochodzenia niemieckiego pieniądze dla Zundela, a w RFN zwróciła się do korporacji uniwersytetu we Freiburgu, aby rozejrzeli się wśród starszych panów i "szukali świadków".

Kanadyjczycy mają nadzieję, że teraz są lepiej przygotowani do procesu. Jako eksperci mają występować wybitni działacze, między innymi Raul Hilberg - autor dzieła "Zagłada europejskich Żydów".

Jezeli Zundel zostanie zasądzony na więcej niż 6 miesięcy, może on zostać wydalony do RFN, ponieważ nadal posiada obywatelstwo niemieckie.

Tłum. S. CECH

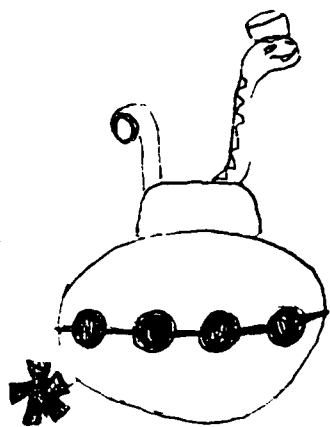
Der Spiegel, 18.01.88

Stary nazista - Finta

Nowy nazista - Zundel

BROŃMY SIĘ SAMI
WOJCIECH M. WOJNAROWICZ

Ten nie zna życia, kto nie służył...

W dotychczasowych konfliktach zbrojnych rola Kanadyjskiej Królewskiej Marynarki Wojennej była jasno określona, co wynikało niejako automatycznie z położenia geograficznego - własnego i sojuszników. Obrona linii komunikacyjnych na Północnym Atlantyku oraz zaopatrzenie sił ekspedycyjnych w Europie. Współczesna sytuacja polityczna i militarna rozszerzyły poważnie te zobowiązania.

Do tradycyjnej obrony na Atlantyku doszła konieczność zapewnienia obrony na Pacyfiku. Chodzi tu zarówno o łączność z sojusznikami spoza Pacyfiku, ale także o ważny strategicznie tranzyt surowcowy (ropa) z Alaski do portów zachodniego wybrzeża USA. Nowe odrębne wymagania obronne stawia budowa amerykańskiej bazy dla atomowych super-okrętów podwodnych w Puget Sound.

Całkowicie nową sytuację dla planistów obrony przynosi konieczność włączenia Arktyki jako nowego teatru działań wojennych dla Marynarki. Pokryta lodem Arktyka niedostępna dla jednostek nawodnych, stanowi raj dla okrętów podwodnych. Sowiecka flota podwodna może swobodnie przechodzić poprzez Archipeląg Kanadyjski na Północny Atlantyk, zagradzając linie komunikacyjne NATO, może też, w zależności od sytuacji, zalegać w Arktyce czekając na sygnał ataku. Najnowsze, sowieckie okręty podwodne klasy *Tajfun* o wyporności ponad dziesięć tysięcy ton i szybkości torped są w stanie przebić się do wynurzenia poprzez kilkumetrową pokrywę lodową, aby odpalić śmiercionośną salwę rakietową.

Tak jak najlepszym orężem w walce z czołgami jest czołg, tak dla zwalczania łodzi podwodnych przeciwnika konieczne jest posiadanie własnych podwodnych łowców (killer-hunter submarine) zdolnych do wykrycia i zniszczenia przeciwnika.

Nie umniejsza to oczywiście roli lotnictwa zwiadowczego dalekiego zasięgu, zdolnego zapewnić stały dozór patrolowy, ani floty trałowców, oczyszczających szlaki transportowe z min (vide Zatoka Perska).

Trzy oceany, duma Kanady - to dla dzisiejszych sztabów trzy roznorodne teatry działań wojennych. A każdy z nich wymaga posiadania odpowiedniego, nowoczesnego sprzętu.

W wyniku zmian w sytuacji strategicznej oraz rewolucji technologicznej, zakres zadań stojących przed Marynarką wzrósł więc niepomnie od czasu zakończenia II wojny. Natomiast od strony posiadanego sprzętu nie tylko nie nastąpiła konieczna zmiana, lecz mamy do czynienia z postępującą dekapitalizacją floty!

W tej rozpaczliwej sytuacji rząd musiał podjąć zdecydowane kroki, aby zatrzymać dalszy rozpad dumnej niegdyś Royal Canadian Navy. Upięknąć musi jednak sporo czasu zanim decyzje rządowe przyniosą oczekiwane efekty. W tym czasie zaś toczyć się będzie ostra batalia z przeciwnikami wzmocnienia potencjału obronnego Kanady - różnej maści "pacyfistami", "ekonomistami", etc, etc.

Cos jednak po wielu, wielu latach drgnęło. Na razie dokonuje się remontu czterech niszczycieli klasy "Tribal", położono stępkę pod serią sześciu nowoczesnych fregat patrolowych. Liczyć należy się z powiększeniem tego zamówienia o dalsze sześć jed-

nostek. Zrealizowanie tego programu (dodajmy - programu minimum) podniesie liczbę sprawnych operacyjnie jednostek do 16 szt. Do tego należy dodać konieczność wyposażenia Marynarki w nowoczesne helikoptery, przystosowane do działań przeciwko okrętom podwodnym, a także, montowany na dnie morskim, system nasłuchu.

Najważniejszym elementem rządowego planu jest zamówienie 10 do 12 supermodernen okrętów podwodnych o napędzie nuklearnym. Własnie wokół tego zamysłu koncentruje się uwaga opinii publicznej. Wokół sprawy tej potoczy się też zapewne część kampanii wyborczej. Oczywiście (choć nie dla wszystkich!) jest, iż pokryta lodem Arktyka nie jest dostępna dla jednostek nawodnych - efektywną działalność patrolową i obronną w tym rejonie prowadzić mogą jedynie okręty podwodne. Napęd nuklearny uwalnia jednostkę od konieczności częstego wynurzenia w celu ładowania baterii. Dziesięć jednostek podwodnych o napędzie nuklearnym nie zmieni zasadniczo balansu między mocarstwami, obecnie ok. 350 takich okrętów pływa pod banderami USA, ZSRR, Chin, Francji i W Brytanii. Wazna jest ich koncentracja w określonym rejonie, efektywnie włączająca Kanadę w system obrony morskiej NATO. Zamówienie tego rodzaju jest ogromną gratką dla producentów - to oczywiście. Toczy się więc kampania reklamowa rywalizujących dwu potencjalnych dostawców brytyjskiego koncernu Vickers (VSEL) producenta okrętów klasy Trafalgar oraz francuskiego PRONAV (klasa Rubis). Prawdopodobnie ostatnie słowo należy będzie do Amerykanów. Oni bowiem, jako przyszli "współpracownicy" w Arktyce są żywotnie zainteresowani w jakości kanadyjskiego sprzętu podwodnego.

Niszczyciele, okręty podwodne, trałowce, helikoptery, systemy nasłuchu, systemy komunikacyjne, samoloty zwiadowcze dalekiego zasięgu, zwiększenie liczebności rezerw Marynarki - tak przedstawia się plan przywrócenia Kanadzie należnego jej miejsca na morzach, u boku sojuszników z NATO. Realizacja tego planu zależeć jednak będzie od wyników kolejnych wyborów.

.....

Po Lotnictwie i Marynarce czas na Siły Lądowe. W chwili zakończenia II wojny światowej liczyły one 125 tysięcy żołnierzy (dla porównania - Polskie Siły Zbrojne u boku Aliantów 194 tysiące).

Dzisiaj liczą one 83 tysiące i nie są wystarczające dla realizacji zobowiązań kanadyjskich wobec Sojuszu. Na terenie Europy Kanada dysponuje trzema dywizjonami lotnictwa myśliwskiego w RFN, zmechanizowaną brygadą tamże oraz grupą bojową w sile brygady, przeznaczoną na Front Północny, stacjonowaną w Kanadzie (Canadian Air-Sea Transportable, CAST). Wg opinii rządu, utrzymanie powyższych trzech kierunków operacyjnych jest niepraktyczne i trudne do wykonania. Długość linii zaopatrzenia z Kanady do Norwegii i ich wrażliwość na ewentualne ataki sowieckie stawia pod znakiem zapytania efektywność wysiłku. Wobec tego fakt, iż rząd postanowił zmienić strukturę kanadyjskiej obecności w Europie, koncentrując całość sił na Froncie Centralnym. Planowane jest przy tym powiększenie dotychczasowej brygady zmechanizowanej do siły pełnej dywizji. Taka koncentracja bezsprzecznie ułatwia pracę służb zaopatrzenia, skracając linie transportowe, etc. Nie ulega jednak wątpliwości, że decyzja ta osłabia Północną Flankę, zarówno militarnie jak i politycznie. Dał to do zrozumienia rząd norweski, wyrażając swoje zaniepokojenie posunięciami Kanady. Żołnierze kanadyjscy szkoleni w podobnych warunkach klimatycznych do norweskich, uważani byli za bardzo cenne wzmocnienie obronności Norwegii, kraju zajmującego jedną z kluczowych pozycji w systemie obrony morskiej, lądowej i lotniczej NATO. Stworzona luka nie będzie łatwa do zapelnienia.

.....

PIGUŁKI PCAG

CEAUSESCU, władca Rumunii obchodził ostatnio 70 urodziny. Z tej okazji ogłoszono, że otrzymał on szereg telegramów gratulacyjnych między innymi od Elżbiety II, królowej brytyjskiej. Gdy rzecz dostała się do prasy zachodniej okazało się, że ani Królowa ani jej sekretariat żadnych takich życzeń nie wysyłał, a telegram został zredagowany i wysłany przez samego Ceausescu lub jego popieczników, dla dodania władcy większego splendoru. Pomysł zasadniczo doskonały, ale zdradzający pewien brak wyobraźni - dlaczego nie ogłoszono nadejścia telegramów od na przykład Robespiera, Aleksandra Wielkiego, Czyngis Chana itp. Idąc za przykładem Ceausescu, PIGUŁKI ogłaszają, że otrzymały następujący telegram. Doskonałe pomysły STOP interesująca treść STOP gratuluję STOP stały czytelnik.

STOP Antoni Słonimski Skromnie prawda?

Historia może prawdziwa. CIA wysłała szpiega do ZSRR. Po kilkuletnim wszechstronnym przeszkoleniu w bazie CIA, Jimmy Thomson został zrzucony w Kazachstanie. Nie tracąc czasu, Jimmy zakopał spadochron, przebrał się w fufajkę i maszeruje do kołchozu, gdzie miał prowadzić swoją szpiegowską działalność. Po drodze spotyka kołchozową babę, która krzyczy: "ty amerykański szpieg!" Jimmy, nie dając się zbić z tropu, zaprzecza: "Nie, ja sowiecki traktorzysta!" Nie widząc kaka w fufajce u mienia? Baba na to: "Wszystko takie ty amerykański szpieg! W sowieckim Sojuszu czornych traktorzystów nie!"

Redagują z ramienia Polish Canadian Action Group, Anna i Stanisław Dubiszy. Telefonujcie do naszej redakcji: 925-8128 P.O. Box 55, Station "V", Toronto M6R 3A4

GDZIE SIĘ ECHO ROZERWAĆ ZAMIERZA

To prawda, bywał Bywalec (zresztą bardzo Zaciekły) w różnych dziwnych miejscach, jeno dla własnej przyjemności, nie dzieląc się z Wami swoimi planami (rym zgoda nie zamierzony!). Ale teraz już się dzielić zaczyna i oto gdzie udać się zaleca.

• Do 14 lutego Premiere Dance Theatre - Queen's Quay Terminal wystawia sztukę Moliera - "Mizantrop".

Każdego dnia o 8 00, cena biletów od \$8 do \$15 (Sztuka grana jest w oryginale).

• Goethe Institute of Toronto prezentuje do 11 lutego wystawę znanego architekta, twórcy Toronto Dominion Centre - Mies'a Van Der Rohe - 230 College St. - wydział architektury U of T.

• 9 lutego w klubie The Diamond - 410 Sherbourne St., wystąpi legendarny muzyk bluesowy - John Mayall razem z zespołem The Bluesbreakers. TRZEBA ZOBACZYĆ KONIECZNIE.

• Do 13 marca w galerii The Power Plant - 231 Queen's Quay W - trwać będzie wystawa prac kanadyjskiego fotografa - Kena Straitoua, obecnego mieszkającego w Japonii.

• 12 lutego, w klubie Thee Copa,

można szaleć do 3 nad ranem z okazji Valentine's Day. Wstęp \$10 od pary.

• W nowo otwartym lokalu Wallymagoo's - 245 Queen's Quay W - w sobotnie i niedzielne popołudnia, od 2 - 5 można posłuchać dobrego jazzu. Wstęp wolny.

• Od 5 do 7 lutego w Arts & Crafts Bldg (Exhibition Place) trwać będzie "Psychic, Mystics & Seers Fair". Przewidziano wiele atrakcji, w tym wykłady na temat parapsychologii, interesujące pokazy z udziałem sławnych medium, wrozenie z kuli kryształowej itd. Wstęp \$5.

• 16 lutego w Studio Theatre, York Quay Centre zobaczyć będzie można sławny film Rosselliniego, zamykający jego trylogię wojenną - "Germany Year Zero". 7 30 wieczorem, wstęp wolny, liczba miejsc ograniczona.

• 21 lutego, o 2 00 w Jane Mallett Theatre - 27 Front St E odbędzie się koncert Jean Sulwell (mezosopran). W programie m.in. utwory Haendla, Dvoraka i Mahlera. Wstęp \$7 50.

o czym informuje Państwa Wasz Bardzo Wymęczony Własną Zaciekłością Z.B. czyli Zaciekły Bywalec

Kuba. Kiedyś nieosiągalne marzenie. Do dziś pamiętam głębokie poczucie niemożności spełnienia, kiedy jako młoda adeptka prawa na etacie asystenta Uniwersytetu Jagiellońskiego, przystawałam na krakowskim rynku przed wystawą ORBIS-u i uważnie czytałam ogłoszenia o oferowanych wycieczkach zagranicznych. Między innymi, za jedyne 36 tysięcy złotych, można było pojechać na Kubę. No co, wtedy przy moim skromnym - około 3 tysiące miesięcznie - uposażeniu moje szanse na taką wycieczkę były praktycznie równe zeru. A przecież inni jeździli na te wycieczki.

I stercząc przy ORBIS-ie robiło mi się bez nadziei ponuro, nie tylko dlatego że nie mogłam na żadną z oferowanych wycieczek pojechać, ale i dlatego że spoglądając w przyszłość, możliwość takiego wyjazdu była tak samo nierealna, jak nierealne było otrzymanie mieszkania przed przekwitaniem.

Minęły lata. Dzięki szczęśliwemu zbiegowi okoliczności (matka odnalazła kolegę z powstania, w Toronto, no i tutaj na stare lata wylądowała), tuż przed obroną mojej pracy doktorskiej, zostałam zaproszona na wakacje do Ameryki. No więc przyjechałam do Kanady, pracy doktorskiej już oczywiście (ku uciechu mojej mamusi), nie obroniłam, bo wakacje tak mi się spodobały, że postanowiłam je przedłużyć. I byłoby nieprawdą, gdybym powiedziała, że ta nieosiągalność, czegoś co było osiągalne dla innych, spowodowała moją decyzję niewracania do kraju, niemniej skłamałabym również twierdząc, że pozostała ona bez znaczenia. I choć sama w sobie byłaby to zapewne trywialna przyczyna emigracji, to w połączeniu z wszystkim innym, z czym trudno było mi się pogodzić, a jeszcze trudniej żyć, stała się balastem przeciążającym szalę. Zostałam na zawsze.

Zaczęłam sobie niezłe, jak na podstarzałą panienkę z prawie obronionym doktoratem, radzić. I jakos tak szczęśliwie się ułożyło, że i chłopcy zaczęli się koło mnie (na reszcie!) kręcić.

No i masz! Wybieram się na Kubę! Nie zebym specjalnie o to zabiegała, ale Prezent zaręczynowy. A ze na Kubę? Dla mojego obecnego chłopaka (French Canadian) nie ma to żadnego znaczenia. Ba, w ogóle nie rozumie, że można na Kubę nie chcieć jechać, tylko dlatego że rządzą tam komunisty. Nawet matka za bardzo nie zrzędziła - pewnie w nadziei, że w końcu będzie wnuki bawić.

No więc lecimy. Tuz przed wylądowaniem, stewardessa uprzejmie powiadamia nas, że na lotnisku nie wolno robić zdjęć. Paul chce się koniecznie dowiedzieć dlaczego.

- Kubańczycy tłumaczą to ochroną bezpieczeństwa państwowego - odpowiada stewardessa.

- Faktycznie, ty Hanusza - mruczy Paul - na tle jakiegoś rozsypującego się budynku, czy też pasa startowego stanowią zagrożenie pierwszego stopnia dla bezpieczeństwa Kuby.

- Pewnie boją się - dodaje - że moja matka jako doświadczona partyzantka rozszyfruje na podstawie takich zdjęć, gdzie, co i jak, i rozpocznie działalność wywrotową w Kanadzie.

To, co nas wita na lotnisku, to - oprócz upału, jaskrawego słońca i królewskich

palm - dziarskie oko Fidela spoglądającego z olbrzymiego portretu ustawionego na wprost lotniska, a tak sprytnie, że i ci przylatujący, jak i ci odlatujący są przez niego bacznie obserwowani.

- I czegoż się tak usmieszasz do mnie - myślę sobie - Już nie jeden tak się do mnie uśmiechał, i to nawet z portretów większych niż twój, a i tak się im wymknęłam.

Tuz obok jakiś inny bohater narodowo komunistyczny spogląda na mnie. Ten zaś, spogląda okiem surowym nagannym. Jakby go coś we mnie drażniło.

- A pojdiesz ty - burczę pod nosem po polsku - Pewnie soł się myślisz że się ugnę

K U B A - wyspa jak wulkan gorąca

pod twoim spojrzeniem i chustę pionierską na szyję zarzucić. I jeszcze Paulowi na szyję chustkę pionierską zarzucić i wszystkim innym, żeby nikt się już więcej nie wyróżniał. I żeby już nigdy nikomu nawet się nie przysniło, że jest niepowtarzalny. Wszyscy równo i jednako. A że przy tym ty się obłowisz do granic wytrzymałości konta szwajcarskiego - to nic nie szkodzi, bo my oмотani chusteczkami na szyjkach i tak nie będziemy o tym mieli bladego pojęcia.

Wchodzimy do budynku lotniska. A tu kabinki, a tu stempelki do paszportów, a tu spocona gwardia bacznie wszystko obserwuje. Stoimy grzecznie w kolejce, przychodzi nasza kolej, żołnierz groźnie popatrzuje, to na mnie, to na moje zdjęcie w paszporcie, to na mnie to na moje zdjęcie w paszporcie, aż w końcu postanawia wbić mi swoją pieczęć. Nikt z naszego samolotu nie ma żadnych trudności z wjazdem na Kubę. Opiekunka grupy twierdzi, że Kanańczycy są tak traktowani wszędzie, na całym świecie. Z początku nie potrafię określić dziwnej jakiejś bliskości budynku lotniska. Po kilku chwilach wiem! Toż to przecież prawie jak dworzec PKS-u w jakimś mieście powiatowym, albo i w samym Krakowie. Gdzieś tam jakieś krzesła, pomalowane odłazącą farbą, których jest i tak za mało nawet dla najbardziej potrze-

bujących. Na nieszczęście moje kamienie nerkowe zaniepokojone zmianami ciśnienia i temperatury postanawiają się uaktywnić. Zaczynam niespokojnie rozglądać się za toaletą. Po chwili ją znajduję. I tutaj bliskość porównania do powiatowego dworca jest uderzająca. Muszle klozetowe są, ale brak jest wody. O reszcie wolę nie pisać. Dobrze, że przezorny Paul zapakował do podręcznej torby papier toaletowy. Tylko mi babci klozetowej brakuje. Trio muzykantów przygrywa nam jakieś znane melodie południowoamerykańskie. Trwa to trochę zanim możemy odebrać bagaże z rozklekotanego kołowrotka. I pomimo że nikt na nikogo nie krzyczy, i nikt się nie denerwuje, mnie się zdaje, że jesteśmy cały czas obserwowani przez rozstawionych na każdym kroku żołnierzy. Niby tak leniwie, od niechcenia stoją i gapią się przed siebie, niby nieobecni, a w gruncie rzeczy czujni. Skąd ja znam te miny?

Ach, tak mają takie samusięńkie miny jak tajniacy w Nowej Hucie. Nagle przypominam sobie jak błyskawicznie zmieniały się te twarze z gnusnego otepienia w zwierzęcą zaciekłość gdy dopadali swojej ofiary. I jakos zawsze udawało im się wyłuskać tych najbardziej aktywnych.

Przed budynkiem czekają autobusy, które mają nas zawieźć do naszego klubu

wczasowego. Dopiero teraz dostrzegam rosyjski napis powitalny na murze lotniska. To też bliskie. Od czasu wyjazdu z Polski nie widziałam niczego napisanego cyrylicą. Pokazuję to Paulowi, który myślał, że to jakieś ornamenty towarzyszące napisom w hiszpańskim i angielskim języku. Autobus jest dla mnie jeszcze jednym elementem swojskości w tym egzotycznym kraju. Niesamowicie brudny i rozklekotany, z rozkładanymi krzesłkami w środku. Opowiadam Paulowi, że kiedyś, dawno temu, na takim rozkładanym środkowym krzeselku odbyłam 16-godzinną podróż z Krakowa do Sopotu. Dla niego jest to niepojęte i niestety tak samo egzotyczne jak ten kubański autobus, że ktoś dobrowolnie godzi się na długą jazdę na niewygodnym, rozkładanym krzeselku, po to tylko, żeby być przez dwa tygodnie nad zanieczyszczonym morzem. Przezornie nie dodaję już nic o tym, jak kiedyś jechałam nad to morze pociągiem na stojąco. A oto proszę, są i Polonica. Koło kierowcy wiszą dwa polskie proporzyczki. Oba z jakichś młodzieżowych koł PZS. Niestety nic mi te skróty nie mówią. Ale przecież wiadomo, jakie koła młodzieżowe jeżdżą na Kubę. Zanim jeszcze autobus ruszył, mam od dawna nie spotykaną okazję podziwiania dwóch polskich. *Dokończenie na str. 14*

Jerzy KRYSZAK jest aktorem teatru Ateneum w Warszawie. Dla większości widzów, którzy oglądali w Toronto "60 minut na godzinę" Kryszak był najmocniejszym punktem programu

Hamlet wojennego stanu

z JERZYM KRYSZAKIEM rozmawia Janusz Pietrus

gdzie zagrałem z Krysią Jandą i Czesławem Wołłejką rozpocząłem serię głównych rol

J P O jednej z nich - Hamlecie - dotarliśmy aż tutaj, do Toronto

J K No cóż, był to Hamlet stanu wojennego, jakby na to nie patrzeć. Każdy "Hamlet" ma swój czas i ten "Hamlet" miał wtedy swój czas. Szczerze mówiąc, nie chciałem grać więcej takich Hamletów mimo że to było dla mnie ogromne przeżycie.

Hamlet tamtych czasów otoczony, bezbronny, walczący i świadomie poświęcający swoje życie. Nigdy dotąd nie grałem tak wyczerpującej roli 3,5 godziny na potwornym "fullu".

J P Czy taki "Hamlet" nie wydał się podejrzany cenzurze?

J K Wkrótce po ogłoszeniu stanu wojennego, działalność całego Teatru została zawieszona. Po jakimś czasie coś niecoś pozwolono grać, ale "Hamleta" puszczono w ostatniej kolejności, ze sporymi zresztą poprawkami scenograficznymi. Ponadto niewiele pisało się o tym "Hamlecie" w prasie. Może dlatego tak bardzo cenię sobie świetną recenzję Stefana Treugutta, który napisał w zakończeniu "a Jerzy Kryszak w tym spektaklu BYŁ Hamletem".

J P Praca w teatrze nie wyczerpuje pewnie repertuaru Twoich zajęć?

J K Oczywiście nie, jest jeszcze telewizja, film i estrada.

J P No właśnie. Traktując rzecz w tej samej kolejności, przyjrzyjmy się najistotniejszemu "produktowi" tej aktywności.

J K Tak się złożyło, że w telewizji zacząłem grać za sprawą Tadeusza Lisę, aktualnie zresztą torontończyka. Debiutowałem w jego spektaklu "Urodziny" wg Whitinga, u boku Ani Polony, Jurka Stuhra i Jurka Treli. Tadek miał ogromne kłopoty z puszczaniem tej sztuki, bowiem dopatrzono się w niej politycznych aluzji. Szło nie tylko o to, że była to sztuka o niszczeniu ludzi z różnych powodów, mieliśmy akurat rok 1975, w Warszawie ciągle coś się paliło, a w sztuce była mowa m.in. o jakichś pożarach. Na szczęście sztuką Tadek zachwyił się sam Konrad Swinarski i najpierw z jego pomocą, a po jego śmierci z pomocą Jana Gawlika udało się w końcu (dwa lata później) ją pokazać.

Potem, wystąpiłem w paru innych sztukach reżyserowanych przez Tadeka, a jakby zwieńczeniem naszej współpracy był "Judasza z Kariotu" wg Rozwadowskiego, gdzie zagrałem tytułową postać. Sztuka ta zrobiła w Polsce ogromną furorę nie tylko ze względu na religijną treść, ale i na fakt, że emitowano ją w trakcie Świąt Wielkanocnych, co w polskich warunkach było swojego rodzaju precedensem.

Ponadto zrobiłem parę spektakli z Andrzejem Łapickim, m.in. "Niemców" (grali także Janda, Łapicki i Komorowska),

"Dwie blizny" (Gajos, Kwiatkowska), a także sztukę, która wywołała w polskiej telewizji największą burzę ostatnich lat.

J P Znowu zmagania z cenzurą?

J K Tak. Sztukę napisał Iredyński - nazywała się bodajże "Kiedy płoną lasy" - a reżyserował ją Zawiejski. Pomysł formalny był taki, że mianowicie romantycznego Konrada przenosi się w czasy września 1939 roku. Następował rozrachunek z nastrojami, gotowścią, z przeszłością i konkluzja była mniej więcej taka, że w tym kraju najcięższe brzemie zawsze zrzucą się na barki prostych ludzi, i że to oni zawsze najczęściej obrywają sztukę w końcu puszczono, lecz redaktor, który odpowiadał za emisję musiał się później zwinąć.

J P Wygląda na to, że uczestniczyłeś w wielu ważnych widowiskach telewizyjnych czy równie owocne okazały się Twoje kontakty z filmem?

J K Myślę że tak, choć z pewnością byłaby to mniejsza skala. Szczególnie cenię sobie tutaj współpracę z Agnieszką Holland, u której zagrałem w "Aktorach prowincjonalnych", oraz z jej mężem Laco Adamikiem.

J P Grałeś m.in. główną rolę w wielce kontrowersyjnym filmie R. Bera "Thais", kontrowersyjnym z uwagi na śmiałość scen erotycznych. Mówiło się nawet o pierwszym polskim softporcie.

J K Moim zdaniem najczęściej kontrowersji wzbudził sam temat mnichów usiłujących nawrócić kurtyzanę, choć faktycznie - obyczajowo był to bardzo odważny film. Niemniej, w założeniu wyściovym miało być zupełnie inaczej. Oryginalny "Thais" Anatola France'a jest utworem delikatnym, poetycznym, Ber chyba niepotrzebnie dał swój - w sumie niezły - scenariusz Iredyńskiemu, by dopisać dialogi i niektóre sceny. Iredyński przerobił to wszystko na swój sposób trochę odpoczyzował, trochę zwulgaryzował i powstało w efekcie coś, co nie mogło się podobać.

J P Role, o których dotychczas mówiliśmy są z gatunku poważnych, często dramatycznych. Do Toronto wszakże przyjechałeś z zamiarem rozśmieszania ludzi. Skąd ta nagła odmiana w Twoim repertuarze?

J K Za aktora mogę uważać się tylko wtedy, jeśli potrafię w tym fachu zagrać wszystko. Nie wiem dlaczego, ale zwykło uważać się, że aktor komediowy to aktor trzeciego gatunku, tymczasem ja myślę, że to nie jest prawda. Dla przykładu, o wiele prościej jest deklamować poważny liryczny wiersz, bo ten wiersz jakby sam się broni i niewiele potrzeba, żeby ludzi wzruszyć i zachwycić, natomiast rozśmieszanie innych wymaga od aktora ogromnej koncentracji, zaangażowania, inwencji.

Dlatego odczuwam to jako ogromny zaszczyt, że mój talent komiczny odkryli kiedys Wasowski i Przybora angażując mnie do swoich dwóch ostatnich kabaretów.

J P Czy to dalej był Kabaret Starszych Panów?

J K To były powtórzenia tamtych starych programów w nieco zmienionej obsadzie. Ja konkretnie robiłem to, co kiedyś robił Wiesiu Gołas. Niestety po śmierci Wasowskiego cała grupa rozpadła się, jak również przestał istnieć ten typ wspaniałego kabaretu, gdzie króluje aluzja, ineligenytny dowcip, zabawna piosenka. W kabarecie nastąpiły czasy застоju, impasu, płaskiego humoru. Prawdziwie dobrych tekstów nie ma kto dzisiaj pisać.

J P Ale dlaczego, przecież w większości są to ciągle ci sami ludzie?

J K Wszystko utknęło w jakimś dołku psychicznym. Dołku strasznie głębokim i bez nadziei. Z chwilą kiedy jest nadzieja, jeszcze można się bawić, zartować, jeszcze można sobie pokoloryzować. Teraz panuje taki półmrok i wszystko co z niego wychodzi jest szare i ponure. Jaka rzeczywistość, taki jest kabaret.

J P Czy ta konkluzja dotyczy także programu "60 minut na godzinę"?

J K Program ten jako taki nie istnieje. To znaczy, praktycznie nie ma tutaj rzeczy nowych. Robi się najrozmaitsze powtórki, przerobki, montaż, choć oczywiście sama grupa odtwarzających ciągle się jakos utrzymuje. Oczywiście w zmieniającym się składzie, bo przecież z dawnego, podstawowego trzonu ubyli Jacek Fedorowicz, Ros (odbił w lewo), Andrzej Zaorski, a weszli na ich miejsce Kowalewski, Opania, Ewa Wisniewska, no i ja.

J P Jeśli jest taka beznadzieja, to po co bawić się w kabaret?

J K Nie da się ukryć, że w Polsce aktorowi jest ciężko wyżyć z teatru. Ja powiedzmy, już po wszystkich podwyżkach zarabiam jakieś 20 tys. zł, a trzeba wiedzieć, że gram wg najwyższych stawek. Żeby nieco dorobić trzeba uciekać trochę do filmu, telewizji, trochę do estrady, jeśli naturalnie ma się takie możliwości.

J P Wygląda więc, że nie narzekasz na nadmiar czasu?

J K Jest gorzej niż się domyślasz. Dosc powiedzieć, że na występach w naszym kanadyjskim turnieju czuję się niemal jak na urlopie. Jeden koncert dziennie to naprawdę olbrzymi komfort.

J P Jak w tej sytuacji potwornie zmęczony aktor radzi sobie na deskach teatralnej sceny? Czy starcza mu sił na kreację?

J K Sądzę, że akurat nie to powinno być naszym największym zmartwieniem. Znacznie bardziej przeraża mnie przygaszony entuzjazm widza, jego obojętność na to co mu się podaje. Przeraża mnie ta perspektywa, że widz może już nigdy nie być

Ciąg dalszy str. 15

Janusz Pietrus Dla pokolenia emigrantów do którego i siebie zaliczam, to znaczy końca lat siedemdziesiątych, nazwisko Kryszak niewiele mówi. Owszem, pamiętam Twój epizod w "Wodzieju" Falka i właściwie tyle. A przecież? Należysz dzisiaj i nie jest to bynajmniej tylko moja opinia - do najlepszych polskich aktorów. Kiedy zatem nastąpił punkt zwrotny w Twojej karierze?

Jerzy Kryszak Tak naprawdę było tych punktów kilka. Gdy w 1974 roku skończyłem krakowską Szkołę Teatralną, zaproponowano mi rolę Robespierrea w "Sprawie Dantona" wystawianej w Teatrze Słowackiego. Dla świeżo upieczonego aktora odegranie postaci, którą powszechnie uważa się za ogromnie złożoną, mocną - było ryzykownym przedsięwzięciem. W sumie jednak wysiłek opłacił się, zebrałem mnóstwo pochwał, a dopełnieniem wszystkiego była reakcja Andrzeja Wajdy, który po premierowym przedstawieniu wpadł za kulisy, uścił mnie, po czym stwierdził, że bardzo dobrze sobie radziłem.

Taki był początek. Później nastąpił okres zwyczajnej teatralnej harówki i dopiero wspomniany przez Ciebie "Wodziej", zmienił nieco moją pracę, choć grałem tam zaledwie mały epizod, nieoczekiwanie głęboko utrwaliłem się w pamięci widzów i tworców. Posypały się główne role, stałem się w jakimś sensie rozchwytywany.

J P Normalną koleją rzeczy zacząłeś też patrzeć w stronę Warszawy.

J K No, niezupełnie tak. Grając w Krakowie miałem jakby niedosyt swojej gry. Niby były to główne role, a jednak dusiłem się w nich. Chciałem je nadal traktować z tą samą uczciwością, temperamentem, entuzjazmem i niestety czegoś mi brakowało. Miałem takie wrażenie, jak gdybym stanął w miejscu i przestał się rozwijać, co dla aktora wcale nie jest przyjemne. Gdy w tej sytuacji przysłał swoją propozycję Warmiński z warszawskiego Ateneum, trudno było się zastanawiać.

J P Czy i tutaj stałeś się pierwszoplanowym aktorem?

J K Nie od razu. Właściwie cały pierwszy sezon zszedł na wzajemnym poznawaniu się i dopiero w sztuce Przybyszewskiej "93-ci",

Z korespondencji domowej *)

Hej!
Mała Gosio,
Małgosio **
Kto Cię nie pojął -
ten osioł
A kto Cię pojmie -
ten Odys ***
Bezmiaru strzegą Cię
wody!

*) Przykłady korespondencji, przydatne przez cały rok! Na Walentynki, sw Kobiety oraz wszelkie names- i birthday e!
Dla komfortu psychicznego - pchnij co Komu zyczliwego!

*) Wzorzec, do twórczej adaptacji i za 100so-
wania Na ten example

Hej!
Wietrzna Zosio,
ty Zosio
(etc)
lub
Hej!
Darling Dzosio,
Ty Dzosio
(etc)
lub
Hej!
Chłop zaorał -
wiatr posioł
(etc)

*** O d y s - Europejczyk Pionier i leader
turystyki zbiorowej Indywidualnej także
Żył i działał w czasach starożytnych Owner
Penelopy, klasycznego modelu wiernej i
pracowitej żony Oczekując powrotu męża -
zwoziła zalotników prując nocą to, co
uikała za dnia na nowy stroj weselny Męża
po powrocie nie poznała, ale Odys narobił
jatek wśród zalotników we właściwy tylko
sobie sposób i skon3to się happy-endem
Wiele pouczających przygód Jakbyś tra-
fił na komiks z Odysem - można przejrzyć i
pokażać Kobiocie przed snem

Hej,
swintuszu, swintuszu!
Lubisz Ty
leżec w łozku!
Lecz już mi jesteś
aniółem,
bo tacy są,
co pod 100tem ?
Hej

*) W domysle lubią leżeć Mądrej głowie -
dosc dwie słowie (Dwie słowie - dualis,
liczba podwójna, zywa jeszcze w XV w
Rzecz określona liczbą podwójną, inną od
liczby mnogiej - nie wymagała liczebnika,
lecz nie wykluczała jego

Cos więc Sie dzieje
lub nie dzieje -
z panskiej Nam łaski
lub niełaski?
I mkną minuty
jak złodzieje,
ust rozwierają się potrzaski
w uśmiechu
śluszenie nakazanym

W proch
ozyspują się nad ranem
perły łez
snow pałace
ym prochem
łowy nam sobacze
uz posypują
uz, Mon Ami!
ecz wpierw go wymyslimy
ami

WACŁAW LIEBERT

MINI LEKSYKON RZECZY DO RZECZY I OD RZECZY

(seria trzecia)

ARGUMENT A Zasada przetargów
dyplomatycznych siła argumentu leży w
argumentcie siły

BIUROKRACJA B oto fraszka
Stołek w stołek
Połgłówek matolek
Stoją na strazy
Stempelkow i formularzy

CHOLESTEROL C Do udręk tego świata
dorzucono nam cholesterol, bez którego
umierali spokojnie syci i szczęśliwi nasi
dziadowie

DUREN D Duren, który rozumie
swą głupotę ma zadatek na mędrca
DRUT KOLCZASTY Drut kolczasty -
ciemniowa korona świata

EMIGRACJA E Jedni uszli z kraju, by
swą polskosc zachować inni odeszli co pre-
dziej by ją zagubić

FANTAZJA F Fantazja to rzeczywis-
tosc w trybie niedokonanym

GŁOSOWANIE G W Demoludach wy-
myslono takie trojprzymiotnikowe wybory
głosowanie ma być powszechne, jawne i
choralne

HASŁO H Hasła i slogany zastę-
pują trud myślenia

INDOKTRYNACJA I Indoktrynacja to
głębokie przekonanie, że to co zostało nam
siłą wtłoczone do głowy jest produktem
naszej własnej inteligencji
INSTYNKT Gdy rozum nie daje
rady - sprobuj instynktu

KSIĄŻKA K Książki dobrej, pow-
szechnej racz nam dać Panie!
KULTURA Symbolem kultury
polskiej w Kanadzie są pierogi, (z twarogiem
oczywiście)

LLUPA Jeśli pragniesz zachow-
wać dobre mniemanie o sobie - nie oglądaj
się pod lupą

MODA M Amerykanka, która wy-
brała się na safari do Afryki, na widok zebr
na pastwisku wykrzyknęła "u nas pasy
wyszły już z mody!"

NARÓD N Narod to zbiorowisko
ludzkie tego samego pnia języka i obyczaju
ale współzycie z nim jest nie do zniesienia
NOSTALGIA Wielu sądzi, że nostal-
gia, to tęsknota za ojczystym krajem i na-
wet nie podejrzewa, że to tylko żal za minio-
nym czasem

OBCYZNA O Osiedlic się na obczyk-
nie, to jakby wejść do cudzego łozka - koc za
krotki, materac za twardy i pod głową jakos
nie pasuje

PLAMY P Nadeszły radosne wies-
ci ze Wschodu, że nie będzie już białych

plam w historii Ja zaś pytam a co z czar-
nymi?

POKÓJ R Wielu bojowników o po-
koj walczy jedynie o spokojny czas potrzeb-
ny na przygotowanie do następnej wojny

ROZSADEK R Być w życiu zawsze
rozsądnym - co za nuda!

STRACH S Bywa, że strach staje się
motorem odwagi

TERROR T Prorocy szczęścia ro-
dzaju ludzkiego wprowadzili więcej terroru,
niż wszyscy tyrani razem wzięci

UPIÓR U Upiór, to uprana bie-
lizna, którą należy właśnie uprasować

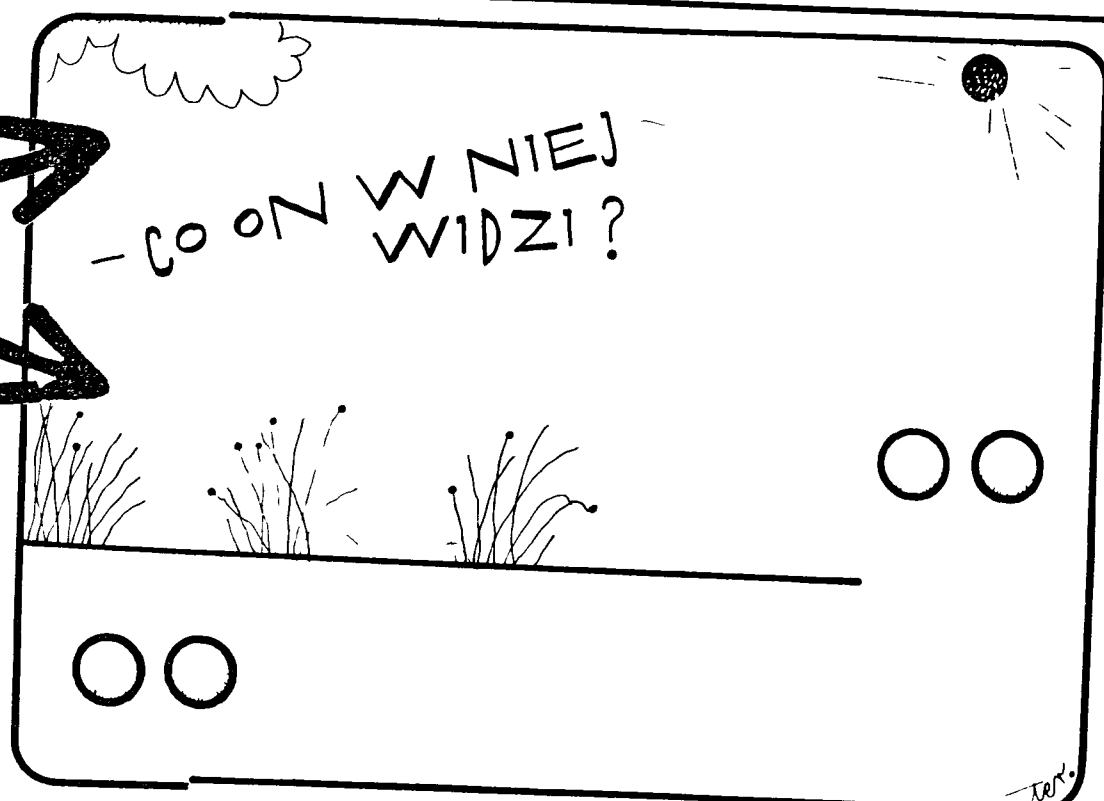
WŁADZA W Do najniebezpieczniej-
szych narkotyków należy narkotyk władzy
WSZECHŚWIAT Wszechświat człowie-
ka pozbawionego wyobraźni kończy się na
czubku jego nosa

ZĘBY Z Niezrozumiałym wy-
rokiem nieba nawet największym głupcom
rosną zęby mądrości

Styczeń 1988

Wierszyki, specjalnie na Walentynki, ame-
rykańskie święto przyjaźni i miłości, nades-
łał do nas poeta i autor tekstów pio-
senek Śpiewał je znany piosenkarz Stanis-
ław Mec
Terakowski prowadzi rysunkową i wierszy-
kową korespondencję ze swoimi przyja-
ciółmi z Toronto

K U B A

Dokonczenie ze str 11

Fiacikow 126P Pokazując Paulowi polskie fiaciki, nadmieniam, że to jest właśnie samochód na który moj brat czeka już trzy lata

- What? - pyta z niedowierzaniem Paul
Ruszamy Jeszcze przez kilka chwil widac i słychac startujące serie Migow Robi mi się całkiem swojsko

Do naszego klubu wczasowego jest około godziny jazdy Autobus psuje się w tym czasie dwa razy Tłumaczka, wyglądająca na aktywną komsomółkę, przeprosza nas, twierdząc, że ten autobus jest w zastępstwie Nie podaje co stało się, i gdzie są autobusy regularnie obsługujące turystów Przez okno oglądam urzekająco piękny krajobraz tropikalny, z uderzająco biednymi zabudowaniami Paul twierdzi, że to normalne dla Ameryki Środkowej i Południowej Ja jednak jestem trochę wstrząśnięta Nie sądziłam, że jest tu aż tak biednie Niejednokrotnie widzi się lepianki pokryte jakimś lisciami Przypomina to nieco polskie strzechy Większość domów jest bardzo mała Za to w miescie dostrzegam dodatkowe elementy swojskości To sławetna technologia wielkiej płyty rozgosiła się na dobre i tutaj Jedyna różnica między polskimi a kubanskimi blokami mieszkalnymi to okna - tutaj przeważnie z żaluzjami Na jakimś skrzyżowaniu zostajemy zatrzymani przez wojskowy gazik Niestety niczego z burzliwej dyskusji między wojskowym z gazika a kierowcą autobusu nie jestem w stanie zrozumieć Na całe szczęście po kilku chwilach rozgorączkowani ni to wojskowi, ni to partyzanci, pozwalają nam odjechać Ku mojemu zdumieniu prawie wszyscy pasażerowie autobusu łącznie z Pauliem spią sobie w najlepsze. A mnie przez tych kilka dłużących się w nieskończoność minut wydawało się, że za chwilę zaczną wyciągać co poniektórych z autobusu Ileż razy przeżyłam to w czasie wojny?

Dojeżdżamy do klubu Przed hotelem przygrywa nam to same trio muzykantów co na lotnisku Czuje się trochę zazenowana tym że cała obsługa ośrodka wyległa nam na powitanie Widzę, że się to bardzo moim turystom-współtowarzyszom podoba Wchodzimy do hotelu, gdzie częstują nas rumem z colą Potem odnajdujemy nasz pokój, w dwie godziny później donoszą nam walizki Ku mojemu zdziwieniu walizki przytaczała kobieta Chcę jej dać napiwek, na co ta ucieka w przerażeniu Paul tłumaczy mi że na Kubie nie daje się napiwkom

- A to coś odmiennego niż w Polsce - mówię - gdzie napiwki daje się wszystkim za wszystko

Plaża i ocean są bardzo blisko, przez ulicę Nie potrafię tylko zrozumieć dlaczego u każdego wejścia do klubu, 24 godziny na dobę, czuwa strażnik, zapewne z nabitym pistoletem Przedstawicielka agencji turystycznej tłumaczy to tym, że nie chcą dopuścić do zakłócania naszego spokoju przez różnych chuliganów mogących się kręcić po okolicy

No i odpoczywamy sobie Jedzenie jest nie najgorsze i ile dusza zapagnie Klub jest niezłe wyposażony Jest Kwietny basen Co wieczór organizowane są jakieś imprezy artystyczne, muszę przyznać, że niezłe Właścicielkami twierdzą, że zwożą na te występy samą elitę artystyczną Kubę Są nawet konie, na których niektórzy próbują jeździć Paul, prawie urodzony w siodle, nie próbuje, tłumacząc, że konie te nie rozumieją angielskiego, a jedyne co do nich przemawia to kij Jest kort tenisowy, niestety bez oświetlenia No i przede wszystkim jest znakomita plaża, z różnego rodzaju atrakcjami, aktywnościami i przepyszny pła-

skiem Na terenie klubu jest sklep, w którym kupuje się za dolary amerykańskie (kanadyjskie mniej mile widziane) Czuje się w tym sklepie jak w Pewexie Można w nim nawet nabyć rosyjską wódkę - za niecałe dwa dolary butelka Niestety nie ma gdzie kupić takich rzeczy jak pasta do zębów, czy olejek do opalania Co prawda są całkiem niedaleko dwa sklepy dla Kubanczyków ale jeśli nawet są otwarte to kolejki ustawiają się przed nimi metrowe, i jako, że operują metodą tradycyjną, to znaczy sklepową stojącą za ladą podająca towar nie wazę się nawet ustawić w takiej kolejce Stali bywalcy ośrodka twierdzą że i tak nie ma po co To oni również porównując Kubę z innymi krajami, porównują ją na plus Twierdzą, że nie są tutaj napastowani przez natrętne hordy zebrających, i że są traktowani przez obsługę hotelową bardzo dobrze Faktem jest, że ośrodek jest utrzymywany w niebywałej czystości Trochę mnie to dziwi, że sprzątające nasze pokoje robią to w gumowych rękawiczkach Okazuje się, że to wskutek panicznej obawy przed AIDS Kelnerki natomiast przypominają mi naburmuszone kelnerki polskie ale Paul twierdzi, że gdzie indziej jest jeszcze gorzej A co do zebrania, to też zależy Na pewno nikt nie odważy się zebrać w miejscu publicznym Za to podczas naszych dalekich spacerów, zaczepia nas sporo osób, zawsze jednak sprawdzając przedtem, czy nikogo nie ma w pobliżu Wyjaśnia się również dlaczego wszystkie wczasy na Kubę są z wyżywieniem W re-sortowej restauracji nie ma nic do jedzenia przed zmrokiem, serwuje się tylko alkohol Dla wielu niesamowitą radością sprawia ta niosc drinków oferowanych w klubie i na plaży na każdym kroku Niektórzy aż nazbyt widocznie z tego korzystają Co prawda, na trzeci dzień nie można już dostać najbardziej popularnego drinka, z próżniczej przyczyny - zabrakło Coli Po ulicach jeździ sporo ciężarówek rosyjskich marki Ził i Kamaz, jest też wiele samochodów osobowych z Europy Wschodniej Od czasu do czasu można spotkać duże amerykańskie samochody osobowe, pewnie jeszcze sprzed rewolucji Niedaleko plaży budują jakiś blok Budowa ta zywem przypomina mi budowy z Polski Wszystko rozgrzebane, porozrzucane, w nieładzie Ma się wrażenie, że robotnicy, jeśli ich w ogóle można dostrzec, ciągle o czymś zacięcie dyskutują Ktos twierdzi, że od zeszłego roku, budowa ta nie posunęła się ani na jotę Ha! Skąd my to znamy?

Przy odjeździe jeden z naszych nowych znajomych twierdzi, że jeszcze takiego urlopu nie miał, żeby nie wydać wszystkich pieniędzy

Większość turystów z którymi rozmawiałam wydawała się być zachwyconą Kubą, mnie, pomimo niewątpliwej serdeczności i gościnności Kubanczyków, podobało się trochę mniej Jakos nie potrafiłam się cieszyć z uprzywilejowanego statusu kanadyjskiego turysty, być może dlatego że obsesyjnie towarzyszyła mi myśl, że tak przecież niewiele brakowało, a ciągle byłabym po tamtej stronie, spoglądając ciekawie na przybyszów z innego świata I przecież tak niewiele brakowało, a ciągle jeszcze przystawiałabym na krakowskiem rynku przed wystawą ORBIS-u, i czekając na wiek przekwitania i betonowe M2, zastanawiałabym się dlaczego to też Kuba, wyspa jak wulkan gorąca, nie może być gorąca i dla mnie

HANNA KOZICZAK

MSZA ZA OJCZYZNĘ

W dniu 31 stycznia, w parafii św Teresy w Toronto, odprawiona została comiesięczna msza za Ojczyznę, zainicjowana przez PCAG (Polish Canadian Action Group)

W mszy biorą udział poczty sztandarowe organizacji zrzeszonych w Kongresie Polonii Kanadyjskiej Okręgu Toronto Mszę koncelebruje Duchowienstwo wszystkich torontonskich parafii

Do organizacji Mszy i spotkania w podziemiach kościoła dołączyło nowo powstałe Biuro Solidarności Walczącej, rozdając ulotki w sprawie Kornela Morawieckiego i przygotowując napisy, wywieszone przy ołtarzu Jeden z napisów głosił 'Kornel modlimy się za Ciebie' Wierni modlili się za szczęśliwy powrót Kornela z więzienia, za wypuszczenie Hanny Łukowskiej-Karniej i Andrzeja Kołodzieja

Mszę św odprawił ks Prałat Franciszek Piłta, inicjując modły o uwolnienie Polski spod sowieckiego jarzma, o nawrocie Rosji i uwolnienie więzionych

Homilię wygłosił zaproszony na tę uroczystość ks Jandziszak ze Świdnicy, nawiązując do 125 rocznicy Powstania Styczniowego i wskazując na historyczne analogie pomiędzy tą odległą datą a współczesnością w Polsce K Jandziszak nawoływał by emigracja nie zrywała więzi z krajem, by nie zapominała jak wielkim skarbem jest Ojczyzna, której wszyscy jesteśmy dziećmi

Po mszy w piwnicach kościoła odbyło się spotkanie z Lotharem Herbstem

Wielu ludzi musiało stać Herbst mówił o sytuacji w kraju, o roli i koncepcji Solidarności Walczącej, odpowiadał na pytania i czytał swoje wiersze

Podczas spotkania Biuro S W rozprawdza-

ło petycję do rządu Kanady o pomoc w uwolnieniu Kornela Morawieckiego i Hanny Łukowskiej oraz Andrzeja Kołodzieja Uczestnicy spotkania zebraли na ich rodziny 729,86 dol kanadyjskich, przekazane przez fundusz SOS Andrzeja Wirgi PCAG przekazała na działalność Solidarności Walczącej 91 dolarów kanadyjskich przez Biuro S W w Toronto

Kolejna Msza za Ojczyznę odprawiona będzie w ostatnią niedzielę miesiąca, po mszy Dr Marek Zalewski z Buffalo będzie mówił o koncepcjach ks Tischnera Zalewski jest tłumaczem i propagatorem jego myśli w USA

Po mszy za Ojczyznę w Toronto, zorganizowaną przez PCAG ze współpracą organizacji KPK Okręg Toronto i Biura SW, podczas spotkania z Lotharem Herbstem w podziemiach kościoła św Teresy w dniu 31 stycznia 1988 r zebrano 729 86 dolarów kanadyjskich na rodzinę Hanny ŁUKOWSKIEJ-KARNIEJ, Andrzeja KOŁODZIEJA, Kornela MORAWIECKIEGO Przekazano przez Fundusz SOS Andrzeja Wirgi

Pieniądze zebrane do puszek PCAG na sumę \$91 00 przekazano Zbigniewowi Bętlisz, kierownikowi Biura SW w Toronto na Solidarnosc Walcząca

Na spotkaniu w Winnipegu zorganizowanym przez Stowarzyszenie Polskich Kombatantów i grupę Pomost oraz Stowarzyszenie Przyjaciół Solidarności, zebrano sumę 223 dol kanadyjskich + 10 dol amerykańskich na rodziny Hanki, Kornela i Andrzeja

JACEK FEDOROWICZ

O SŁOWACH, POSTAWACH I SYMBOLACH

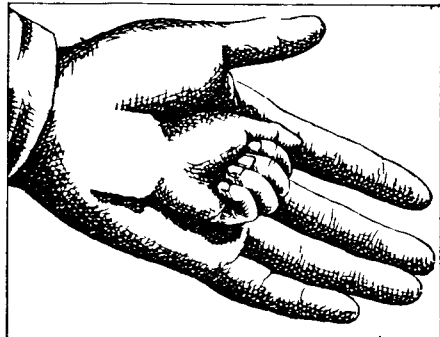

Po 13 grudnia byłem przekonany, że władza przechwyci nazwę "Solidarność" Byłem gotów się zakładać o wszystkie pieniądze Do dziś nie mogę zrozumieć, że władza przegapiła taką okazję propagandową Już czekałem na reaktywowanie związku Byłem przekonany, że będzie może nie "Solidarność", ale "Solidarność Robotnicza", albo "Socjalistyczna Solidarność", ale z takim samym znakiem, z podziałem na regiony Region Mazowsze tam gdzie był, a tylko drobne różnice, że przewodniczącym - szefem regionu byłby nie Bujak, a Świrgon **A przewodniczącym całego związku oczywiście jakiś generał.**

Nie wiem dlaczego władza tego nie zrobiła Być może woli odczekać Odczekać i przejmować tradycje dopiero wtedy, kiedy już zupełnie przestanie się bać swego niby protoplasty

Taki mechanizm, dokładnie taki sam, można było zaobserwować tuż po wojnie AK, przecież to byli bandyci Tacy sami zdraycy narodu jak dziś, Bujak, Borusewicz, Bielecki, Frasniki, Jedynak Tak, jak kiedyś według oficjalnej propagandy, AK było filią Gestapo, tak Solidarność jest filią CIA W gimnazjum, kiedy uczono mnie o II wojnie światowej padała tylko nazwa Lenino O Monte Cassino bano się powiedzieć głośno Minęło trochę czasu, a dziś się stawia Akowcom pomniki Może tak samo

będzie z Solidarnością, kiedy władza się przestanie jej bać Może już niedługo będzie można nosić znaczki? Ba! W kiosku Ruchu będzie można je kupić, powstanie muzeum strajku, nakręci się rzewny film o zjeździe w hali Oliwa A któregoś kolejnego pierwszego sekretarza będzie mówił "My PZPR, partia wzrosła na tradycjach Włodzimierza Lenina i Lecha Wałęsy" Na zakończenie tych refleksji chciałbym opowiedzieć zdarzenie, które opowiadano mi jako autentyczne, które pokazuje postawę wprawdzie odmienną od prezentowanej przeze mnie, ale godną odnotowania Otóż rzecz się działa w sklepie, w którym akurat był towar, więc oczywiście monstrualna kolejka Przyłdziej starszy pan, tak bardzo starszy, że poszedł bez kolejki Ma prawo Sto i wybiera "Może 4 deka szynki Nie, nie z tego kawałka, bez tuszczu, proszę A może teraz pasztetowej Plasterki troszeczkę grubsze, proszę uprzejmie" Kolejka, jak to kolejka chwilę czeka cierpliwie i to krótko I zaczyna stopniowo wpadać w agresję - "co jest tyle czasu stoi grymasi, do domu starców zabierać Kosmiczna awantura się robi Starszy pan w ogóle nie reaguje Odchodzi, płaci, odchodzi dwa kroki od lady, chrząka i zwraca się do kolejki w te słowa "Proszę państwa! Ja w roku 1920 broniłem niepodległości Polski i obroniłem Państwo nie obroniłście To teraz trudno, stojcie w kolejkach"

ANNA DUBISKA

KURS

JAK WYPEŁNIAĆ

ZEZNANIA PODATKOWE

Krótki kurs dla tych Czytelników, których sprawy finansowe są nieskomplikowane i którzy nie tylko posiadają w domu kalkulator, ale również umieją się nim posługiwać

LEKCJA 2

Po przedstawieniu się Urzędowi Podatkowemu, o czym była mowa w lekcji 1, przechodzimy do sprawy zasadniczej, a mianowicie do obliczania zarobków za cały poprzedni rok. Często ludzie nie zdają sobie zupełnie sprawy z tego, ile wynoszą ich roczne zarobki. Zapytani o to dają odpowiedź, że zarabiają tyle a tyle na godzinę, albo że przynoszą do domu tygodniowo taką to a taką sumę. Wszystko to nie daje obrazu w skali rocznej - co jest bardzo istotne, chociażby tylko dlatego, że dopiero na podstawie rocznych dochodów można planować rodzinny budżet.

A zatem w pierwszym rzędzie podliczymy dochody z miejsc pracy. Dochody te są podane na zestawieniu znanym jako T4. Każdy pracodawca ma obowiązek do końca lutego wystawić pracownikom wyżej wspomniany dokument, niezależnie od tego, czy się jeszcze w danym miejscu pracuje, czy też nie. Dokument T4 przesyłany jest pocztą albo wręczany pracownikowi bezpośrednio. Wystawiany on jest w 4 kopiach, z czego 2 kopie otrzymuje pracownik, jedną kopię wysyła pracodawca do Revenue Canada, a jedną zostawia dla siebie. Dokument T4, podobnie również jak i inne, należące do tej samej "rodziny", podzielony jest na szereg krutek. Zarobki brutto podane są w górnej lewej kratce oznaczonej literą C. Jeżeli w ciągu roku pracowało się w kilku miejscach pracy, należy dodać sumy z wszystkich krutek C. Sumę zarobków brutto przenosimy na formularz podatkowy.

Prawie wszystkie pozycje formularza podatkowego są oznaczone numerami. W trakcie omawiania naszej dalszej pracy będę posługiwać się tymi oznaczeniami.

A więc ogólną sumę zarobków brutto przenosi się na pozycję 101. Do zarobków podlegających opodatkowaniu należą również wypłaty otrzymywane w czasie uczęszczania do szkoły języka angielskiego. Ze szkoły otrzymuje się dokument T4A. W kratce H podana jest ogólna suma wypłat za cały rok. Sumę tę należy wpisać w rubryce 104. W rubryce 105 należy podsumować obie pozycje, to znaczy 101 i 104. Przypominam, że pieniądze otrzymane w ramach pomocy rządowej dla nowo przybyłych, kiedy nie uczęszczali oni do szkoły, nie podlegają opodatkowaniu, wobec czego nie wykazuje się ich w zeznaniu podatkowym.

Następną czynnością będzie obliczenie 20% od sumy z pozycji 105 i wpisanie jej w rubryce 108. Kwota ta nie może przewyższyc jednak \$500. Jest to maksimum, jakie można odjąć od zarobków z tytułu wydatków związanych z zatrudnieniem, takich jak na przykład dojazd do pracy. Sumę tę przenosimy do rubryki 110 w dwóch miejscach: przed strzałką i po strzałce. Następnie od pozycji 105 odejmujemy pozycję 110, a otrzymaną różnicę wpisujemy w rubryce 111.

Do tej pory zajmowaliśmy się dochodem z miejsca pracy. Istnieje jeszcze innego rodzaju dochody - na przykład dochodem jest także pensja starcza (old age pension), wypłacana wszystkim, niezależnie od stanu majątkowego, którzy ukończyli 65 lat i mieszkali w Kanadzie przez co najmniej 10 lat. Na początku roku otrzymuje się pocztą dokument (slip) T4A (OAS), w którym podana jest ogólna suma wypłat z tytułu Old Age Pension za ubiegły rok. Sumę tę wpisuje się w pozycji 113. Jeżeli osoba, która przekroczyła 65 lat, nie otrzymuje Old Age Pension, własnie dlatego, że jeszcze nie mieszka w Kanadzie przez 10 lat, to należy w rubryce 113 wpisać zero z uwagą. Came to Canada in (podać rok przybycia).

Poza tym ci, którzy pracowali w Kanadzie, otrzymują jeszcze emeryturę z Canada Pension Plan. Tu podobna historia, co z Old Age Pension - dokument T4A stwierdza wysokość emerytury w skali rocznej. Sumę należy wpisać w pozycji 114. Istnieje jeszcze jeden rodzaj emerytur, wypłacany tym, którzy mieli plan emerytalny w zakładzie pracy, względnie wykupili emeryturę za pieniądze zaoszczędzone w ramach RRSP. Emeryturami tymi nie będziemy się jednak zajmować w naszych lekcjach.

Obawiam się, że ogromnie Państwa zaniepokoiły tymi wszystkimi rubrykami. Ale na to nie ma rady. To dopiero początek! Aby przerwać tę monotonię dorzucę teraz parę ogólnych uwag.

Każda osoba posiadająca jakiegokolwiek zarobki podlegające opodatkowaniu powinna wypełnić osobne zeznanie podatkowe. Nie można łączyć dochodów męża i żony na jednym zeznaniu. Dotyczy to zwłaszcza wypłat za szkołę, których w żadnym wypadku nie należy łączyć. Często słyszę: myślimy dostawali tyle a tyle. Wynika to z tego, że podstawą do obliczania wysokości tego zasiłku jest liczba członków rodziny.

Natomiast roczne zestawienia przychodzą oddzielnie na męża i żonę i nie należy ich łączyć. Trzeba zatem zwrócić uwagę na imiona występujące na dokumentach rządowych (T4 slips). Muszę także Państwa uprzedzić, że coraz częściej będę używała terminów w języku angielskim, a to dlatego, że są one często nieprzetłumaczalne. Ponadto chciałabym Czytelników z tymi terminami oswoić, aby w przyszłości nie mieli trudności w rozszyfrowaniu otrzymanych dokumentów. A więc, na przykład dokumenty T4 będę nazywać T4 slips, itp.

DALSZY

CIĄG

NASTĄPI

H A M L E T

Dokonczenie ze str. 12

wciągnięty w spektakl jak to niegdyś było np. z moim Hamletem

J.P. Z czego to wynika?

J.K. Pozwól, że odpowiadając, zacytuję ci kawałek tekstu: "za zmarnowanie wielkiej szansy, ucieczki młodych, gorzkiej starości, i za to, że już się nie chce walczyć - proszę o niski wymiar kary!"

Myszę, że to jest coś z tego - po prostu nie chce walczyć. Dzisiejszy teatr polski przeżywa krwawy Zakrzewski powiedział kiedyś, że zadaniem teatru jest "zwierciadło dla natury", ale tak naprawdę o czym tutaj pisać? Nie interesują mnie w teatrze współczesnym nasze dzisiejsze kłopoty, ponieważ ja je mam na co dzień, idę do teatru, żeby przypomnieć sobie o wszystkich problemach, o niemożności "poco", skoro równie dobrze załatwia to każda ulica, każdy róg.

Innymi słowy, skończył się teatr, do którego ludzie chodzili po coś. Nie potrafię powiedzieć po co, ale występując przed nimi miałem pewność, że był w tym przyszłości jakiś głębszy sens. Szkoda mi tamtego teatru, szkoda mi tych młodych aktorów, że nie przeżyją tego, czego ja jeszcze miałem namiastkę.

Tekst listu wysłanego do niektórych członków Społecznej Rady Konsultacyjnej

Jak Panu wiadomo, w więzieniach i aresztach śledczych PRL przebywa obecnie około 20 osób, pozbawionych wolności z powodów politycznych choć pod różnymi często jaskrawie czynnymi pretekstami. Są to bez wyjątku działacze opozycji demokratycznej, a wśród nich Kornel Morawiecki - przewodniczący Solidarności Walczącej, Jan Andrzej Gorny - przewodniczący RKW Solidarności Regionu Śląska-Dąbrowskiego, Krzysztof Wolf - działacz Solidarności i Bractwa Świętego Jerzego przy kościele św. Stanisława Kostki na Żoliborzu, Kazimierz Krauze - działacz Solidarności z Krakowa, Hanna Łukowska-Karniej, grupa działaczy WiP - odmawiająca składania przysięgi na wierność sojusznicy ZSRR, bądź służby wojskowej ze względów światopoglądowych.

Fakt, że w PRL więzione są obecnie osoby z racji swoich przekonań i działalności politycznej, w tym również osoby aresztowane, bo ukrywały się od okresu stanu wojennego, aby uniknąć bezprawnych represji - tworzy nową sytuację polityczną.

BEZ KŁOPOTÓW
OSZCZĘDZISZ PIENIĄDZE I CZAS
KORZYSTAJĄC Z FACHOWEJ
POMOCY PRZY WYPEŁNIANIU
ZEZNAŃ PODATKOWYCH

ANNA DUBISKA

• Autorka licznych artykułów
na temat Income Tax
w prasie polonijnej;

• Wieloletni pracownik firmy
H&R Block

prowadzi

WŁANE BIURO

przy ul. 588 SPADINA AVE.

• Udziela porad i na poczekaniu
wypełnia zeznania podatkowe,

• Bezpłatne porady w zakresie
planowania finansowego dla stałych
klientów

CENY PRZYSTĘPNE

ZGŁOSZENIA TELEFONICZNE

925 - 8128

J.P. Nie wyglądasz na weterana

J.K. A jednak mimo to należę do pokolenia, które pamięta jeszcze coś szczerzego. Teraz to wszystko zaczyna się chować po domach, w rozmowach między sobą, jakos tak karłowacie.

J.P. Czy na zakończenie miałbyś jakąś dydakcję dla tutejszych Polaków?

J.K. Chciałbym, żeby się zachwycili naszą "60-tką". Chciałbym ich nie tylko rozśmieszyć, ale i wzruszyć. Chciałbym wreszcie, żeby Polonia miała kiedyś okazję zobaczenia także i innych wspaniałych rzeczy przywiezionych z Polski, na przykład sztuki Gombrowicza "Transatlantyk", którą moim zdaniem każdy emigrant powinien zobaczyć.

J.P. Dziękuję za rozmowę

Istnieje szansa, że sztukę tę obejrzy niebawem także publiczność w Toronto. O szczegółach poinformujemy w najbliższym czasie (przyp. J.P.)

Być może jest to zapowiedź dalszych, bardziej masowych aresztowań pod różnymi pretekstami - osob politycznie niewygodnych władzy. Na pewno mamy do czynienia z próbą powrotu do metod stosowanych podczas stanu wojennego.

Rok temu zdecydował się Pan na branie udziału w Radzie Konsultacyjnej. Była to decyzja kontrowersyjna politycznie i trudna moralnie. Wymagała odwagi, godnej szacunku. Dlatego Konfederacja i inni, niepodległej jakkolwiek reprezentującej inną linię działania politycznego, wstrzymała się od jakiegokolwiek krytyki, przekonani, iż należy Panu udzielić kredytu zaufania. Różne drogi mogą prowadzić do ratunku Ojczyzny, każde uczciwe ich poszukiwanie godne jest uznania. Ponieważ nadal jesteśmy przekonani o Panskiej odwadze i uczciwości, zwracamy się do Pana o natychmiastowe podjęcie maksymalnie energicznej interwencji, aby Polska przestała być wreszcie krajem więźniów politycznych.

Jeśli Polska pozostanie krajem, w którym osoby politycznie niewygodne zamykane są w więzieniach - nie będzie najmniejszej szansy doprowadzenia do pojednania narodowego, a więc Polska obecność w Radzie Konsultacyjnej okaże się politycznym nieporozumieniem.

Jeśli Polska pozostanie krajem, w którym osoby politycznie niewygodne oraz ludzie o innych przekonaniach będą więzieni, dalszy udział w Radzie Konsultacyjnej odczytany będzie jedynie jako akceptacja tego stanu rzeczy. Sprawa nabrała najwyższej doniosłości politycznej i moralnej. W tej chwili prawdy decyzja należy do Pana.

List ten ma charakter otwarty

Rada Polityczna KPN

Przewodniczący KPN

Leszek Moczulski

• • • • •

Powyższy list doręczono członkom Rady Konsultacyjnej o następujących nazwiskach:

- Prof. Krzysztof Skubiszewski
- Prof. Jan Karol Koszarski
- Prof. Janusz Kuczynski
- Prof. Mikołaj Kozakiewicz
- Red. Janusz Zabłocki
- Mec. Władysław Siła-Nowicki

Seweryn Krajewski

Był współzałożycielem zespołu młodzieżowego "Czerwone Gitary", który to zespół od roku 1965, to jest od chwili powstania, należy do najpopularniejszych w kraju. Jest to popularność nie mająca sobie równej, bowiem zwolennicy tego zespołu pochodzą z różnych grup wiekowych. Wszystkie badania opinii słuchaczy i telewidzów od 20 lat wykazują niezmiennie popularność tego zespołu i plasują "Czerwone Gitary" na pierwszym miejscu ankiet prowadzonych przez specjalistów. Ten fenomen jest niewątpliwą zasługą Seweryna Krajewskiego, który jest tworcą 95% repertuaru zespołu.

Seweryn Krajewski stworzył w swojej karierze ponad trzysta przebojów, z których wiele stało się przebojami i weszło na stałe do repertuaru gwiazd polskiej estrady. Z "cudownego dziecka" wyrosł

na dojrzałego twórcę, który niezależnie od wspaniałych piosenek, pisze z równym powodzeniem muzykę teatralną i filmową.

W swoim dorobku kompozytorskim posiada 10 płyt długogrających, z których 5 otrzymało Złote Płyty. Jest kompozytorem najczęściej wybieranym przez zagraniczne gwiazdy estrady, które uczestniczą w międzynarodowych festiwalach piosenki w Sopotcie. Jest też kompozytorem niezwykle często nagradzanym na różnych konkursach i festiwalach. Otrzymał główne nagrody kompozytorskie na Festiwalu w Opolu w latach 1967, w 1968 i w 1969, oraz w Sopotcie w 1979 roku, Curacao 87.

Ukoronowaniem kilkudziesięciu różnych nagród w tej dziedzinie, była nagroda zdobyta na światowym festiwalu piosenki w Los Angeles w roku 1984. Jest twórcą takich szlagierów jak: "Takie ładne oczy", "Nie zadzieraj nosa", "Anna Maria" i kilkadziesiąt innych. Napisał muzykę do filmów: "Bez Miłości", "Przypadek Piotra S.", "Innych". Jest wreszcie twórcą muzyki do serialu TV "Jan Serce". Jako kompozytor współpracuje z najlepszymi teatrami dramatycznymi w Polsce jak: Teatr Dramatyczny i Teatr Współczesny w Warszawie, oraz z Teatrem na Woli i wielu innymi na terenie całego kraju. Teksty do jego piosenek piszą najczęściej Agnieszka Osiecka, Krzysztof Dzikiowski i ostatnio Jacek Cygan.

Występował w swojej karierze wielokrotnie w Niemczech Zachodnich, Belgii, USA, Austrii, Kanadzie, na Kubie, Szwecji, Francji, Australii.

Rok 1969 przyniósł jemu i jego zespołowi

FOTO STUDIO BARBARA

zaprasza dziewczęta pragnące zostać modelkami na próbną zdjęć. Przygotujemy portfolio i przygotowujemy do pokazów mody. Foto Studio Barbara jest pierwszą polską agencją modelek. Ma za sobą udany pokaz mody na balu, gdzie polskie dziewczyny prezentowały 6 butików oraz wyszkolenie 15 modelek, przy czym niektóre z nich biorą udział w konkursie Miss Toronto i Mississauga.

Kolejny pokaz mody odbędzie się w Paris Studio, a następny na balu sportu. Zakwalifikowane modelki otrzymają honorarium. TEL 279-5144. Zdjęcia najpiękniejszych dziewczyn będziecie Państwo mogli zobaczyć w co drugim numerze Echa.

wi Wielkie Trofeum MIDEM 69 za największą sprzedanych płyt w kraju. Nagrodę tę otrzymały wówczas również zespoły The Beatles i The Seekers z Australii.

Edyta Geppert

W roku 1983 Edyta Geppert uzyskała dyplom Wydziału Piosenkiarskiego Państwowej Średniej Szkoły Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie. Jest wysoką, niesmiętą i nikomu nieznaną dziewczyną. Zdobyta przez nią w marcu 1984 roku I Nagroda na Festiwalu Piosenki Aktorskiej we Wrocławiu powoduje, że zaczyna się o niej mówić. W czerwcu tego roku na Festiwalu Polskiej Piosenki w Opolu brawurowe wykonanie piosenki "Jaka róża taki ciern" (muzyka - Włodzimierz Korcz, słowa - Jacek Cygan) przynosi jej Grand Prix i prestiżową Nagrodę im. Karola Musioła. Po raz pierwszy widzi ją niemal cała Polska.

W marcu 1985 roku na Festiwalu Piosenki na Malcie zdobywa Grand Prix oraz Nagrodę R I D O F czyli Międzynarodowego Stowarzyszenia Organizatorów Festiwalu Piosenki w Bratysławie otrzymując Złotą Bratysławską Lirę. W kraju zostaje jej przyznana Nagroda Młodych I Stopnia im. Stanisława Wyspiańskiego.

Rok 1986 to kontynuacja nagród i artystycznych sukcesów. Zdobywa laury na kolejnym Festiwalu Opolskim, w tym Grand Prix w konkursie popularności. Owacyjnie zostaje przyjęty jej recital na Międzynarodowym Festiwalu Piosenki Sopot 86. Jej płyty rozchodzą się w rekordowych nakładach.

KALENDARZ

4 lutego - czwartek

Jak w lutym rosa pada,
nocne przymrozki w maju zapowiada.

Wschód Słońca 07 20 Zachód Słońca 17 14
Wschód Księżycy 19 10 Zachód Księżycy 08 19

Imieniny obchodzą: Andrzej, Gilbert, Józefa, Weronika i Witosław.

1505 - Urodził się Mikołaj Rej pierwszy wybitny pisarz polski zwany ojcem literatury polskiej (zm. w 1569 r.)
1902 - Urodził się Charles Lindbergh amerykański lotnik, który jako pierwszy przeleciał samotnie nad Atlantykiem.

5 lutego - piątek

Wschód Słońca 07 19 Zachód Słońca 17 15
Wschód Księżycy 20 14 Zachód Księżycy 08 36

Imieniny obchodzą: Adelajda, Agata, Ingryda, Izidor, Justyniana, Leda.

6 lutego - sobota

Wschód Słońca 07 18 Zachód Słońca 17 17
Wschód Księżycy 21 19 Zachód Księżycy 08 51

Imieniny obchodzą: Amanda, Angela, Bohdan, Dorota, Paweł i Tytus.

1665 - Urodziła się Anna, pierwsza królowa Wielkiej Brytanii i Irlandii.

7 lutego - niedziela

Wschód Słońca 07 16 Zachód Słońca 17 18
Wschód Księżycy 22 24 Zachód Księżycy 09 07

Imieniny obchodzą: Koleta, Romeo, Romuald i Ryszarda.

1885 - Urodził się Sinclair Lewis, pisarz amerykański, laureat Nagrody Nobla w 1930 r. (zm. w 1951 r.)

8 lutego - poniedziałek

Wschód Słońca 07 15 Zachód Słońca 17 20
Wschód Księżycy 23 32 Zachód Księżycy 09 23

Imieniny obchodzą: Gniewomir, Gorzysław, Elfryda, Hieronim, Jan i Piotr.

1828 - Urodził się Jules Verne, francuski pisarz, autor "Dwudziestu tysięcy mil podwodnej żeglugi".

9 lutego - wtorek

Wschód Słońca 07 13 Zachód Słońca 17 21
Wschód Księżycy -- Zachód Księżycy 09 42

Imieniny obchodzą: Apollonia, Cyryl, Eryk, Nikifor i Rajnold.

10 lutego - środa

Wschód Słońca 07 12 Zachód Słońca 17 22
Wschód Księżycy 00 42 Zachód Księżycy 10 06

Imieniny obchodzą: Elwira, Jacenty, Jacek, Scholastyka, Tomila.

1755 - Zmarł Charles Louis de Secondat Montesquieu (Monteskiusz), francuski myśliciel, historyk, prawnik i pisarz polityczny, okresu Oświecenia, najwybitniejszy teoretyk ustroju społecznego w ramach monarchii konstytucyjnej (ur. w 1689 r.).

KOMUNIKAT REWIA MŁODYCH TALENTÓW

Parafia p.w. Matki Boskiej Królowej Polski w Scarborough zaprasza wszystkie polskie dzieci i młodzież ze Scarborough i okolic do wzięcia udziału w Rewii Młodych Talentów. Zgłoszenia przyjmowane będą do końca lutego br. przez duszpasterzy (tel. 289-0505) i w każdą niedzielę przy stoisku informacji po Mszy o godz. 11 00 (2661 Kingston Road, Scarborough, Ont.).

Uczestnicy rewii wystąpią w następujących dyscyplinach: śpiew, gra na instrumentach muzycznych, recytacja, dzieła plastyczne. Przewidziane są grupy wiekowe: A (od 5 do 8 lat), B (od 9 do 12 lat), C (od 13 do 15 lat) i D (od 16 do 21 lat). Zgłoszeni kandy-

daci otrzymają powiadomienie o terminie przesłuchania zgłoszonego utworu przed komisją oraz kartę uczestniczącego w rewii, która odbędzie się 20 marca br. w audytorium Cardinal Newman High School (2661 Kingston Road) o godz. 12 45.

Serdecznie zapraszamy do wzięcia udziału!

KOMUNIKAT

Kurs języka angielskiego w Swansea Community Centre rozpoczyna się w klasie dla początkujących w godzinach od 9 30 do 12 30.

95 Lavinia Str., blisko stacji kolejki Runnemede, TEL 533-9474.

Artex International przedstawia program z cyklu

"Najwybitniejsi wykonawcy Polskiej Estrady"

Pierwsza dama
polskiej piosenki

EDYTA GEPPERT

KALENDARZ WYSTĘPÓW

MONTREAL

Czwartek, 11 lutego, godz. 8 00 wiecz., Westmount High School, 4350 St. Catherine St. W.

Przedsprzedaż

Restauracja Cracovia - 1246 Stanley St., tel. 866-2196
Tatra Travel, 3628 St. Laurent Blv., tel. 849-3451
1001 Plants, 5518 Monkland Ave., tel. 481-2263

Informacje i zamówienia telefoniczne
483 5621 po 6 00 wiecz.

TORONTO

Sobota, 13 lutego, godz. 8.00 wiecz.
Niedziela, 14 lutego, godz. 2 30 popoł.
West Toronto Sec. School, 330 Lansdowne Ave. (przy College St.)

Przedsprzedaż biletów

Solarski Pharmacy, 149 Roncesvalles Ave.
Zamówienia i inf. TEL 833-0640 (po 6 wiecz.)

oraz Piotr Loretz, Tomasz Bajerski, Henryk Serafinowicz

Twórca ponad 300 przebojów

SEWERYN KRAJEWSKI

CALGARY

Czwartek, 18 lutego, godz. 8 00 wiecz.
Piątek, 19 lutego, godz. 8 00 wiecz.

Loos Moose Theatre, 2003 McKnight Blv. N.E.
Informacje i zamówienia TEL 239-1404

EDMONTON

Sobota, 20 lutego, godz. 8:00 wiecz.
Provincial Museum Aud., 102 Ave. - 124 St.
Informacje i zamówienia TEL 477-3978, 488-8472

VANCOUVER

Niedziela, 21 luty, godz. 8 wiecz.,
Robson Square Media Centre, 800 Robson Str.
Informacje i zamówienia
874-3332

Równocześnie Artex International ma przyjemność prosić Państwa na następujące występy, które odbędą się jeszcze w tym sezonie.

MARZEC 1988 - "Emigranci"

Sztuka Sławomira Mrożka, w niepowtarzalnym wykonaniu Andrzeja Łapickiego i Mieczysława Czechowicza.

KWIECIEŃ 1988 - "Jama Michalkowa"

Świetny kabaret z Krakowa, o najstarszych tradycjach w Polsce.

MAJ 1988 - recital Jana Pietrzaka

Wyjątkowa szansa! ENCYKLOPEDIA BRITANNICA

wspaniały prezent
dla całej rodziny na całe życie

Po informacji na temat specjalnej oferty
świątecznej dzwonić bezpośrednio do
polskiej przedstawicielki u wydawcy
TEL. 747-1876

po polsku lub angielsku
233-3297 po angielsku

pros Ewę
Employment opportunity available

Halina Baranowska,
MA, A.I.C.

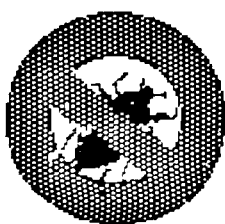
Analiza potrzeb finansowych, ubezpie-
czenia na życie, zdrowie, plany eme-
rytalne, RSP, dożywocie, renty, ubez-
pieczenia grupowe

The Prudential Assurance
COMPANY LIMITED
suite 503, 295 The W. St. Mall
ETOBICOKE, Ont. M9C 4Z4
TEL. bus 622-1115

HIGH TOP PHOTO LAB

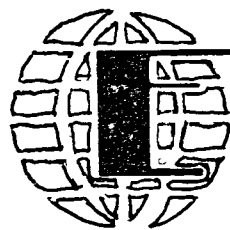
TYLKO W KOLORZE
Profesjonalne wywoływanie filmów,
obróbka laboratoryjna zdjęć
TEL. 252-9934

3043 Lakeshore Blvd. West, Etobicoke
MÓWIMY PO POLSKU

ROACH BUSTERS

rewelacyjna, bezwonna
i nietoksyczna metoda
wyteplenia plag karaluchów
mówimy po polsku
tel 588-3007
lub 259-8309

EMPRESS TRAVEL AGENCY Ltd

185 RONGESVALLES AVE. TORONTO ONT. M6R 2S5 TEL. (416) 536 3554/6991

(naprzeciwko Credit Union) pod fachowym i doświadczonym kierownictwem
RENATY OKOŁO-KULAK

- **BEZPOŚREDNIE PRZELOTY**
DO POLSKI od \$ 567.00 (cena w obie strony)
- **BILETY LOTNICZE**, przeloty czarterowe, wycieczkowe i indywidualne
do Polski i wszystkich krajów świata
- **PASZPORTY, WIZY, ZAPROSZENIA**
Atrakcyjne **WAKACJE** i ciekawe **WYCIECZKI** po przystępnych cenach
(Hawaje, Floryda, Meksyk, Wyspy Karaibskie)
- Wysyłamy **PACZKI ŻYWNOŚCIOWE** i artykuły pierwszej potrzeby
do Polski
- **UBEZPIECZENIE** dla przybywających z wizytą do Kanady od \$ 110 za
3 miesiące (wykupione nie później niż w ciągu 5 dni po przylocie)
- **INCOME TAX** - szybko, sprawnie, tanio
- Załatwiamy wszystkie formalności wizowo-paszportowe
- **Tłumaczenia, akta notarialne, legalizacje**
- **Upowazniony Dealer PEKAO** - pieniądze na konto A, C, bony, gotówka

PRZYJMUJEMY ZGŁOSZENIA
TELEFONICZNIE, LISTOWNIE I OSOBIŚCIE

ZAPRASZAMY

Akceptujemy American Express na wszystkie usługi

TEL.: (416) 536-3554/6991

HUMBERVIEW INSURANCE BROKERS LTD.

337 Rongesvalles Ave., Toronto, Ont.
TEL. 531 - 4647

INSURANCE NA:

DOMY
SAMOCHODY
KOMERCYJNE
SKLEPY

WYCIECZKI
ZAPROSZENIA
WIZY
WYMIANA PASZPORTÓW
UBEZPIECZENIA SZPITALNE
DLA ODWIEDZAJĄCYCH
BILETY SAMOLOTOWE DO POLSKI

HUMBERVIEW TRAVEL

TEL.: 531 - 4648

CHIN RADIO TV INTERNATIONAL PRESENTS OWN CITY TV "POLISH STUDIO"

Polski Program Telewizyjny
ZYGmunTA PRZETAKIEWICZA
prowadzony i przygotowany przez
zawodowych dziennikarzy, realizatorów
i operatorów telewizyjnych
Począwszy od 5 MARCA 1988 w każdą
sobotę o godz. 11 mo "Polish Studio"
można oglądać na City TV - Channel 7,
Cabel 57

W lutym program przejęty jeszcze pod
postacią Echo Ojczyzny TV przygotowany
będzie z materiałów archiwalnych.
Dalszych informacji udziela
Zygmunt Przetakiewicz
534 - 7780

5 lutego, w piątek, o godzinie 19 00, w
sali Credit Union przy ulicy 220 Ronges-
valles, odbędzie się pierwsze (inauguracyj-
ne) zebranie Klubu Kultury Polskiej

Serdecznie prosimy o przybycie wszyst-
kich członków-założycieli, ich gości oraz
osoby zainteresowane kulturą polską

O godzinie 20 00 odbędzie się spotkanie
z Maciejem Iłowieckim, znanym polskim
dziennikarzem i popularyzatorem nauki,
przybyłym specjalnie z Nowego Jorku
Temat spotkania: **PODZIAŁY POLSKIE -
PORTRETY POLAKÓW W DRUGIEJ
POŁOWIE LAT OSIEMDZIESIĄTYCH**
Wstęp \$4 00, dla członków Klubu Kultury
Polskiej \$3 00

KONKURS RECYTATORSKI

dla młodzieży szkół średnich i uniwersyte-
ckiej, oraz młodzieży nie uczęszczającej do
szkół od 16 do 23 lat.

Pierwszy Konkurs Recytatorski rozpoc-
zynamy poezją dowolnie wybraną przez
uczestnika konkursu

Czas trwania recytacji od 5 do 10 minut.
Dla zdobywców pierwszego, drugiego i
trzeciego miejsca ufundowane zostały wy-
sokie nagrody, a także zostaną wręczone
dyplomy dla uczestników

Konkurs odbędzie się dnia 26 MARCA
(sobota) o godzinie 16 00 (4ppol) w Domu
SPK przy 206 Beverley St. w Toronto
Osoby zainteresowane konkursem prosimy
o przesłanie swojego zgłoszenia (Imię,
nazwisko, datę urodzenia, nazwę szkoły,
dokładny adres, telefon oraz kopie recyto-
wanego wiersza do dnia 12 marca br. na
adres Ognia 11 75 Emmett Ave Apt 904
Toronto, Ont. M6M 5A7

Zaznaczamy, że w konkursie nie może
brać udziału młodzież pracująca zawodowo
na scenach zespołów teatralnych (spike-
rzy, aktorzy itp.)

7ARZĄD OGNIWA No 11

NIERUCHOMOŚCI • KUPNO • SPRZEDAŻ

15 lat doświadczenia
w sprzedaży

RE/MAX
REALTY PROPERTIES INC.
• WYNAJEM
• OSZACOWANIE
• KUPNO • SPRZEDAŻ
• ZAŁATWIENIE SPRAW
FINANSOWYCH I PRAWNYCH

JACEK GOGOLA

TEL.: biuro: 890-7474; dom: 826-0747
(24-godzinny serwis)

Mississauga 4 poziomowy back split dla 4-óch rodzin
Eglinton Central Parkway nowy dom na dużej parceli
Tomken Dundas bungalow całkowicie wykończony z widokiem na park.
Bloor 2 poziomowe kondominium, basen, sauna blisko wszędzie
Dundas Hwy 10 townhouse pokój rodzinny garaż dochód 15 tys. rocznie
Erin Hills wolno stojący dwupiętrowy dom z kominkiem blisko wszędzie

JOHN WOLWOWICZ
BIURO 236-2666
DOM 251-8161

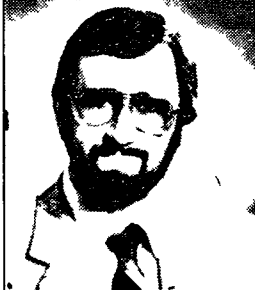
JAN WOLWOWICZ

15 LAT DOŚWIADCZENIA W "REAL ESTATE"

KUPNO • SPRZEDAŻ • OSZACOWANIE

FINANSOWANIE NIERUCHOMOŚCI W TORONTO I OKOLICY
ORAZ INFORMACJA ODNOŚNIE NABYCIA NIERUCHOMOŚCI
PRZEZ CUDZOZIEMCA W POLSCE

- Waterfront building lots - Kaszuby - from \$ 12000
- South Etobicoke \$ 199,900, odnowiony, 6 pokoi (dom do szybkiej sprzedaży)
- West Mississauga \$ 239000 - 4 sypialnie, backsplit, duża działka, podwójny garaż, wykończony "basement"

Century 21

PIOTR POBOJEWSKI

TEL biuro 743-7722 dom 890-2145

Północne Etobicoke wolno stojący murowany dom z dużą parcelą, garażem, prywatnym jazdkiem
Tylko \$ 172,900
Dundas/Rumymede budynek z apartamentami i sklepem bardzo dobra inwestycja.
Cena \$ 354,900
Beresford/Annette 3-sypialniowy murowany dom z możliwością wykończenia basenu.
Cena tylko \$ 164,500 Inwestycja dla tzw. "handyman"
Południowe Etobicoke 3 apartamentowy budynek, parcela 40' x 150' podwójny garaż.
Cena \$ 219,900
Blisko kolejki Bloor/Dundas 3-piętrowy dochodowy dom 12 pokoi, 3 kuchnie 3 łazienki
wszystko nowe dochód roczny \$ 32,000 Cena wyw. \$ 229,900
Uwaga! Downtown Toronto 2 budynki apartamentowe wszystko nowe ceny \$ 419,900 za każdy
Blika Mississauga 2 przepiękne tzw. backsplit duże parcele prywatne jazdki garaże apartamenty w basementach. Ceny \$ 239,500 i \$ 254,900
Wilson/Jane wolno stojący bungalow z dużym wykończonym basenem garaż, prywatny jazdek, parcela 50 x 120 stop

ANNA KRYSIAK

RE/MAX

udzieli
rzetelnej i fachowej porady
we wszystkich sprawach
związanych z kupnem
i sprzedażą domów
Pomagam przy otrzymaniu
wszelkich mortgages, nawet przy
minimalnym downpayment
Bezpłatne oszacowanie
nieruchomości

Mississauga Brampton 3-sypialniowe, nowoczesne townhouse z garażem. Przystępna cena.
Zachodnia Mississauga dwupiętrowy townhouse 3 sypialnie living room z kominkiem,
klimatyzacja, \$ 121,900
Steeles/Brimley 3-sypialniowy wolno stojący piękne wnętrza, podwójny
garaż, wygodna lokalizacja. Cena \$ 217,000

TEL. biuro. 231-0600; dom 858-0129

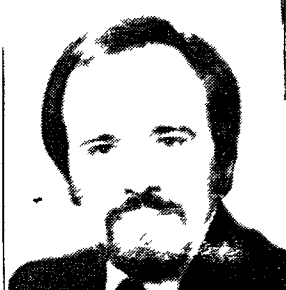
EAGLE

Aleksander Około-Kulak

biuro 259-9231
dom 621-3457

SPRZEDAŻ • KUPNO • WYCENA
NIERUCHOMOŚCI

Lakeshore/Dixie 3 sypialniowe condominium z dużym balkonem
blisko komunikacji cena \$ 149,900
Mississauga 2-3 sypialniowe townhouse po przystępnych cenach
Mississauga nowy dwupiętrowy wolno stojący dom z garażem cena
\$ 174,900
West Mall - 3-sypialniowy apartament, luksusowo wykończony

CHOLKAN

NIERUCHOMOŚCI
• KUPNO • SPRZEDAŻ
• FINANSOWANIE

ELZBIETA KAUPÉ

TEL.: 763 - 5555

MAŁGORZATA JEDLEWSKA

R.CHOLKAN & CO. LIMITED REALTOR

2336 Bloor St. W., Toronto, Ontario

Mississauga Valley Blvd. Townhouse 3 sypialnie 2 łazienki jasna, duża kuchnia, garaż \$ 134,900
MISSISSAUGA wolno stojący 3 sypialniowy dom z garażem. Nowoczesne wnętrza wygodny rozkład. Dla majsterkowiczów pownica do wykończenia.
Cena \$ 184,900 MJEDLEWSKA lub E.KAUPE 763 5555
HIGH PARK business (sklep jubilerski) dobrze prosperujący od 19 lat. Do sprzedania. Cena \$ 35 000 MJEDLEWSKA lub E.KAUPE. 763-5555

BARBARA SAWALA

udzieli wszelkiej pomocy i informacji
w zakresie sprzedaży, kupna i wynajmu
posiadłości w Burlington, Hamilton
i okolicach
Prosimy dzwonić

Alec Murray Real Estate Co Ltd
(416) 639 8004 czynny całą dobę

TEL. domowy (416) 332 - 8119

EAGLE

Julia

Korpała, L.L.M

tel. biuro: 259-9231 dom: 255-5954

Bloor/Cawthra murowany dom, backsplit, 4 sypialnie, garaż. Doskonale zaprojektowane i stylowe wnętrza z kominkiem. Piękna duża parcela. Cena \$ 212,500
South Kingsway Bloor legal duplex 49 tys. dochodu rocznie. Doskonała lokalizacja

ADVANCE REAL ESTATE Ltd.

1055 Bloor St. W.

Od 1958 roku udziela Polonii
solidnej i fachowej pomocy przy kupnie
i sprzedaży wszelkich nieruchomości
Obecnie jest najlepszy okres aby kupić dom jest duży wybór
i można uzyskać najlepszą cenę a z wrośną na pewno
ceny wzrosną. Po wyczerpującej informacji proszę dzwonić

DANUTA KOTAPKA

Tel. biuro: 534-9246
dom: 769-5394

Zachodnia Mississauga wolno stojący nowy murowany dom, parcela 2100 sq/ft 4 sypialnie
3 łazienki, pokój rodzinny z kominkiem. Podwójny garaż. Cena \$ 189,000
Rathburn/Posy Train luksusowy townhouse z małym ładnie zagospodarowanym kompleksem
4 sypialnie 4 łazienki pokój rodzinny z kominkiem, garaż, centralna klimatyzacja cena \$ 145,000
Południowe Etobicoke wolno stojący murowany piętrowy dom na dużej działce 5 sypialni, 3 łazienki,
wykończony basen z oddzielnym wejściem. Garaż i prywatny jazdek. Dom kompletnie
odnowiony. Cena \$ 247,000
Południowe Etobicoke Pięć pokoi, 4 sypialnie 2 łazienki, wykończony basen,
b. wygodna lokalizacja.

Montreal Trust

247-7884

24-godzinny serwis

Dzidka

Skrętkowska

dom. 249-2958

serdecznie zaprasza zainteresowanych wynajmem,
kupnem i sprzedażą nieruchomości

Mam najaktualniejsze informacje z komputera (bezpośrednie połączenie z
Toronto Real Estate Board)
gwarantuję szybką solidną i zyciową pomoc przy załatwianiu pożyczki
formalności prawnych

**POSZUKUJE DOMÓW NA SPRZEDAŻ W TORONTO,
ETOBICOKE I MISSISSAUGA**

Albion Rd. Weston, condominium, z widokiem na pole golfowe 2-sypialniowe z łazienką.
Cena \$134,900
Kipling Redcliff 3-sypialniowy bungalow na dużej lotce 2 łazienki, wykończony basen z osobnym
wejściem. Cena \$ 183,000
Dupont 2-piętrowa półwilla, 3 sypialniowe, 2 łazienki, wykończony basen z kuchnią, przystosowany
do rentowania.
Tomken Dundas 3-sypialniowy townhouse do sprzedania. Cena \$ 106,000

Countrywide
REALTY CENTRE INC.

Member
Broker

JERRY DRYES

SPRZEDAŻ • KUPNO •
WYNAJEM • BEZPŁATNA
WYCENA
NIERUCHOMOŚCI •
POMOC W ZAŁATWIANIU
SPRAW FINANSOWYCH
I PRAWNYCH

TEL.: biuro: 233-1212 dom: 232-0612

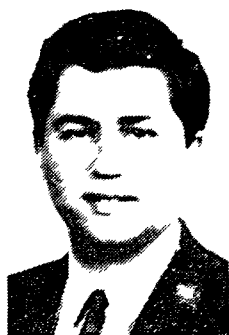
METRO TORONTO
Sprzedaz-kupno, wynajem
domów, interesów
i apartamentów
Solidna i fachowa pomoc w
załatwianiu formalności
prawnych i finansowych

Kamil KOWALCZYK

Tel. biuro: 536-5000

dom: 690-4182

24 godzinny serwis

530 Latta Gdns 3 sypialnie Condo Apart. na 16 piętrze Tylko \$ 107,900
Islington/Eglinton piękne bungalow na działce 50 x 150 3 sypialnie pownica, znakomicie
wykończona z drugą kuchnią i łazienką. Cena \$ 269,000
High Park 14 pokojowy dom z prywatnym jazdkiem. 3 łazienki 3 łazienki.

HOROSKOP

4 lutego - 10 lutego

BARAN

Działasz na wszystkich frontach a najwyższy czas zając się własnym życiem. Możesz znaleźć się w obliczu faktów dokonanych bez żadnego wpływu na rozwój wydarzeń. Myśl więcej o sobie i nie zwracaj uwagi na humory partnera. Finanse dobre ale nie ulegaj zbyt łatwym pokusom. Znak miły Skorpion unikaj Bliźniąt. Twój dzień niedziela liczba szczęśliwa 5

BYK

W pracy powieją pomysły wiatry dla pracowitych i sumiennych Bliźniąt. Możliwe wyróżnienie i nagroda. Samotne osoby mogą stanąć przed odpowiedzialną decyzją w sferze uczuć. Zapowiedź ciekawej podróży. Zdrowie i finanse w normie chyba ze przeholujesz. Znak miły Lew Unikaj Barana. Dzień ważny czwartek liczba szczęśliwa 8

BLIŹNIĘTA

Tydzien spokojny znajdziesz czas na spotkanie towarzyskie pogaduszki działania hobby styczne. W pracy trochę napięta atmosfera i małe sprzeczki ale nie warto się tym przejmować i psuć sobie dobrego na ogół nastroju. Możliwa intrygująca znajomość. Znak przychylny Panna unikaj Wodnika. Dzień miły środa liczba szczęśliwa - 4

RAKI

W pracy bardzo dobry okres mimo pośpiechu i nawału zajęć. W sprawach rodzinnych nie obejdziesz się bez drobnych perturbacji i wydatków. W uczuciach szczęście dopisze i rozwiąże wszystkie niedomowienia. Możliwe spotkanie z miłą Ci osobą. Lawinowo rosnące tempo prac zniechęci Cię trochę i zmęczy. Znak miły Waga unikaj Raka. Dzień ważny sobota liczba 6

LEW

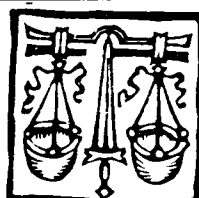
Intrajna oferta w sprawach zawodowych staraj się nie przegapić tej szansy. W życiu osobistym spory i konflikty z bliską osobą. Szczera rozmowa i skrusza mogą jeszcze pomóc. Nieudane posunięcie finansowe pogorszy jeszcze nastrój. Postaraj się nie zwracać już uwagi na inne przeciwności. Znak sprzyjający Ryby unikaj konfliktów ze Skorpionem. Dzień miły piątek liczba szczęśliwa 3

PANNA

W tym tygodniu trudno będzie pogodzić życie zawodowe z życiem osobistym. Zmusi to do największego wysiłku wszystko jednak wskazuje że wyjdiesz jednak z impasu. Nowe akcenty w sferze uczuć nowa znajomość ale nie znaczącego. Zdrowie dobre ale unikaj słońca. Finanse w równowadze. Znak zyciowy Baran unikaj za wszelką cenę Ryb. Dzień miły poniedziałek liczba 2

28 stycznia

- 3 lutego

WAGA

Pomyśl trochę o sobie i nie działaj na zasadzie pogotowia ratunkowego. Więcej czasu należy przeznaczyć na regenerację i relaks. W pracy nie mniejszy młyn niż zwykle. Ty w samym środku tego wiru. Ważna wiadomość dotycząca rodziny w kraju. Finanse w dobrym stanie nie unikaj szansy inwestycji. Znak sprzyjający Lew unikaj Raka. Dzień miły sobota liczba 6

SKORPION

Tydzien udany. W interesach nie ryzykuj bez rady bardziej doświadczonych a unikniesz strat. W pracy możliwe wyróżnienie. Znakomite kontakty z partnerem. Wykorzystaj szansę podróży zapowiada się udanie. Kłopoty ze zdrowiem właściwie możesz uważać za minione ale nie szalej jeszcze. Znak pobłażliwy dla Ciebie Bliźnięta unikaj Wodnika. Dzień miły środa liczba 8

STRZELEC

Tydzien ciekawy i urozmaicony. W sferze uczuć działasz spontanicznie nie boisz się ryzyka. Wszystkie inne schodzi na dalszy plan nawet interesujące widoki w dziedzinie zawodowej. Fascynujące spotkanie pod koniec tygodnia przyniesie ciekawe perspektywy. Uważaj na dzieci. Znak zyciowy Skorpion unikaj Byka. Dzień miły czwartek liczba 3

KOZIOROŻEC

Zmienne nastroje i zmienne powodzenie. W sprawach osobistych unikaj burzliwych dyskusji szczególnie z bliską osobą. Nowe osoby w pracy nowe sytuacje nie uprzedzają się z góry. W perspektywie fascynująca podróż. Niespodziewani miłośnicy z daleka. Zdrowie i finanse dobre. Znak przychylny Lew unikaj Panny. Dzień miły wtorek liczba 5

WODNIK

Dużo zamieszania w życiu zawodowym i działania dalekie od rutyny. Wysłuchaj zyciowej Ci osoby z której pomocą rozwiążesz niejedną problem. W rodzinie poważny wzrost autorytetu. Miłe klimaty serca. Finanse nie spełnią jeszcze Twoich marzeń ale i nie są najgorsze. Znak pozytywnie nastawiony do Ciebie Skorpion Unikaj Raka. Dzień miły sobota liczba 8

RYBY

Tydzien spraw dobrych przemierzanych z kłopotliwymi. Dużo okazji do zniecierpliwienia a nawet zdenerwowania. A mimo wszystko zadowolenie przeważa bo niejedno się uda. Zwłaszcza ze spraw prywatnych. Powodzenie na niwie towarzyskiej i zawodowej. Kryzys w stosunkach z dziećmi. Koziorożec Ci sprzyja ale unikaj Strzelca. Dzień ważny poniedziałek liczba 9

Stanley - Lakeshore Blvd West - elegancki, wolno stojący dom z garażem, duże pokoje, salon z kominkiem, dużo naturalnego drzewa. Cena wywoławcza \$ 259,000. Piotr EJSMONT, 532-4444

Packlaum & Beny Rd - jednorodzinny piętrowy dom z pojedynczym garażem na dużej locie. Cena wywoławcza \$189,000. Piotr EJSMONT, 532-4444

4th Street - Lakeshore Blvd. West - "bungalow" 3-sypialniowy, pojedynczy garaż, 3 sypialnie plus basement apartament, z dobrym dochoem, \$ 20,000 wpłaty. Piotr EJSMONT, 532-4444

Rugley - Packlaum - 2-sypialniowe bungalow na dużej locie, pojedynczy garaż, wykończona piwnica i wiele innych dodatków. Cena wywoławcza \$ 189,000, Piotr EJSMONT, 532-4444

Bliska Mississauga - 5-apartamentowy budynek, dobry dochód i finansowanie. Cena wywoławcza \$ 318,000, Piotr EJSMONT, 532-4444

Royal York - Lakeshore - Legalny triplex + 3-2-sypialniowe apartamenty. Budynek w idealnym stanie. Doskonały dochód. Dobra lokalizacja. Cena przystępna. Małgorzata CELUCH, 271-4533, 532-4444

Mississauga lub Etobicoke - 3-sypialniowe, duże bungalow, murowane z prywatnym zajazdem i garażem. Wykończona piwnica z osobnym apartamentem. Cena przystępna. Małgorzata CELUCH 271-4533, 532-4444

Mississauga - 2-3-sypialniowe Townhouses w super nowoczesnych kompleksach. Ceny od \$ 85,000 w górę. Doskonała inwestycja dla pierwszy raz kupujących nieruchomości. Blizszych informacji udziela Małgorzata CELUCH, 271-4533, 532-4444

High Park - 3-piętrowy, murowany, wolno stojący dom dochodowy 3 osobne, nowoczesne apartamenty. Doskonała lokalizacja, dobry dochód. Informacji udziela Małgorzata CELUCH, 271-4533, 532-4444

St Catharines - Pencenter - 2-piętrowy, murowany, wolno stojący, 4-sypialniowy dom, duża parcela, podwójny garaż. Niezwykle imponujący, bogato wykończony dom wewnątrz. Lokalizacja w środku parku. Małgorzata CELUCH, 271-4533, 532-4444

St. Catharines - restauracja - 79 miejsc, z pełnym wyposażeniem. Licencja na alkohol, bardzo dobre warunki finansowe. Henry KACPRZAK, 532-4444 lub 278-6280

TRYPLEX - 3 apartamenty 2-sypialniowe, prywatny zajazd, z trzema garażami. Henry KACPRZAK, 532-4444 lub 278-6280

High Park - 15 apartamentów, niska wpłata 5 apartamentów z podwójnym garażem, dochód \$ 48,000. Henry KACPRZAK, 532-4444 lub 278-6280

High Park
National
REAL ESTATE LTD.
SINCE 1972
24 HOUR ACTION CENTRE!!!

**TAK !!!
SUKCES
FIRMY
TO FAKT...**

**Blisko 1500 sprzedanych
nieruchomości!!!
Chcąc korzystnie i szybko
sprzedać lub kupić
nieruchomość
powierzcie
Państwo to naszej firmie.
Komputerowe połączenia.
40 agentów do usług
Państwa.**

Podajemy do wiadomości Firma założyła szybki i łatwy do zapamiętania numer telefonu **532 - 4444**. Poprzedni numer **532-4441** jest teraz drugą linią

**217 RONCESVALLES AVE.,
Toronto M6R 2L6**

Restauracja - 50 miejsc, licencja na alkohol, pełne wyposażenie do robienia wędlin. Henry KACPRZAK, 532-4444 lub 278-6280

Mississauga - 3-sypialniowe bungalow. Prywatny zajazd, garaż. Henry KACPRZAK, 532-4444 lub 278-6280

High Park/Indian Road - połówka, 10 pokoi, 5 oddzielnych apartamentów jednospialniowych 5 kuchni, 5 łazienek. Dobry dochodowy dom albo na dwie rodziny. Proszę dzwonić Jan GRABOWSKI, 532-4444 lub 265-1706

High Park - jednorodzinny duży dom, jednopiętrowy 7 pokoi z wykończoną piwnicą, dwie kuchnie, dwie łazienki. W piwnicy może być oddzielny apartament. Proszę dzwonić Jan GRABOWSKI, 532-4444 lub 265-1706

Hamilton - legalny 4plex dochód roczny 20 000\$. Cena wywoławcza \$ 155 000.00. Podwójny garaż, może być wyrentowany dodatkowo. Jan GRABOWSKI, 532-4444 lub 265-1706

Ruskin Av/Bloor - połówka, 3-apartamenty, dochód miesięczny \$ 1700 miesięcznie, cena wywoławcza \$170,000.00. Jan GRABOWSKI, 532-4444 lub 265 1706

High Park - duży, dochodowy dom w idealnym stanie. Bardzo dobry dochód, przystępna cena. Halina FIRGAN, 532-4444 lub 234-1027

High Park - dwurodzinny, murowany dom z garażem. Duże mieszkanie 2 kuchnie, 2 łazienki, wykończona piwnica, do szybkiego sprzedania. Halina FIRGAN, 532-4444 lub 234-1027

Kipling - Rathburn - ładne murowane bungalow, z garażem, wykończoną piwnicą, z kuchnią i łazienką. Oddzielne wejście do piwnicy, duża działka, blisko do szkół i komunikacji. Halina FIRGAN 532-4444 lub 234-1027

Royal York - Queen St - 3-sypialniowe murowane bungalow z garażem i prywatnym zajazdem, wymaga małego remontu. Halina FIRGAN, 532-4444 lub 234-1027

Mississauga - 3-sypialniowe townhouses, w ładnym kompleksie, blisko Bloor St. Przystępne ceny. Halina FIRGAN, 532-4444 lub 234-1027

Mississauga - 3-apartamentowy budynek z bardzo dobrym dochodem 27 000 rocznie. Cena \$249,000. Halina FIRGAN, 532-4444 lub 234-1027

La Rose - apartament 3-sypialniowy z solarium. Dwie pełne łazienki. Budynek w doskonałym stanie. Jeden autobus do metra, blisko do sklepów, \$179,000, Zenon RUDZKI, 532-4444 lub 897-1162

"Bungalow" 3-sypialniowe z dużym garażem. Parcela 52 x 139. Bardzo blisko do szkół 15 minut samochodem do Roncesvalles, \$ 189,000. Zenon RUDZKI, 532-4444 lub 897-1162

3-sypialniowy "Townhouse" w ładnym kompleksie na Mississauga, \$ 126,900, Zenon RUDZKI, 532-4444 lub 897-1162

FOUR PLEX - położony nad Humber River. Zenon RUDZKI, 532-4444 lub 897-1162

"BUNGALOW", dwie sypialnie, łota 36' x 162', murowane, osobne, garaż, prywatny zajazd, wykończony basement, w pobliżu Parklawn i Queensway. Tylko \$189,900. Po dalsze informacje dzwonić H A RASTON, 532-4444

UBEZPIECZENIA, KSIEGOWOŚĆ

Mutual
of Omaha
Insurance CompanyIrena
KOPER

- RRSP - plany inwestycyjne zapewniające rentę (i oszczędności podatkowe)
 - Educational plans - (oszczędności dla dzieci w każdym wieku)
 - Disability income protection - plany zapewniające dochody osobom wykonującym każdy rodzaj pracy
- W CELU BEZPŁATNEJ KONSULTACJI
PROSZĘ DZWONIĆ
biuro: 631-6523 ; dom: 267-8815

kolanta interiors

zaburze posłone i pianowe
wyposażenie kuchni i łazienek
modne dodatki do mieszkań
nowoczesny sprzęt audio
prezenta biżuteria
upominki z imprez
zabaw

2nd floor, 1000 W. Beaver Creek, Ont. M2S 1P7, Tel. 298-7700

FINE PIANOS

oferuje sprzedaż nowych pianin i fortepianów znanych firm europejskich oraz słynnej firmy amerykańskiej Wurlitzer
NAJNIŻSZE CENY • PEŁNA GWARANCJA
• MOŻLIWOŚĆ ZAKUPU NA SPŁATY
prowadzimy również wszelkie naprawy i strojenia pianin i fortepianów oraz udzielamy lekcji gry na pianinie
TEL 896-9782
35 Kings St. E. unit 16 Mississauga
od godz. 10 do 19-tej

ROCKWOOD DELICATESSEN

4141 Dixie Rd. MISSISSAUGA
TEL. 624 - 1244SKLEP DELIKATESOWY w kompleksie handlowym
Rockwood Mall w Mississauga
pomiędzy Lumber i Burger KingPosiadamy wymienione polskie i niemieckie
wędliny oraz europejskie wyroby delikatesowe

W sprzedaży polskie gazety

Mutual of Omaha Insurance Company

- 1250 dol. miesięcznie wolny od podatku dochód w razie choroby
- choroby lub wypadku dla osób zatrudnionych na własny rachunek
- plany finansowe zabezpieczające dzieci
- plany emerytalne RRSP
- ubezpieczenia na życie

JERZY MAJEWSKI M.Sc.
TEL bus 631-6523, home 452-7239

Chester's Income Tax Service

Czesław Kępa
TEL. 238-0447Income Tax Consultant, Członek Kanadyjskiej
Federacji Konsultantów d/s PodatkowychNEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY
FINANCIAL PLANNING • UBEZPIECZENIA

- Life insurance (na życie) • Disability (chorobowe)
- Mortgage (hipoteczne) • Business (handlowe) RRSP • Annuity (emerytury)

SOLIDNIE • TANIO • SZYBKO
ANDRZEJ KRYSIAKPo bliższe informacje proszę dzwonić
biuro 226 6515 dom 858 - 0129INCOME TAX SERVICE
FINANCIAL PLANNINGZOFIA ADAMCZYK, M.B.A.
TEL 822 - 6826Zeznania podatkowe dla osób prywatnych i małych
przedsiębiorstw według najnowszych przepisów finansowych
Bezpłatne konsultacje i porady
Jeżeli jesteś nowo przybyłym, też należą Ci się kredyty

PIOTR CHWALISZ

HENDERSON PARTNERS
Chartered Accountants
TEL. (416) 861-9046; 530-0305

HOMETARIO

REAL ESTATE LTD.
ASSURANCE BROKERS LTD.

- Kupno i sprzedaż nieruchomości wszelkiego rodzaju
 - Ubezpieczenia na samochody — od ognia — kradzieży i inne
- 171 Roncesvalles Ave.
Toronto
TEL. 531-3506

KOZA
CONSTRUCTION

Roboty murarskie,
betonowe, kompletne
renowacje, piwnice,
plan na
"BUILDING PERMIT"
FRANEK KOZA
TEL.
640-5781

L.B. Construction

construction • renovation
• roofing
• carpenters • painting • parquet
• aluminum siding
LES BARWINSKI
Ceny konkurencyjne!

UREK PHOTOGRAPHY

PORTRAIT • SLID • REPORTAGE

TEL. (416) 244-8903
Posiadamy również polską kartę z przelaniem
na różne okazje do nabywania:
Walesa Meat Deli Kitchen
Pharmakon Pharmacy 313 Roncesvalles Ave.
Solaraki Pharmacy 149 Roncesvalles Ave.
Winnipeg Cracovia Trading Company
Montreal "Puka" tel. (514) 486-0936
JERZY PAWLAK

COMPUTERIZED
ACCOUNTING
BOOKKEEPING
&
INCOME TAX SERVICES

TEL. (416) 762-5891
Fachowo i solidnie
• księgowość i rachunkowość
dla małych przedsiębiorstw
• wypełnianie formularzy

NETTOYEUR
PURE WHITE
CLEANERS2372 Jolicoeur St.
MONTREAL, P.Q.
H4E1X8
TEL. (514) 768 - 3325Usługi pralnicze, czyszczenie chemi-
czne, odbiór z domu klienta
transport, przeprowadzki, paczki
klienta na zamówienie do Polski i nie
tylko, oraz sprzedaż, dostawa i
wysyłka upominków na różne okazje

VOYTEK

MECHANICAL
CONTRACTING
Specialists in the
SALES • INSTALLATION

REPAIRS
AIR CONDITIONING
HEATING
VENTILLATION
HUMIDIFIERS
WRITTEN GUARANTEE
ASK IT'S ABOUT OUR SPECIAL
OFF-SEASON INSTALLATION
RATES
756-3494

ELECTRICAL
CONTROL
ENGINEERING

RESIDENTIAL COMMERCIAL
INDUSTRIAL
Zakładanie nowych, renowacja instalacji
elektrycznych, renowacja
Montaż oraz naprawa urządzeń
elektrycznych
oraz elektro-pneumatycznych
MAREK
TEL 239-0868

Montreal
ALEXANDER

transport
przeprowadzki
(także z Toronto i do Toronto)
TANIO • SPRAWNIE
TEL. (514) 932-1075
lub
(514) 931-2240

MARGOR ELECTRIC

RESIDENTIAL
COMMERCIAL

Zakładanie nowych instalacji
elektrycznych, renowacja
Montaż i naprawa urządzeń elektronicznych
oraz elektrycznych
MAREK
TEL 239-0868
METRO LICENCE E-1843

FIRMA
ITPOL
CONSTRUCTION

- kompleksowe remonty i renowacje domy, biura, sklepy
 - fachowe porady oraz wyceny gratis
 - ściany, sufity, prace wykończeniowe
 - stolarka, malowanie, instalacje
- TEL. (416) 271-7029

EURO-AMERICAN
ELECTRICIAN INC.RESIDENTIAL
COMMERCIAL
INDUSTRIAL

TEL. (514) 334-2966

RENEWAL
Construction and
Renovation

Instalacje elektryczne,
renowacje łazienek, kuchni,
wykładziny kafelki,
wykarczanie piwnic
Bezpłatna wycena.
TEL 249-5212 lub 742-1302

ENGINEERING
& INDUSTRIAL
MAINTENANCE

Instalacje elektryczne
Podłączenia, naprawy urządzeń
elektrycznych i elektroniceznych
RESIDENTIAL COMMERCIAL
AND INDUSTRIAL
CAŁY TYDZIEŃ
TEL. 225-7226
Solidnie, tanio, sprawnie

THE FUTURE BAKERY

NAJLEPSZY W MIEŚCIE ŚWIEŻY CHLEB

dostarczamy do sklepów i do domu

739 Queen St. W
Toronto, Ont
TEL 368-4235

ZESTY'S GOURMET DELI

polskie delikatesy w Mississauga (Clarkson)
wyszukane, smaczne i najwyższej jakości potrawy
urządzamy chrzciny, komunie, przyjęcia weselne itp.
zapewniamy sprawną, szybką obsługę
wykwalifikowanego personelu

Właściciele: Jadwiga i Gabriel Mencfeld
TEL 823-11671900 Lakeshore Rd. W. Mississauga
na wchód od Southdown Rd. na Inverhouse Plaza
pon. środa 9-18, czwartek-piątek do 19, sobota 9-18KINGSWAY MEAT
PRODUCTS AND DELICATESSEN LTD.HUBERT WESIERSKI IVAN GRGIC
2342 Bloor St. W. Toronto
TEL 762 - 5365

Ponad 100 gatunków wyrobów wędliniarskich
własnej produkcji, wyrabianych przez wysoko kwalifikowanych
polskich rzeźników, według tradycyjnych polskich receptur
CENY KONKURENCYJNE

NOWO OTWARTE DELIKATESY

WARMIA
zapraszają całą Polonię

na smaczne wędliny i mięsa wyrabiane na miejscu
specjalność: kielbasa warmińska
od 9 do 20-ej 6 dni w tygodniu
323 Roncesvalles Ave., Toronto Ont.
TEL 521-4861

UNIVERSAL
HARDWOOD
FLOORING

cyklinowanie nowych i starych
podłóg drewnianych, jak również
malowanie oraz instalowanie
wskiego rodzaju podłóg
NAJLEPSZE CENY
PIERWSZEJ KLASY OBSŁUGA
285 Scarlett Rd. Toronto M6N 4L1
TEL. 763 2270
ANDRZEJ ZAREMBA

LEKARZE, DENTYŚCI, APTEKI

BIO-ENERGO-TERAPIA
uspokaja, łagodzi bóle, uzdrawia
indywidualne 30-minutowe zabiegi w London i innych miastach przeprowadza
WŁADYSŁAW KREOWSKI
TEL (519) 438-1085
członek polskich, brytyjskich i kanadyjskich towarzystw terapeutycznych

DENTURE THERAPY CLINIC
JAN M. WIŚNIEWSKI, D.T.
Pierwsza polska profesjonalna dentystyczna
2337 Dundas St. W. Toronto
M6R 1X6
(Bloor Dundas Square Building)
TEL (416) 533-8811

DENTYSTYCZNE PROTEZY
NOWE NAPRAWY
4 Wall Ave., Toronto
(Hwy 401 i Weston Rd.)
URSZULA I. BAUMAN, D.T.
przyjmuje codziennie i w soboty
TEL (416) 245-7168

Dr. Maria RACZYŃSKA
lekarz rodzinny
z długoletnim doświadczeniem w chorobach żyłaków
uprzejmie zawiadamia o otwarciu gabinetu lekarskiego oraz kliniki żyłaków
2000 Credit Valley Rd
Suite 506, Mississauga, Ont.
TEL. (416) 828-4812, 828-4813

dr Janina Dutkiewicz
FAMILY PHYSICIAN
zawiadamia o otwarciu gabinetu lekarskiego przy
3095 Glen Enn Dr. ste 7
MISSISSAUGA
TEL 828-0038

KSIĘGARNIE
POLSKA KSIĘGARNIA WYŚYŁKOWA
posiada: słowniki francusko-angielskie, angielsko-francuskie, słowniki do nauki języków, kalendarze, książki, mapy, karty pocztowe
Montreal, P.Q. P. Box 647
N 6G 4H4 3R1
TEL. (514) 489-0396

Polska Księgarnia Wysyłkowa "OD NOWA"
oferuje najtańsze polskie książki w Kanadzie KATALOGI wysyłamy na życzenie
SCARBOROUGH, ONT
M1G 1R8
3950 Lawrence Ave. E
Apt 506
TEL (416) 431-9882
Dla mieszkańców wschodniej części Toronto możliwość dostawy do domu

Zespół muzyczny
TRANSFER
z Hamiltonu
na wszystkie okazje
Repetuar znanych i lubianych zespołów polskich dla wszystkich generacji
TELEFON
Hamilton. 561-6955

doktor
Matthew Kuszewski
FAMILY PHYSICIAN

uprzejmie zawiadamia o otwarciu praktyki lekarskiej w Toronto przy 22 Roncesvalles Ave
Proszę dzwonić pod
531-8887

Wszelkie porady medyczne, wypadkowe, rodzinne, stress-relaxing, psychoterapia, wizyty domowe

PAIN ACUPUNCTURE CLINIC

Wojciech Filipowicz, P. Ac.
Member of Acup. Foundation of Canada
Consultations Treatment
2259 Dundas St. W., Toronto Ont.
TEL (416) 537-7223

Dr. J. Wójcik
MEDYCYNA OGÓLNA
6000 COTÉ DES NEIGES 190
Montreal
(w pobliżu szpitala St. Mary's i Jewish General)
TEL. (514) 342-4522, 342-4525

Dr. Anna R. JAKUBOWSKA
lekarz rodzinny
z długoletnim doświadczeniem w chorobach skóry
uprzejmie zawiadamia o otwarciu gabinetu lekarskiego przy
5353 Dundas W. po 6j 218
(tuż obok stacji metra Kipling)
TEL 234 0700
w dni powszednie (z wyj. wtorków) 18-21
soboty 10-15 249-262

dr Bogdan Pietraszek
rozpoczął praktykę lekarską w Toronto jako lekarz ogólny
t.j. 'Family Doctor'
w gabinecie przy
190 Fern Ave
naprzeciwko Credit Union
TEL 532-4317
przyjmuje od pon. do piątku 10-18
w soboty 10-13
ODBYWA TEŻ WIZYTY DOMOWE

dr Jerzy Ochociński
z długoletnim doświadczeniem w schorzeniach stawów i kręgosłupa oraz komplikacjach pourazowych
dr Paweł Ochociński,
uprzejmie zawiadamiają o otwarciu gabinetów lekarskich w Toronto
2199 Bloor West TEL. 762-4136

POMOC W UZYSKANIU STATUSU IMIGRANTA W KANADZIE

• Czy należysz do tych, którzy chcą pozostać w Kanadzie na stałe? Istnieje możliwość, że będziesz mógł to osiągnąć w ramach PROPONOWANYCH ZMIAN PRAWA IMIGRACYJNEGO, rozważanych obecnie przez Departament Imigracji.

Niezależnie od tego, jaki masz status - NIE ZWLEKAJ - nawiąż kontakt z

D.L.B. IMMIGRATION CONSULTANTS
POPRZEDNIO KIEROWNIK RZĄDOWEGO PROGRAMU IMIGRACYJNEGO DLA POLAKÓW W TORONTO
LINDA LEVER
albo
BOB DOWNIE
240 Richmond St. West, Suite 304
Toronto, Ont M5V 1W1
TEL. (416) 971-9914

BIURO POMOCY SPOŁECZNEJ
30 Marmaduke Str.
(budynek szkoły HOWARD PARK)
TEL 533-9471
Czynne pon., wtorki, czwartki i piątki, godz. 10:00-4:00

POMOC I PORADY WE WSZYSTKICH SPRAWACH
Legalizacja dokumentów i uwierzytelnianie podpisów

LECH PRUSIŃSKI
NAJSTARSZE POLONIJNE BIURO POMOCY IMIGRACYJNEJ
W związku z przewidywaną zmianą kanadyjskich przepisów imigracyjnych zawiadamiamy wszystkie osoby pragnące uzyskać stały pobyt w Kanadzie - niezależnie od ich obecnego statusu - że nasze biuro udziela bezpłatnie porad we wtorki w godzinach 12 - 7 wiecz.
192 GARDEN AVENUE TEL 588-1659

Julia Korpała, L.L.M.
Adwokat z Polski z długoletnią praktyką
Udziały porad i pomocy we wszelkich sprawach na terenie Polski, m.m.:
małżeństwa przez pełnomocnika, rozwody w Polsce wszelkie notarialne pełnomocnictwa do Polski notariusze sprzedaje, kupna i darowizny domów, gruntów spadki i inne sprawy majątkowe w Polsce oraz pisma do polskich sądów i urzędów
3290 Lakeshore Blvd. W
TORONTO M8V 1M4
TEL 255-5554
po telefonicznym uzgodnieniu

dermaton
ZAKŁAD KOSMETYCZNY
• Pielęgnacja twarzy, rąk i stóp
• Usuwanie zbędnego owłosienia
• Specjalistyczna aparatura
• Jakosciowe kosmetyki
• Wizyty prosimy zamawiać telefonicznie
TEL 766-1867
2198 Bloor St. W., Toronto

DOŚWIADCZONA
KOSMETYCZKA Z POLSKI
zaprasza miłe Klientki do nowo otwartego salonu
Le Visage
(wejście przez Paris Studio)
2007 Bloor St. W.
TEL 766 0660

MIRROR IMAGE TRANSLATIONS
Jan Wallenberg
225 Bayview St.
Toronto, Ont. M2N 3E5
TEL. (416) 233-0570

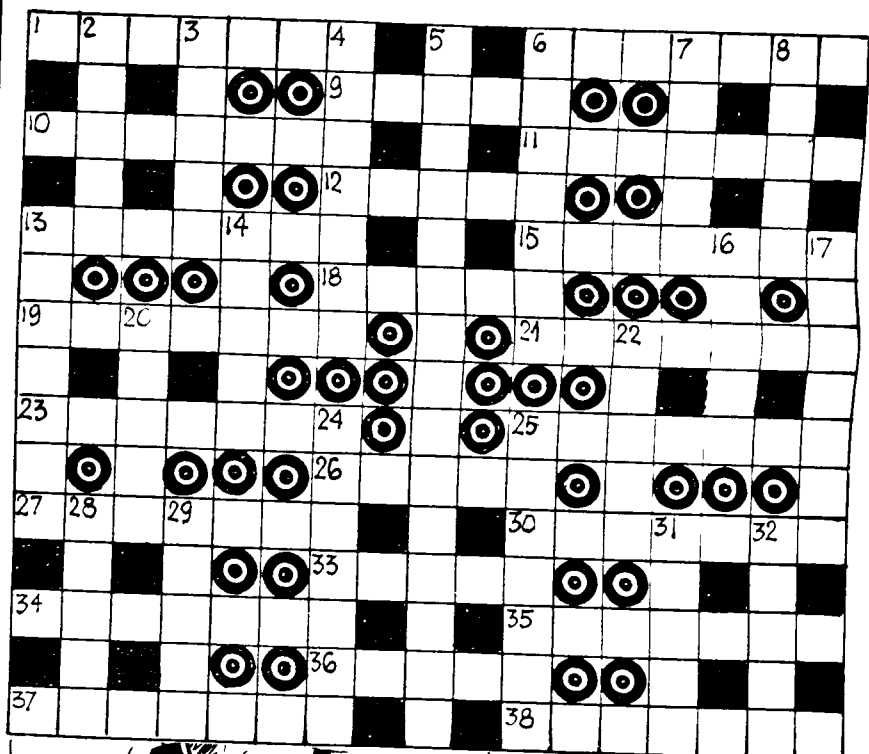
JANOSIK
POLECA SVOJE USŁUGI W ZAKRESIE PRZEWOZU OSÓB NA TRASIE
TORONTO - MIRABEL - TORONTO
Telefon w Toronto
247-0817
UMIARKOWANE CENY
SPECJALNA ZNIŻKA DLA RODZIN

SYRENA TRAVEL LIMITED
1684 Queen Street West
TORONTO ONTARIO CANADA M6R 1B3
tel 1-416-533-9486
• SYRENA w służbie Polonii od 1957 roku
Oferujemy
1987 - loty do Polski szybko, tanio
Chcesz odwiedzić rodzinę - korzystaj z naszych usług
Polecamy ubezpieczenia dla odwiedzających Kanadę
Załatwiamy deklaracje dla osób potrzebujących wizę

UREK PHOTOGRAPHY
PORTRET • ŚLUB
• REPORTAŻ
&
PRODUKCJA KART Z ŻYCZENIAMI
TELEFON
(416) 244-8903
• JERZY PAWLAK •

ANKA & ETER
2374 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
TEL 766-4400
Zajęcia i pokazy na różne okazje

KRZYŻÓWKA WŁASNA w tańcu zapamiętała

37 Śpiewający ptak
38 Stolica stanu Georgia

PIONOWO-

- 2 Utwór muzyczny o bardzo wolnym tempie
- 3 Wyślanek
- 4 Zawartość trunków
- 5 Sojusznik
- 6 Gorzałka, alkohol raz tylko destylowany
- 7 Błękit
- 8 Brat ojca
- 13 Las dziewiczy
- 14 Zboże, pokarm dla koni
- 16 Ujęcie, złapanie
- 17 Ten, kto coś organizuje, urządza
- 20 Gładka, lśniąca materia jedwabna
- 22 Wiad z rzenia
- 24 Beczka na wino
- 25 Okolicznościowy utwór wokalisty-muzyczny
- 28 Odbitka, reprodukcja
- 29 Zorganizowane działanie
- 31 Drużyna
- 32 Wybrany król do czasu koronacji

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI z poprzedniego numeru

POZIOMO ślepoty, obelisk, lepek, prostak, owczarz, odzew, popioch, mierzja, odmet, spawiel, aktówka, chłosta, kabotaż, nazwa, aksamit, neseser, agnat, specjał, arbiter efekt, kanarek, Atlanta

PIONOWO largo, poseł, alkohol, sprzymierzeniec, okowita, lazur, stryj, puszcza, owies, chwyt, aranżer, atlas, tabes, antałek, kantata, kopia, akcja, ekipa, elekt

POZIOMO

- 1 Utrata wzroku
- 6 Rodzaj wysokiego, wysmukłego pomnika
- 9 Mieszkanina do klejenia papy
- 10 Człowiek prymitywny, nieokrzesany
- 11 Hodowca owiec
- 12 Odpowiedź na hasło
- 13 Tumult, panika
- 15 Bierność, niechęć do czynu
- 18 Głęboka, wzburzona woda
- 19 Pies myśliwski lub pokojowy o długich, obwisłych uszach
- 21 Teczka na dokumenty
- 23 Ciężki, bicie różgą
- 25 Zegluga przybrzeżna
- 26 Określenie miano
- 27 Miękką, gładką tkaniną bawełnianą
- 30 Podróżna walizeczka z przyborami toaletowymi
- 33 Krewny w linii męskiej
- 34 Osobliwy przysmak, smakołyk
- 35 Rozjemca, sędzia polubowny
- 36 Wywołanie wrażenia

ARNOLD PENK

Przedstawiciel firmy
sprzedającej samochody
General Motors
SALES AND LEASING

Nowe samochody 87 i 88
posiadają 6-letnią gwarancję lub 100
tysięcy km (power train)
oraz gwarancję antykorozyjną
na 6 lat lub 160 tys. km

Wielka sprzedaż samochodów przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu. Szeroki wybór nowych i używanych samochodów. Używane samochody mają do nabyci roczną gwarancję. ARNOLD PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodu, załatwia na poczekaniu sprzedaż i pożyczkę. Polecam także ubezpieczenie, uwzględniające zagraniczne prawa jazdy, a także opiekę ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta. ARNOLD PENK posiada długoletnie praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek. Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków, a także jest jako społecznik. Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym, trzeba wiedzieć, kim na nią zaciągnąć poważną transakcję. ARNOLD PENK jest wyróżniony przez GM jako Senior Master Salesman. Jak więc ktoś może to zaferować? Zanim podpiszesz jakikolwiek transakcję zakupu, sprawdźcie u ARNOLDA PENKA. Po wszelkie informacje uprzedzić się dzwonić 964-3211 lub do domu w niedzielę oraz 731-9757 po latę nazwisko i numer telefonu.

832 Bay St., Toronto, Ont.
(przy College St.)

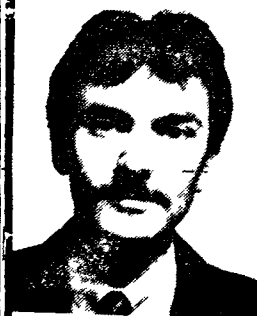
TOYOTA

TERCEL • COROLLA • CAMRY • CRESSIDA
• CELICA • SUPRA • VANS • TRUCKS

Przyjdź zobaczyć
nowe modele 88

w tym całkowicie zmienioną Corollę
DO ZOBACZENIA!

YONGE - LAWRENCE TOYOTA

3020 YONGE ST.
481 - 5216
(tuz obok przystanku metra)

JACK KLIMCZAK

Tel. domowy
762 - 9421

QUEEN ELECTRONICS SERVICE

inż. Zbigniew Tarasiuk
zawadama
o otwarciu nowego zakładu
radiowo telewizyjnego
naprawiamy TV VCR stereo
komputery
naprawy u klienta
kupno-sprzedaż sprzętu
elektronicznego
NAJNIŻSZE CENY PEŁNA
GWARANCJA
TEL. (416) 531-5765

1604 Queen Str. West,
Toronto

ADAM RADIO - TV - REPAIR

Naprawa wszystkich
rodzajów telewizorów,
radu, magnetofonów, video,
konwertorów
TEL. 626 - 0620

CARCARE

**GASOLINE SERVICE
STATION**
fachową pomoc we wszelkich
sprawach związanych z proble-
mami samochodowymi
600 Evans Ave
Trenon 427 Browns Line
TEL. 255-3245

SAFETY

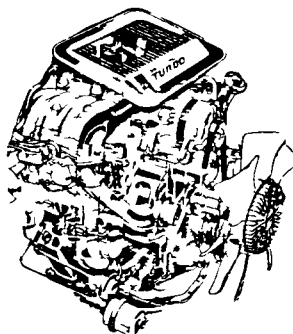
Auto Repairs
WIESŁAW SOKOŁOWSKI
3005 Bloor St. W.
Etobicoke
TEL. 231-6996

Świadczymy usługi w zakresie mechaniki
samochodowej wszystkich marek oraz
wydajemy zaświadczenia potrzebne do
rejestracji samochodów
SZYBKO I SOLIDNIE

CRANKSHAFT SERVICE & SUPPLIES LTD

483 Dupont St.

kompletne naprawy,
przebieg układu
• zapłonowego (tuneup)
• kłownikowego
• przedniego i tylnego
zawieszenia
• hamulcowego
oraz wszelkie inne
naprawy
POSIADAMY NA WYMIANĘ
WAŁY KORBOWE
rok gwarancji na części i
robociznę

537-2529
537-5857

Stan Ignakiewicz
Moe Jabouri

5-16

Kupujesz dzisiaj,
płacisz od lutego
SAMOCODY
NOWE I UŻYWANE

Wielka wyprzedaż
samochodów
DUŻE OBNIŻKI
OLD MILL
PONTIAC • BUICK

DAREK ZIELIŃSKI - nasz polski
przedstawiciel pomoże Wam
kupić nowy lub używany samochód.
Pomogę załatwić tanie ubezpieczenie
TEL. 766 - 2443
2500 Bloor St. W. - Bloor/Jane

AUTO DRIVING SCHOOL 'THE HELPFUL PROFESSIONALS' WOJTEK ANT CZAK

Licencjonowany instruktor jazdy udziela lekcji
oraz przygotowuje do egzaminów państwowych
(Kat. "G")

TEL (416) 270-8145 res ; 536-5454 bus.
1651 Bloor Str. W., Toronto, Ont. M6P1A6

ACURA

SHERWAY
Wysoko wyspecjalizowana
stacja obsługi samochodowej
prowadzi **SPRZEDAŻ, NAPRAWĘ
i WYNAJMIOWANIE SAMOCODÓW.**
Wszystkie naprawy mechaniczne
Warsztat blacharski
Naprawy powypadkowe
(w ramach ubezpieczenia i bez)
Najnowocześniejsze urządzenia m.in.
prostownice do samochodów
Malowanie farbami europejskimi
SPECJALIŚCI
O NAJWYŻSZYCH KWALIFIKACJACH

2000 The Queensway, Etobicoke
Po informację dzwonić i prosić o
JOHNA LUDWIGA (mowi po polsku)
TEL. 620 - 1987 8 00 do 6 00

DOUBLER TRUCK DRIVER TRAINING

NAUKA JAZDY NA SAMOCODACH CIEŻAROWYCH
kategorii A i D

ocena umiejętności i doskolenia dla kierowców
nauka od podstaw wraz z możliwością
zgodnych płat
Registered and approved as a Private
Vocational School

2095 Weston Rd (na pld. od 401)

244-2725

SOLIDNE POLSKIE MEBLE

Firma "Eurofurn Ltd"
oferuje Państwu este-
tyczne meble dębowe
produkcji polskiej typu

"Swarzędz"
Oferujemy m.in.
• szianki meblowe
(wall unit)
• serwantki
• komplety
myśliwskie
• kredensy
2011 Lawrence Ave
W unit 18
(między Jane a
Weston Rd)
Czynne codziennie
w godz. 9-9 po poł
sobota 9 rano-9
wieczór
ZAPRASZAMY!

ELŻBIETA (ELIZABETH) KORZYCKA

PRZEDSTAWICIEL
COOKSVILLE DODGE
CHRYSLER
290 DUNDAS ST E Miss
(pomiędzy Cawthra i # 10)
TEL bus (416) 279 3031
Res 625 - 1961

ZNIŻKA PIENIŹNA do \$ 3000
na wybranych modelach. Olbrzymi wybór
PICKUP TRUCKS i VANOW
Model 1987 rodzinny samochód Shadow
• Nowe samochody mają gwarancję na 7 lat,
lub 150 tys. km

ADVANCE REAL ESTATE LTD.

MAREK REJNIAK

Sales Representative

1055 Bloor St W
Toronto Ontario M6H 1M4

RESIDENTIAL — COMMERCIAL — INDUSTRIAL
MORTGAGES — INVESTMENTS
EVALUATIONS

Serdecznie zapraszam zainteresowanych

kupnem i sprzedażą nieruchomości

UWAGA INWESTORZY!

High Park Triplex po przystępnej cenie przy niewielkiej wpłacie spłaca się sam

Apartamenty 1-2 sypialniane na Lakeshore Blvd i w centrum Mississauga w cenie
od \$ 69 900 00 i \$ 85 000 00

Delikatesy w Polskiej dzielnicy znakomity Business dla rodziny

**PO BLISZE INFORMACJE I FACHOWĄ POMOC
PROSZĘ DZWONIC**

Biurowy 534-9246 oraz Pager Dom: 756-1538

OGŁOSZENIA
O PRACY

Tel 743-5706

Wszystkie ogłoszenia
osob oferujących pracę
lub poszukujących pracy
zamieszczamy bezpłatnie
trzykrotnie

PODEJMĘ pracę na weekendy Przyjmę
zycie podzieli w domu. TEL. 279-4826

PIJNIE poszukuję pracy Opleka nad dzieckiem
lub prowadzenie domu. TEL. 822-9452 proszę Marylę

OPIEKUNKA do 15-miesięcznego chłopczyka
potrzebna. TEL. 823-6826

POTRZEBNA pani do opieki nad 11/2-letnim
dzieckiem z zamieszaniem na miejscu
w Mississauga. Warunki pracy i płacy do
uzgodnienia. TEL. 823-6548

NOVO PRZYBYŁY radio-mechanik podejmie
się każdej pracy z pilnowaniem dzieci
włączając. TEL. 255-5945, proszę Leszka.

MŁODA Polka poszukuje pracy, ewentualnie
zakupuje się starszą osobą. TEL. 223-4783

SPAWACZ elektryczny i gazowy, blacharz
samochodowy i lakiernik szuka pracy
TEL. 245-2986

ODPOWIEDZIALNA, niepaląca pani
zopiekuje się dziećmi, względnie chorą (starszą
osobą) z zamieszaniem na miejscu.
TEL. 255-4760

25-LETNIA mężczyzna mechanik samocho-
dowy poszukuje pracy
TEL. 245-2986

KOBIETA ze stałym pobytem poszukuje
pracy na stały etat. TEL. 253-1083

POSİADAM kanadyjskie doświadczenie
jako malarz pokojowy i poszukuję pracy
TEL. 253-5420

PARA małżeńska w starszym wieku szuka
pracy razem lub osobno. Może być opieką
nad dziećmi. Także prace w domu. TEL. 273-6885, Mississauga.

POTRZEBNA opiekunka do dzieci. Dzwonić
po godz. 6.00. TEL. 665-9264

KOBIETA w średnim wieku poszukuje pra-
cy Vancouver B.C. TEL. 253-7583

KOBIETA przyjmie pracę chataupniczą w
Scarborough. TEL. 269-7939

KULTURALNA kobieta z doświadczeniem
sprzątania domów, biur i urzędów podjął-
się pracy TEL. 241 2992 po pol.

NOVO PRZYBYŁY poszukuje jakiegokol-
wiek pracy TEL. 255-6608

PRZYJMĘ pracę chataupniczą u siebie w do-
mu. Janusz, tel. 762-7900

PODEJMĘ pracę jako kierowca lub pomoc-
nik kierowcy z kat. G. Mogą być długie dys-
tansy Marian, tel. 762-7900

ZATRUDNIĘ od zaraz blacharza samocho-
dowego. Wymagany pobyt stały,
tel. 620-1987, proszę Johna Ludwiga (mówi po
polsku)

POSZUKUJĘ pracy po południu i w week-
endy proszę Beate, tel. 497 1338

MIESZKANIA

WYNAJMĘ mieszkanie 2-sy-
łalnościowe, 700+ hydro, 2 sa-
modzielne pokoje po 290 dol
każdy Okolice Royal York i
Queensway Dogodny dojazd
TEL 787-5211

POKÓJ do wynajęcia.
TEL 445-1533

POKÓJ - frontowy, jasny,
czysty, umeblowany, używal-
ność kuchni, łazienki. Lokal-
izacja w śródmieściu. B.dogod-
na komunikacja miejska - DO
WYNAJĘCIA.

TEL. 534-4367

DO WYNAJĘCIA odnowiony,
2-sypialniowy bungalow w
okolicy Indian Rd i Annette.
Plechota do kolejki Nowa ku-
chnia, elegancko wnętrza. Ga-
raż i parking \$1200 miesięcz-
nie TEL. 537-0235

DO WYNAJĘCIA duży fron-
towy pokój, słoneczny, umeb-
lowany, w pobliżu Roncesval-
les i High Park, blisko subway
TEL. 531-4212

DO WYNAJĘCIA samodziel-
ny "basement", okolice Dan-
forth i Main Street. Blisko met-
ra TEL 692-3285

WYNAJMĘ dwa mieszkania
(2 i 3-sypialniowe) w domku z
samodzielnymi łazienkami i
kuchniami - Etobicoke Może
być rodzina lub samotna
osoba

TEL 438-0871 po pol.

WYNAJMĘ dwa mieszkania (2 i
3-sypialniowe) w domku z samo-
dzielniymi łazienkami i kuchniami.
Etobicoke. Może być rodzina lub
samotna osoba.

TEL. 438-0871 po pol.

ŁADNY, frontowy pokój,
umeblowany dla pana pracu-
jącego, nie palącego, w pobliżu
Lakeshore i Islington, oraz
pokój większy dla dwóch
panów TEL 251-6280

SPRZEDAM dom w Polsce,
powierzchnia mieszkalna 100
m kw, komfortowo wykoń-
czony, 24 km od Warszawy, w
okolicach Puszczy Kampino-
wskiej, tel. 620-9194 po godz.
18 00

14-15

15-17

15-17

POTRZEBNI pracownicy do pracy na pół
etatu lub cały etat, gwarantowane dobre
zarobki. Dzwonić 270-8812, 822-6107

ODPOWIEDZIALNA, uczciwa i niepaląca
młoda poszukuje pracy, Oakville.
TEL. 849 3623

KRAWCOWA z Polski, z 30-letnim doświadc-
zeniem poszukuje pracy chataupniczej
Dojazd we własnym zakresie. TEL. 1 775-
5216

ZAJMĘ się dzieckiem, najchętniej u siebie w
domu, okolice Jane i Wilson. Dzwonić po
godz. 5 00. TEL. 240-0166

UDZIELAM nauki gry w szachy dla począ-
tkujących i zaawansowanych do II kategorii
Indywidualnie lub grupowo.
TEL. 828-8457

POTRZEBNA krawcowa, możliwość pracy w
weekendy Scarborough tel. 261-6206

ŁATWA praca dla osoby o zdolnościach ma-
nualnych do podjęcia od zaraz.
TEL. 233-0900 między 18 a 20 00

ANYONE to care for 2 children attending
school. Ideal situation for part time worker
Roman board, 860-0272 evening

OSOBY do montażu sprzętu elektrycznego
potrzebna. TEL. 275-0392 po 7 wiecz.

MŁODY mężczyzna szuka pracy
TEL. 252-8338

PANI do opieki nad 8-miesięcznym dzieckiem
potrzebna od 22 lutego. TEL. 421-8497

PRZYJMĘ do stałej pracy osoby z doświadc-
zeniem budowlanym z Polski. Możliwość
nadgodzin. TEL. 279-6133, dzwonić 8-9 30
wieczorem.

POTRZEBNA opiekunka do dzieci (4 i 5 lat)
z zamieszaniem, od pon. do piątku w Missis-
sauga, tel. 822-9079

MŁODA kobieta poszukuje pracy w go-
dzinach popołudniowych. TEL. 821 3357

POSZUKUJĘ MIESZKANIA 1 bedroom,
West Toronto, albo Mississauga.
TEL. 821 3357

POSZUKUJĘ dochodzącej opiekunki do
wzrostu dzieci półtora roku i 4 lata. Okolice
Long Branch, tel. 253-8094

SZUKAM pracy na soboty i niedziele.
TEL. 487 1982

POTRZEBNA dochodząca pani do 3-letniej
dziewczynki, okolice York Mills i Don Valley
TEL. 445-6810

PRZYJMĘ pracę chataupniczą w domu, Mis-
sissauga, tel. 824-5487

MŁODA POLKA potrzebna do pracy w res-
tauracji Yonge i Eglinton, w godz. 7 rano
3 30, 5 dni w tygodniu.
TEL. 481 1826, 482-7104

PANI JADWIGA
polski program radiowy
nadawany w każdą sobotę od godz. 13 do 14 ze stacji CHWO 1250
w Oakville
program muzyki, poeii i słowa polskiego z uwzględnieniem
Kobieta w ognisku domowym
TEL. 691-8789

ECHO OJCZYNY
program TV
wyświetlany każdej soboty o 11 na CITY TV (kanal 67 kable 7) Toronto

PROGRAM RADIOWY POLONIA W EDMONTON
na stacji CJSR FM stereo 88.5
Wiadomości tygodniowe kronika religijna pogadanka medyczna zgodzka
muzyczna z nagrodami
w niedzielę od 17 do 19
adres. 10858 - 97 St., Edmonton, Alta T5H 2M5

POLSKI PROGRAM RADIOWY W VANCOUVER
niedziele od 2 do 3 na CJVB fala 1470
Wiadomości z Polski Kanady i ze świata komentarze wywiady ogłoszenia i
Jerzy Kusmider
P O Box 58262 Station "L" Vancouver B C V2P 6E3
TEL. (604) 327-6892

program telewizyjny w Toronto
POLONIA REVIEW
Środy 20⁰⁰ czwartki 21⁰⁰ soboty 14⁰⁰
w dzielnicy Parkdale Środy 19⁰⁰ piątki 9⁰⁰ i soboty 15⁰⁰
Jest programem TV Polonii przedstawiającym wiadomości z Polski ciekawych
ludzi informacje o ważnych dotyczących Polonii sprawach

program radiowy
ECHO OJCZYNY
od poniedziałku do piątku na falie CHIN FM 100 w godz. 1030 do 1130 rano
Program prowadzi Karolina Kosiak
w programie koncert życzeń wiadomości polonijne i z Polski interesujące
wywiady komentarze muzyka dla wszystkich
637 College St., Toronto, Ont M6G 1B6
TEL 531-9991, dom 247-9755

PRZECZYTAJ • POWIEDZ ZNAJOMYM
nowe polskie radio
KALEJDOSKOP

TEL. 249-1887
z rozgłośni AM 790

tylko we środy o 20 tej

Małgorzata i Paweł Jedlewscy

w programie wiadomości z kraju i ze świata informacje w sprawach
codziennych aktualności kulturalne wspomnienia rocznice muzyka •
kabaret poezja
a więc
PÓŁGODZINNY MAGAZYN DLA KAŻDEGO

HERZING INSTITUTES
CAREER COLLEGE
umożliwi Ci uzyskanie
dyplomu

w specjalnościach:
- computer operations
- computer accounting
- computer electronics
- legal secretarial
- medical secretarial
- office automation
secretarial
• Nie zwlekaj dłużej zdobądź
w krótkim czasie kwalifikacje

odpowiednie do Twoich ambicji

• Pamiętaj - Twoja maturą z
Polski oraz dostateczna znajo-
mość angielskiego powinny
wystarczy do zakwalifikowa-
nia Cię na kursy Herzing Institu-
te

• Obsługa lub naprawa kom-
puterów to praca dobrze płatna,
przy tym łatwiejsza i ciekawsza
niż sobie wyobrażasz

• Nasz college prowadzi kursy
ranne i wieczorowe, a dla
studentów w trudnej sytuacji
umożliwia pomoc finansową
• Tracąc czas tracisz pienią-
dże jest naszą dewizą, nie zwle-
kaj więc tylko dzwonić pod numer
431 - 9882

w godzinach po południowych
a uzyskasz tam informacje po
polsku oraz będziesz mógł
umówić się na interview

UWAGA !!!

Za pośrednictwem naszej firmy kupisz
wszystkie art przemysłowe najkorzystniej
Zaoszczędzisz znaczną sumę w ciągu roku!!!
Jednocześnie doskonała możliwość dodatkowego
dochodu!!! W bardzo szybko rozwijającej się
firmie, której program działa na terenie całej
Kanady i USA

NIE ZWLEKAJ Z DECYZJĄ!!!
Udzielę szczegółowych informacji
Pobyt stały wymagany
TEL 234 - 8192

REWELACJA !!!

Zapraszam wszystkich, którzy mają możliwości
szerokiego kontaktu jak gazeta, radio, TV, organizacje!!!
Wszystkich z doświadczeniem distributor,
agent, salesman lub posiadających własny business
W naszej firmie osiągniesz sukces, doskonały dochód,
pozycję!!! Jedną z premii - Mercedes!!
WITOLD JAWOREK
TEL 234 - 8192

TRANS CANADA CREDIT JEWELLER
właściciel: Stefan Stefanowski
naprawdę tanie zegarki złota 30% zniżki
wynoszą ze srebra już od \$20 za gram
25-55% zniżki cen na wyroby z platyny
tanio i bezpiecznie zegarki i biżuteria
Leczenie, oprownia zegarki
1554 Bloor St. W., Toronto, Ont. M5S 1A5
TEL. (416) 536-7888

PANI, lat 34, atrakcyjna, roz-
wiedziona z jednym dzieckiem,
ustabilizowana zawodowo
(wyższe wykształcenie), od 6
lat w Kanadzie poszukuje
partnera na stały związek.
Mam poważne podejście do
życia, lubię ciepło domu, wycie-
czki w przyrodę, dobrą kszłą-
kę lub film, towarzystwo przy-
jaciół
Jeśli myślisz, że byłbyś zainte-
resowany, prześlij list na adres
redakcji -

15-17

15-17

POSİADAMY 1000 OFERT
PIĘKNYCH POLEK
zamieszkałych w Polsce,
w Kanadzie, Europie.
Wydajemy co 3 miesiące nowe
foto albumy.
Panie zainteresuj oferty
panów z Kanady USA,
Australii Nowej Zelandii
PISZCIE DO NAS
załączając \$1 na opłatę
pocztowe
EWA Po L - Bureau
Port Coquitlam, B C
Box 306
V3C 4K6 Canada

POLKA, lat 32, 160/57, panna,
obywatelka Kanady, towarzy-
ska, pozna Pana w wieku 30 - 35
lat.
Box 1721, STN "H", Montreal,
Quebec, H3G 2N6

13

POSZUKUJĘ brata Władys-
ława MROZIKA, zamieszka-
łego w Vancouver
TEL (416) 897-6293
Maria Hryniewicz z domu
Mrozik.

UWAGA
Polonia w Toronto i okolicy

POLISH ALLIANCE TORONTO

CREDIT UNION LTD.

2150 Bloor St. W.

(wejście od wschodniej części budynku)

TEL. 762 9523

Credit Union

Credit Union

CODZIENNIE od 10 do 2 30 po poł i od 7 30 do 9 wiecz

SOBOTY od 10 30 do 12 30 po poł

Konta depozytowe...	5 1/4 %	rocznie
Specjalne konta depozytowe...	4 3/4 %	rocznie
(minimalny depozyt \$ 5.000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)		
3-miesięczne certyfikaty...	7 0 %	rocznie
3-miesięczne certyfikaty...	8 0 %	rocznie
(min. 100 tys.)		
6-miesięczne certyfikaty...	7 0 %	rocznie
6-miesięczne certyfikaty...	8 0 %	rocznie
(min. 100 tys.)		
1-roczne certyfikaty...	8 1/4 %	rocznie
1-roczne certyfikaty...	9 1/4 %	rocznie
(min. 100 tys.)		
3-letnie certyfikaty...	8 1/2 %	rocznie
3-letnie non-redeemable ..	9 0 %	rocznie
RRSP...	8 1/2 %	rocznie
Pożyczki personalne ..	14 %	rocznie
Pożyczki hipoteczne...	11 3/4 %	rocznie
(\$ 50 000 pożyczki ubezpieczone na życie)		
Line of credit	14 3/4 %	rocznie
BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE		
Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union		

NOMINACJE NA CALGARY

Ustalona została polska ekipa na 13 Zimowe Igrzyska Olimpijskie w Calgary. Oto skład naszej ekipy:

łyżwiarstwo szybkie Erwina Rys-Ferens (ur. 1955) - Marymont Warszawa, Zofia Tokarczyk (63) - SZS-AZS Zakopane, Jerzy Dominik (64) - Legia Warszawa, **trener** - Krzysztof Ferens

łyżwiarstwo figurowe Grzegorz Filipowski (66) - Społem Łódź i para taneczna Honorata Gorna (68) - Andrzej Dostatni (66) - Stocznowiec Gdańsk, **trenerki** Barbara Kossowska i Teresa Weyna-Urban

narciarstwo Katarzyna Szafarska (65) BBTS Włoczek Bielsko-Biała, Piotr Fijas (58) - BBTS Włoczek Bielsko-Biała, Jan Kowal (67) - Legia Zakopane, Tadeusz Bafia (64) - Wisła-Gwardia Zakopane, **trenerzy** Andrzej Kozak, Lech Nadarkiewicz, Apoloniusz Tajner

hokej (wybionych zostanie 23 spośród 26 zawodników, którzy wyjadą na turniej na Alasce):

Andrzej Hanisz (62), Piotr Kwasiogroch (62), Janusz Adamiec (62), Ireneusz Pacula (66), Jędrzej Kasperczyk (68), Krzysztof Bujar (61) - wszyscy Naprzód Janów, Franciszek Kukla (53), Andrzej Kądziołka (60), Zbigniew Bryjak (65), Krystian Sikorski (61), Jerzy Christ (58), Marek Stebnicki (65), Leszek Jachna (58), - wszyscy Polonia Bytom, Henryk Gruth (57), Mirosław Copija (65) - obaj GKS Tychy, Robert Szopinski (61), Jacek Szopinski (64), Gabriel Samolej (61), Jacek Zamojski (68), - wszyscy Podhale Nowy Targ, Marek Cholewa (63), Andrzej Świątek (58), Krzysztof Podsiadło (62), Jarosław Morawiecki (64), - wszyscy Zagłębie Sosnowiec, Roman Steblecki (63), - Cracovia, Jerzy Potz (53) - Eintracht Frankfurt, RFN, Jan Stopczyk (58), - Fassa Canazei, Włochy, **trenerzy** - Leszek Lejczyk i Jerzy Mruk, lekarz - Jerzy Widuchowski, specjalisci odnowy biologicznej - Je-

rzy Sektas i Andrzej Skora, szef ekipy - prezes PZHL, Jan Rodzen, kierownik techniczny drużyny - Marek Bykowski

Olimpijczycy udadzą się za ocean w kilku grupach i grupami zostaną oficjalnie pozegnani, składając w PKOl, uroczyste ślubowanie. I tak, 2 lutego złożą je hokeiści, udający się przed igrzyskami na Alaskę, 3 lutego - panczenisi, których czeka wcześniej start w mistrzostwach świata w sprincie w USA, 4 lutego - skoczkowie, zaś 9 lutego - pozostali członkowie ekipy, poza Grzegorzem Filipowskim, który przyleci do Calgary wprost z Rochesteru. Powrót olimpijczyków (oby z tarczą) - 3 marca

Do Calgary wyjadą także polski członek MKOl Włodzimierz Reczek, który będzie uczestniczył w Sesji MKOl oraz prezes Polskiego Związku Dwuboju Zimowego, Kazimierz Konarski, który weźmie udział w kongresie Międzynarodowej Unii Biathlonowej. Na koszt międzynarodowych federacji przebywać będą na igrzyskach sędziowie olimpijskiej rywalizacji w łyżwiarstwie figurowym - Maria Muller i Maria Zuchowicz oraz w hokeju na lodzie - Julian Gorksi

Warto pamiętać, że Erwina Rys-Ferens i Jerzy Potz już po raz czwarty wystąpią w zimowej olimpiadzie, Henryk Gruth, Leszek Jachna i Piotr Fijas - po raz trzeci, Zofia Tokarczyk, Grzegorz Filipowski, Janusz Adamiec, Krystian Sikorski, Jerzy Christ, Robert Szopinski, Gabriel Samolej, Marek Cholewa i Jan Stopczyk - po raz drugi

RYŚ - FERENS druga w Davos

Erwina Ryś-Ferens, przygotowująca się do startu w olimpiadzie w Calgary na treningach w Davos, wzięła udział w zawodach kontrolnych Polka zajęła czwartą lokatę w biegu na 500 metrów - 42,75

Piątą zawodniczkę ostatnich mistrzostw Europy wyprzedziły trzy znakomite łyżwiarki NRD, które ostatnie tygodnie przed olimpiadą spędzają również w Alpach. Wygrała Christa Rothenburger - 39,99 przed Karin Kania 40,59 i Angelą Stahnke - 41,08. W biegu na 1000 m Stahnke, w rywalizacji ze znacznie słabszymi rywalkami wygrała bez problemu, uzyskując czas - 1:23,68 i wyprzedziła drugą na mecie Isabelle Broise (Francja) o ponad 10 sekund

Znakomitą formę prezentuje sprinter NRD, Jens-Uwe Mey. Na 500 m osiągnął świetny czas - 37,62 i wyprzedził Jana Ykema [Holandia] o 0,52 sek. Na 1000 m triumfował Andre Hoffmann (NRD) - 1:16,07 przed Ykemą 1:16,89

W drugim dniu zawodów Erwina Rys wiodła się jeszcze lepiej, na 1000 m ustąpiła jedynie Angeli Stahnke (1:24,09), uzyskując czas 1:25,51

1750 SPORTOWCÓW Z 59 KRAJÓW W CALGARY

CALGARY Sportowcy z 59 krajów wystartują w XV Zimowych Igrzyskach Olimpijskich w Calgary. Tę informację przekazał w piątek rzecznik Komitetu Organizacyjnego

W Calgary padnie więc rekord. Dotychczas bowiem najwyższą frekwencję miała biała olimpiada w Sarajewie w 1984 r., w której brali udział reprezentanci 49 państw. Na liście zgłoszeń do obecnej są sportowcy m.in. z takich krajów jak Wyspy Fidzi, Antyle Holenderskie czy Jamajka. Gospodarze igrzysk w Calgary spodziewają się przyjazdu 1750 zawodników

SPARINGI HOKEISTÓW

Hokejowa reprezentacja Polski, przygotowująca się do igrzysk olimpijskich w Calgary, rozegrała na Torwarze dwa kontrolne mecze z zespołami naszej ligi. W piątek zaledwie zremisowała z Łódzkim Klubem Sportowym 3:3 (1:1, 1:0, 1:2). Bramki kadra - Pacula, Bodzioch i Stopczyk, ŁKS - Witczak 2 i Rybowski

W sobotę reprezentanci (grający bez pierwszej piątki) pokonali gdańskiego Stoczniońca 4:1 (0:0, 0:0, 4:1). Bramki kadra - Stebnicki, Sikorski, Szopinski i Pacula, Stoczniońc - Kostecki

Wyniki spotkań podajemy dla porządku o poziomie też trudno mówić, skoro były to typowe próby - dla trenerów raczej, niż dla widzów. Skład reprezentacji w obu dni

Kukla (Samolej, Hanisz) - Potz, Gruth, Stopczyk, Adamiec, Kwasiogroch - R. Szopinski, Kądziołka, Stebnicki, Christ, Sikorski - Bryjak, Zamojski, Pacula, Copija, Bujar - Syposz, Bodzioch, Jachna, J. Szopinski, Kasperczyk - Świątek, Cholewa, Steblecki, J. Morawiecki, Podsiadło

ZE ŚWIATA:

SZCZECIN Piłkarze Pogoni Szczecin wrocili z NRD, gdzie rozegrali 3 mecze z Vorwaersem Dessau 1:1, Lok Lipsk 2:2 oraz z FC Magdeburg 1:3

BUENOS AIRES Amerykanin Paul Cayard wygrał drugi wyścig żeglarskich mistrzostw świata w klasie Star, wyprzedzając swego rodaka Marka Reynoldsa oraz Achima Griesa (RFN). Po dwóch wyścigach prowadzi Cayard - 8 pkt. przed Aleksandrem hagenem (RFN) - 14 pkt. oraz Reynoldsem - 19 pkt. Mistrzostwa odbywają się w pobliżu Buenos Aires

WIEDEN Tradycyjny bieg narciarski Dolomiten - Lauf (60 km) wygrał w Lienzu Konrad Hallenbarter (Szwajcaria) 2:37:25 przed Finem Temu Vesalą 2:37:27

HAGA Międzynarodowy turniej szachowy w Wijk aan Zee zakończył się zwycięstwem wice-mistrza świata - Anatolija Karpowa

Podwójne zwycięstwo M.Svet

Mateja Svet z Jugosławii wygrała slalom specjalny kobiet w Kranskiej Gorze (Jugosławia), zaliczany do Pucharu Świata. Dzień wcześniej 19-letnia Jugosłowianka wygrała także slalom gigant. WYNIKI slalomu specjalnego: 1 M. Svet - 1 min 25,45; 2 V. Schneider i R. Steiner - 1:26,05

Ogólna klasyfikacja Pucharu Świata:

1 M. Figini i V. Schneider - 185 pkt; 3 B. Oertli - 173; 4 B. Fernandez - Ochoa - 154

KOLEJNY SUKCES ZURBRIGGENA

W Schladming (Austria, rozegrano kolejną konkurencję (bieg zjazdowy), zaliczaną do narciarskiego Pucharu Świata. Zwyciężył faworyt - Pirmin Zurbriggen, który uzyskał czas 1:59,28

Drugie miejsce zajął F. Heinzer (Szwajcaria) - 2:00,01, a trzecie P. Duerr (RFN) - 2:00,02

Ogólna klasyfikacja po 19 konkurencjach:

1 P. Zurbriggen - 211 pkt; 2 A. Tomba - 206 pkt; 3 G. Mader - 99 pkt

Reprezentacja olimpijska w Indiach

Kadra olimpijska pod przewodnictwem trenera Zdzisława Podedwornego wyjechała do Indii, gdzie weźmie udział w turnieju o "Złoty Puchar Nehru". Reprezentacja wyjechała w następującym składzie:

BRAMKARZE Jędrzej Stencel (Bałtyk), **OBRONCY** Tęsiorowski i Gora (obaj Śląsk), Grembocki, Piotrowicz i R. Warzycha (Górniki Z.), Piekarczyk (GKS Katowice), rozgrywający i napastnicy Rudy (Śląsk), L. Iwanicki (Widzew), Lissek (Szombierki), Lesniak i Sokołowski (Pogon), Więzik (ŁKS), Furtok (Katowice), Ptak (Zagłębie Lubin), K. Warzycha (Ruch Chorzów)

SPARINGI KADRY W WIŚLE

Reprezentacja Polski w piłce nożnej przebywała na zgrupowaniu w Wiśle, gdzie przygotowywała się do tegorocznego sezonu. Piłkarze oprócz zaprawy fizycznej (bieganie po gorach) trenowali dużo z piłką w hali. Jako, że w Polsce również beznieżna zima, piłkarze mogli rozegrać mecze sparingowe. W pierwszym kadrowicze pokonali Zagłębie Sosnowiec 3:1 (bramki Dziekanowski 2 i Brzoza), a w drugim Polonię Bytom 4:2 (Urban - 2, Tarasiewicz Kubicki)

"Szwajcarski Tydzień Skoków"

Matt Nykaenen, który w pierwszym konkursie zaliczanego do Pucharu Świata szwajcarskiego turnieju trzech skoczników odniósł swe ósme w tym sezonie pucharowe zwycięstwo i został w St. Moritz nazwany "Finskim Ekspressem" - przyhamował. W Gstaad na obiekcie 70 m, gdzie zwyciężył triumfator pierwszego konkursu Turnieju czterech Skocznicy, Czechosłowak Paweł Ploc, zajął dopiero 5 miejsce, a w niedzielę w Engelbergu na skoczni 90 m - 2, choć w długociach był o pół metra lepszy od Jensa Weissfloga. Ale mimo wszystko "Szwajcarski Tydzień Skoków" wygrał Fin z 6-punktową przewagą nad Miranem Tepeszem z Jugosławii

Niestety zarówno w Gstaad jak i Engelbergu trzech naszych reprezentantów spisało się miernie. W Gstaad żaden z nich nie zakwalifikował się do serii finałowej, a w niedzielę udało się to tylko Piotrowi Fijasowi. Zajął ostatecznie 26 miejsce. W pierwszej serii oddał bowiem białoznaczny skok długości 101 m i dopiero w drugiej wylądował 10 metrów dalej

Wyniki konkursu w Gstaad (obiekt 70 m): 1. Pavel Ploc (CSRS) - 218 (84 i 87 m), 2. Miran Tepesz (Jugosławia) - 214,7 (81,5 i 86,5), 3. Jens Weissflog (NRD) - 212,3 (82,5 i 84), 4. Jari Paakkonen - 210,3 (83 i 86), 5. Matti Nykaenen (obaj Finlandia) - 210,1 (82 i 81,5), 6. Ernst Vettori (Austria) - 203,5 (82 i 81,5)

Miejsca Polaków: 59. Piotr Fijas - 79,2 (72,5), 60. Jarosław Mądry - 78,7 (72,5), 84. Jan Kowal - (38 m)

Konkurs w Engelbergu (90 m): 1. Weissflog - 215 (114,5 i 115,5), 2. Nykaenen - 314,7 (112,5 i 118), 3. Felder - 211,6 (115,5 i 116), 4. Tepesz - 210,5 (112,5 i 117,5), 5. Vettori - 207,2 (113 i 112,5), 6. Pekka Suorsa (Finlandia) - 201,5 (114,5 i 110,5)

Miejsca Polaków: 26. Fijas (101 i 111 m), 62. Kowal - 96,2 pkt. (88 m), 63. Mądry - 54,9 (88,5)

"Szwajcarski Tydzień Skoków": 1. Nykaenen - 641,5, 2. Tepesz - 635,5, 3. Vettori - 621,3, 4. Weissflog - 621,2, 5. Ploc - 619,1, 6. Felder - 516,1

KLASYFIKACJA PUCHARU ŚWIATA: 1. Nykaenen - 220 pkt, 2. Ploc - 163, 3. Weissflog - 111, 4. Jirzi Parma (CSRS) - 100, 5. Vettori - 99, 6. Tepesz - 96

DOSKONAŁE WYNIKI W TORONTO

Podczas halowego mitingu lekkoatletycznego padły dwa znakomite wyniki w konkurencjach biegowych. Na 50 jardów kobiet, kanadyjska sprinterka Angela Issajenko uzyskała 5,74 sek. Jest to wyrównanie najlepszego wyniku na świecie E. Ashford z 1983 r. Także na tym dystansie, w konkurencji panów ustanowiony został najlepszy wynik na świecie - 5,15 sek., oczywiście przez Bena Johnsona

UWAGA! "KULISY SPORTU"

- wydanie styczniowe (już 24-stronicowe) - jest do nabycia w punktach sprzedaży polskich gazet.